anticipația

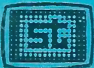

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

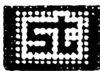
GENE WOLFE

Moartea doctorului Island

534

SOCIETATEA ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ S.A.

SOCIETATEA
ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ S.A.

Societate cu capital de stat, funcţionând sub egida Ministerului Cercetării şi Tehnologiei, înmatriculată în Registrul Comerţului cu nr. J 40/6775/1991

anticipaţia

Revistă lunară de literatură şi artă SF
(nr. 534/mai/1996)
editată de S.C. „ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ" S.A.

SUMAR

Director onorific
ALEXANDRU MIRONOV

Consiliul de administraţie
IOAN ALBESCU – director
NICOLAE NAUM
LILIANA STOENESCU

Redactor literar
MIHAI-DAN PAVELESCU

Tehnoredactor
PAVEL D. CONSTANTIN

Lei 1500

Coperta
VICTOR SFÂRLEA

Director adjunct
CONSTANTIN PETRESCU

Director economic
CARMEN TEODORESCU

Difuzarea
CORNEL DANELIUC
MUGUREL NIŢULESCU

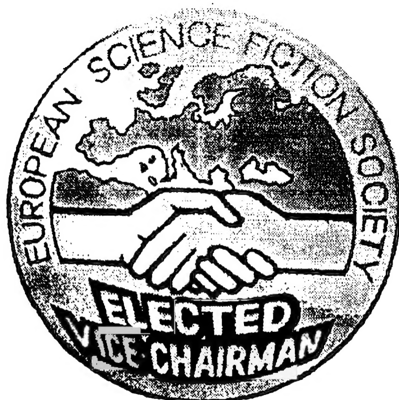
Adresa: Piaţa Presei Libere nr. 1, Bucureşti, cod 79781
Tel: 222 58 33 sau 223 15 40 int. 1151
Fax: 222 84 94

Tiparul: „INTERGRAPH" - tel. 220 49 35

Abonamentele se pot face la oficiile poştale, precum şi direct la redacţie.
Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET S.A., PO BOX 33-57.
Fax: 004-1-312 94 32
Telex: 11995
Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, ROMÂNIA

CLUB 2020

de Alexandru Mironov

A fost odată ca niciodată, pe vremea INTERNET-ului cu aburi, un tip pe nume Slash. Locuitor al planetei Pământ, din fragedă pruncie, Slash a căzut în plasa unui “atractor-spre-INTERNET”, un tip persuasiv, pe nume Radu Jugureanu, care l-a îmbolnăvit pe Slash de informatică, laolaltă cu alte câteva sute de pământeni fragezi, crocanţi, elevi într-un stabiliment de învăţământ bucureştean.

Din curtea şcolii lui, dintr-o clădire veche saturată de biţi şi electronică, Slash obişnuia, adesea, să ducă mâna streaşină la ochi, să scruteze zările de pe *superhighways*-urile de informaţie, să sară, elegant, din *site* în *site*. A ajuns departe, inginer Novell, titlul cu care profesorul lui s-a mândrit nespus, ani la rând, trâmbiţându-şi prin revista liceului – electronică, fireşte - acest mare succes-şi altele-către milioanele de zăpăciţi fericiţi care populau pe atunci universul pământean al INTERNET-ului.

La un moment dat, lui Slash şi trupei lui i-a trebuit o structură în care să se manifeste şi prin care să mâne viitorul mai repede spre ei: biţii desprinşi din vagabondarea pe *superhighways* se coceau repede, era nevoie de mai mult, de mai multă libertate, hardware-ul trupesc se putea mulţumi cu ce dădea societatea vremii, software-ul nu, căuta mai sus.

Aşa a apărut “Club 2020”, asociaţia antemergătorilor adolescenţi,

cei care aveau să pregătească INFORMOND-ul Sistemului Solar. Casa de astăzi a Omului.

A apărut în urma luptei crunte dintre generaţii, în cursul unei bătălii, la propunerea unei profesoare cu adevărat revoluţionară şi a unui tele-profesor de tipul "nebun al satului", ambii reprezentând coloana a V-a a armatei adolescenţilor în lumea tristă, plată, hâdă a oamenilor mari, cei care, cum spune Saint-Exupery, amestecă totul, confundă totul şi nu înţeleg nimic.

Cei doi trădători ai adulţilor le-au spus atunci mânjilor adunaţi prin preajmă "de ce nu vă faceţi, măi, un trib al vostru, un popor al celor mici, care să repare, şi să pună în mişcare lumea asta bolnavă a părinţilor voştri? Laolaltă, tineri şi puternici, puteţi găsi o agora în care să regândiţi şcoala voastră, oraşul, ţara, societatea umană... Nu respectaţi nimic din structurile celor mari, aşa i-au învăţat cei doi trădători pe adolescenţii fondatori de lume nouă. Luaţi-vă doar două reguli de bază: prima - nimeni să nu fie şeful nimănui! şi a doua: fiecare ascultă de fiecare!... şi veţi vedea cum părinţii se vor cuminţi, vor uita violenţa, îi vor trimite pe soldaţii de peste tot acasă, la mamele lor, vor reinventa generozitatea şi iubirea aproapelui, spiritul de echipă şi loialitatea, patriotismul de specie şi dragostea pentru natură."

... Aşa se făcu că doar cu câţiva ani înainte de sfârşitul mileniului trecut, Homo sapiens se porni să iasă din starea de crisalidă, pentru a-şi creşte aripile către condiţia lui... de stăpân al stelelor şi raţiunii, Homo cosmicus.

Aşa că, în zilele noastre, în anul 2020, când vedeţi în mişcare mecanismele complexe ale lumii Sistemului Solar, când auziţi murmurul talazurilor societăţii umane, când observaţi jerba de explozii a cortexului uman, amintiţi-vă de cei doi profesori şi faceţi la fel, locuitori ai anilor 2020: trădaţi-vă generaţia, deschideţi porţile, uşile, ferestrele pentru ca să nu existe zăgazuri în calea minţilor tinere!

Luptaţi-vă cu adolescenţii vremii voastre, înţelegându-i şi iubindu-i, căci numai ei vor şti să găsească misterioasele căi ale viitorului.

Cele pe care generaţia "Clubului 2050" lunecă deja, departe, tot mai departe, spre neştiutele orizonturi ale împlinirii omului.

Literaturile SF

de V. Bugariu

A trecut un an de când susţin rubrica de faţă în revista *Anticipaţia*. Cred că anumite concluzii ar fi binevenite. De asemenea, cred că un ton mai colocvial n-ar strica. Destule au fost teoretizările reci şi argumentate. De altfel, după cum se ştie, criticul literar are permisiunea de a aborda confesiunea, din când în când. La urma urmelor, el nu face altceva decât o proză în care personajele sunt idei.

Din capul locului, trebuie să recunosc că regret anumite accente polemice. Nu retractez nimic din ceea ce am afirmat, dar este evident că lucrurile puteau fi spuse cu mult mai multă blândeţe. Poate că nici o anumită filozofie a omisiunii n-ar fi fost rea. Multele traduceri proaste, de exemplu, n-ar fi trebuit scoase în evidenţă cu atâta obstinaţie. Cu siguranţă că editurile şi pseudo-traducătorii şi-ar fi dat seama, în cele din urmă, cum stau lucrurile în realitate cu textele lor. Cu timpul, lucrurile s-ar fi aranjat de la sine. Traducătorii s-ar fi cernut, ar fi rămas doar cei mai buni. Cât ar fi durat acest proces natural, petrecut în absenţa oricărei critici publice? Mai mult, fără îndoială. Dar ce contează o carte sau o sută de cărţi prost traduse în perspectiva eternităţii?

Poate că n-ar fi fost cazul nici să spun lucruri neprotocolare despre diferite persoane implicate în mişcarea SF. Ar fi trebuit, îmi zic, să trec peste modul lor amatoristic de a scrie, să mă fac a nu băga de seamă că ei sunt nişte adolescenţi ai condeiului, care au găsit secretul de a nu se mai maturiza niciodată. La ce bun să-i trag de mânecă, atrăgându-le atenţia că scrisul literar are nişte exigenţe ale lui şi că nu este suficient să iubeşti literatura SF pentru a deveni un prozator sau un critic? Cu timpul, ca şi în cazul amintit mai sus, ar fi intervenit un proces natural de triere. Prin nişte mijloace mai lente, mai oblice, diletanţii ar fi sfârşit prin a-şi da seama că scriu prost şi poate ar fi renunţat.

De asemenea, ar fi fost, probabil, de preferat să nu privesc mişcarea SF din afară, cu ochiul sociologului. Atitudinea tradiţională, a prozelitului care nu găseşte decât calităţi ar fi fost poate mai potrivită şi în orice caz mai profitabilă. Modul necruţător de a descrie ceea ce se vede cu ochiul liber a fost interpretat drept o „abjurare", o trădare a „cauzei". A urmat o „excomunicare", o încetare a oricărei legături cu mişcarea SF din România. Neadaptaţi la situaţia de a fi criticaţi în mod public de „unul dintre ai lor", sefiştii au decis să mă scoată din rândurile lor. Nu s-a produs nici-o anatemizare, dar alte semne m-au făcut să înţeleg că nu mai sunt considerat un prieten al mişcării SF din România. Un simptom foarte interesant a fost brusca renunţare a tuturor celor care îmi promiseseră texte pentru antologia „Alte Românii". Ca şi cum s-ar fi acţionat un comutator sau s-ar fi emis o circulară ocultă, „de sus", absolut toţi autorii au renunţat. De vină a fost probabil şi menţiunea reprobativă a lui Alexandru Mironov, apărută în unul din numerele „*Anticipaţiei*". De unde la început numeroşi autori s-au arătat chiar entuziasmaţi de idee, tăcerea lor ulterioară mi-a dovedit că orgoliul lor de creatori pe cont propriu este mai mic decât dorinţa de a se înregimenta în mişcare şi de a fi omologaţi ca atare.

Eşecul desăvârşit al antologiei a avut şi o parte bună. A dovedit, mai mult decât ar fi putut-o face un teoretician,

că raporturile mişcării SF cu literatura (SF) nu sunt democratice. Există o anumită dictatură, desigur luminată, a mişcării asupra creatorilor. Autorii, după cum s-a văzut, nu pun literatura, propria lor creaţie, pe primul plan. Ei nu sunt nicidecum nişte fanatici ai textului. Alte considerente îi domină, îi determină să-şi aleagă modul de a scrie şi destinaţia textelor lor. Evident, această atitudine de înregimentare nu este nici bună şi nici rea. Sociologul literar nu are decât s-o înregistreze ca atare şi să încerce a-i înţelege manifestările practice. Cea mai izbitoare consecinţă, adesea remarcată în episoadele rubricii de faţă, este punerea literarităţii pe un plan secundar. Pe primul nivel nu se află neapărat, cum s-ar putea eventual crede, interesele comerciale şi turistice. Evoluţia lucrurilor dovedeşte că mişcarea SF a fost nevoită să sacrifice, aşa-zicând, o parte din literaritate, pentru a mări forţa sa de coeziune. Elaborarea colectivă – pentru că aşa ceva este, la urma urmelor, produsul literar al unor oameni care îşi fac din întâlnirile între ei o formă de viaţă – este o entitate intelectuală deosebită, exigenţele ei sunt altele. Faptele arată că textele literare colective, inclusiv cele vorbite, de la convenţii, cenacluri, cluburi, au drept prim rol realizarea unei persistente forţe centripete, nu neapărat de natură literară. Sefiştii şi scriitorii aflaţi printre ei sunt nişte persoane avide de unitate şi de sincronizare. Ei vor mult mai mult decât să facă literatură. Pentru ei, în cele din urmă, literatura (SF) este mai mult un mijloc de coeziune decât un scop estetic.

Acest ultim aspect este foarte important pentru o înţelegere corectă a lucrurilor. Personal, mi-a fost greu să recunosc că este posibil ca literatura să fie pusă să tragă la o căruţă oarecare, indiferent cât de sublimă ar fi aceasta din urmă. De aici, tonul uneori aproape caraghios de intransigent al comentariilor mele. Altfel ar fi stat lucrurile, dacă aş fi înţeles cu exactitate, de la bun început, că anumite persoane pot să privească literatura drept o activitate secundară, care poate fi practicată cu mai multă lejeritate.

Altfel spus, sefiştii şi scriitorii aflaţi printre ei sunt nişte persoane care pun un mare preţ pe prietenie şi pe produsul inefabil ivit cu prilejul atât de numeroaselor lor întâlniri. Scriitorul tradiţional este o persoană truditoare asupra textului. El poate fi foarte sociabil, chiar monden, precum Balzac, dar atunci îşi sacrifică nopţile, bea litri de cafea şi moare la cincizeci şi unu de ani, doar fiindcă a fost robust ca un taur. Sefistul (scriitor) ~~scrie~~ repede, chiar foarte repede. Îşi asumă cu bună ştiinţă o destul de accentuată efemeritate a textelor sale. Ceva din atitudinea sa este cea a unui compozitor de muzică pop-rock. Acesta nu se gândeşte că muzica sa va fi receptată de viitor, pentru el conceptul de posteritate nu există, ba chiar pare probabil amuzant. El este omul momentului, al triumfului la o mare convenţie, al discului, al LP-ului, iute perisabil. O filozofie a efemerului a înlocuit-o, pare-se, definitiv pe cea a „eternului".

Sunt, deci, silit să recunosc că o mare parte a polemicii mele cu revista *„Jurnalul S.F."* a fost rodul unei neînţelegeri. Faptul că redactorii susnumitei publicaţii alcătuiesc topuri săptămânale, precum cele muzicale, ar fi trebuit să mă pună în gardă de la bun început. N-ar fi fost cazul să încep o discuţie despre valoare literară, în respectivele condiţii. Asta pentru simplul motiv că la *„Jurnalul S.F."* este vorba, în mod explicit, despre altceva decât valoare literară. Dacă o povestire intră în top şi se situează mai multe săptămâni pe un loc fruntaş, înseamnă că este bună, că a

plăcut, cu alte cuvinte. Restul nu mai contează, în contextul dat. Logica topului nu are nici-o legătură cu aceea a criticii literare. A le confunda, înseamnă a comite o greşeală evidentă.

Cât priveşte povestea cu stricarea limbii literare, năucirea cititorilor, pervertirea gustului pentru literatura autentică, agramatismele, impostura – toate acestea nu contează. Fiecare are dreptul să se distreze cum doreşte, inclusiv scriind. Aşa stând lucrurile, instituţia criticii literare, devenită desuetă, intră în „hibernare“. Profit de ocazie, pentru a-i asigura pe inimoşii sefişti de la *„Jurnalul S.F.“* că nu voi mai scrie despre ei niciodată, limitându-mă la a le comenta cărţile, în măsura în care acestea vor exista şi le voi găsi. Dinspre partea mea, vorba povestitorului, pot să se distreze liniştiţi.

Ce îi rămâne, totuşi, de făcut, criticului literar specializat în texte SF? El are la îndemână cărţile bune/bine traduse. Poate să scrie despre ele, cu obiecţiile şi laudele tradiţionale. De asemenea, el are la îndemână postura de sociolog al literaturii. În măsura în care este în stare, poate să se travestească şi în istoric al mentalităţilor.

Cum arătam, nu puţine dintre „reproşurile mele amare“ au fost neavenite, atâta vreme cât au pornit de la confuzia între două realităţi textuale distincte. Ce-i drept, pe fondul unor critici acerbe, mult prea lungi, s-au reliefat treptat câteva concepte utile pentru cine doreşte să aprofundeze realităţile legate de mişcarea SF de la noi. Conceptul de SF jockey, de pildă, mi se pare inatacabil. El nu are absolut nici-o nuanţă peiorativă şi desemnează o categorie de persoane preocupate de susţinerea scrisă/vorbită a literaturii SF. Respectivul concept se dovedeşte îndeosebi util atunci când se doreşte lămurirea relaţiilor dintre critica literară şi textele SF. Spre deosebire de un critic literar, care caută literaritatea şi întreprinde o acţiune de valorizare, SF jockey-ul porneşte de la premisa că singurul criteriu de valorizare este opţiunea publicului cititor. Drept urmare, din arsenalul său retoric reproşurile, pur şi simplu, lipsesc. Să ne imaginăm, de pildă, că un disk jockey, aflat într-o discotecă, s-ar apuca de critici la adresa pieselor prezentate! Ar fi absurd! Instituţia SF jockey-ului nu este absolut defel reprobabilă. Este o realitate, pe care sociologul o înregistrează. Şi atât. Cuvinte asemănătoare pot fi spuse şi despre conceptul de sefultură. Suma unor texte imposibil de ratificat de către critica literară, dar pe placul unui public anumit, nu poate fi cu nici un chip criticată.

Concluzia ce se impune este că putem vorbi despre mai multe literaturi SF. Desigur, această afirmaţie nu este o noutate. Totuşi, nu este rău ca din când în când să semnalăm faza actuală a raporturilor respective. Faptul că suntem martorii unei atomizări nu este nici rău, nici bun. El trebuie luat ca atare, fără suspine sau ricanări. Probabil că, într-adevăr, a sosit momentul ca membrii diferitelor grupuscule SF să aibă un dialog doar între ei. Cât priveşte evoluţia unor texte bazate doar pe preferinţele publicului şi pe absenţa oricărei legături cu critica literară, nu ne rămâne decât să aşteptăm cu interes evoluţia lucrurilor.

ERATĂ la articolul *Philip K. Dick şi romanul psihotrop*, apărut în *Anticipaţia nr. 533:*

– la pag. 3, coloana 2, rândul 4 de jos se va citi *Concretizate...*

-la pag. 4, coloana 1, rândurile 26 şi 27 de sus, în loc de pragmatic se va citi *programatic*

- la pag. 5, coloana 1, rândul 11 de jos se va citi *Merişca este exemplar...*

Chronotetannymenicon

Încetinirea timpului

de David Wishart

În acea duminică, patru dintre noi am cinat la un mic hotel, de lângă Richmond. Stăteam în hol, privind spre grădină, cu pipele aprinse şi vestele descheiate, pălăvrăgind verzi şi uscate: despre perspectivele războiului dintre China şi ţar pentru deţinerea Uzbechistanului, despre vizita reginei, despre dezvăluirile presei de scandal referitoare la infidelităţile prinţului Albert.

— Ciudat! Foarte ciudat! exclamă dintr-o dată Poetul, care stătea lângă fereastră.

— Ce anume? a întrebat Avocatul.

— Uitaţi-vă la norii din fereastra verandei.

Am privit în direcţia respectivă. Cu ferestrele ei arcuite în faţada hotelului, veranda era aproape perpendiculară pe masa noastră. Ultimul ochi de geam împărţea vertical cerul din partea dreaptă şi această linie divizoare servea ca o balama pentru iluzia optică. Norii, împinşi de un vânt puternic, se mişcau rapid de la dreapta la stânga cerului, în timp ce imaginile lor zburau în direcţia opusă. Efectul era aproape hipnotic.

— Nimic ciudat, spuse Savantul şi începu să vorbească pe larg despre legile reflexiei şi refracţiei.

Poetul ascultă politicos, deşi muşchii feţei i se încordau la răstimpuri, ca şi cum ar fi înăbuşit un căscat.

— Înţeleg, spuse în cele din urmă. Îţi rămân îndatorat. De fapt vroiam să ştiu de ce anume reflexiile se mişcă mai repede decât lucrurile reale.

Savantul deschise gura, apoi o închise. Avocatul izbucni în râs.

— Ei bine, vorbeşte! zise el. Răspunde-i omului!

— Cred că vei găsi, spuse Savantul cu oarecare asprime, că ambele călătoresc exact cu aceeaşi viteză. Oarecare diferenţă – arătă el către o sticlă de vin de lângă cotul Poetului – poate fi atribuită altor factori.

Când râsul care-i cuprinse pe toţi se stinse, adăugă:

— Desigur, orice s-ar întâmpla, efectul ar trebui să fie opus.

L-am privit cu atenţie.

— Cum asta? întrebă Avocatul.

— După legile fizicii, orice obiect care-şi schimbă direcţia pierde energie. Fiind compuşi din lumină reflectată, norii din geam ar trebui să se mişte mult mai încet.

— Haide, haide! am spus. Nu suntem chiar atât de lipsiţi de cunoştinţe ca prietenul nostru. Mai ştim şi noi câte ceva... În primul rând, lumina nu are masă, aşadar nu respectă legile materiei. În al doilea rând...

Savantul ridică mâna.

— Un moment, interveni el, într-adevăr se presupune că lumina nu are masă, dar noi nu putem accepta o asemenea ipoteză ca pe un fapt dovedit.

— Ce spui însă despre Teoria Relativităţii a lui Ricci? am obiectat. Ai fi de acord cu el că viteza luminii trebuie să fie o constantă?

Savantul îşi ridică pipa şi o aprinse, câştigând timp de gândire.

— Ştii, desigur, începu el, că în fizica newtoniană timpul este o constantă, în timp ce mişcarea, ca aplicată masei, este un factor variabil?

— Desigur. Natural. Dar...

— În fizica lui Ricci, timpul este o variabilă ce se schimbă pe măsură ce un corp în mişcare se apropie de constanta vitezei luminii...

— Da şi tocmai de aceea...

— Ce vreau să-ţi spun, urmă el, nesocotindu-mi cuvintele, este că dacă se poate demonstra că lumina are masă, anomaliile existente între cele două sisteme nu tre-

buie să fie ireconciliabile. Va depinde numai de circumstanţe care din cele două sisteme operează la un moment dat. Desigur, dacă cele două sisteme sunt unul şi acelaşi, trebuie să existe reciprocitate. Cum timpul e o variabilă în fizica lui Ricci, în timp ce viteza luminii este constantă, la Newton, unde timpul e constant, viteza luminii trebuie să admită variaţie, *dacă lumina are masă*. Înţelegi ce vreau să spun?

M-am uitat la Avocat. Încuviinţa judicios din cap, dar ochii priveau în gol. Poetul îşi pierduse tot interesul pentru conversaţie şi privea pe fereastră la două femei care se plimbau pe pajişte. Chiar şi mintea mea era departe de a fi clară şi regretam deja a treia sticlă de Bordeaux.

— Problema este, am spus, că nici o teoretizare nu admite dovezi empirice. Am putea studia deformările timpului încercate de un călător într-o rachetă ce se deplasează cu viteza luminii, dar...

— Nu există nici o deformare, mă întrerupse Savantul. Un asemenea călător n-ar simţi nimic. Timpul lui subiectiv ar fi acelaşi cu al tău şi al meu. Neconcordanţa ar deveni aparentă numai dacă cele două linii temporale s-ar reuni după aceea.

— M-am exprimat greşit, am încuviinţat. Vroiam să spun că o călătorie la asemenea viteze rămâne doar o posibilitate teoretică.

— Uiţi că avem o alternativă.

— Care?

— În loc să grăbim călătorul, putem încetini lumina.

— Cu siguranţă, e la fel de imposibil!

— Crezi? şopti Savantul.

Tonul vocii sale, mai degrabă decât întrebarea, m-a pus pe gânduri. Dar, deşi l-am tras de limbă şi am recurs în final la cuvinte şi tactici pe care nici un gentleman n-ar trebui să le folosească împotriva altuia, nu s-a lăsat atras. Şi, pentru moment, aici s-a oprit problema.

Invitaţia de a cina, acasă la el, în următoarea vineri, a trezit în mine speranţele unei dezvăluiri secrete. Am cinat singuri, însă când, din modul în care ocolea orice aluzie, a devenit clar că subiectul rămâne închis, cu greu mi-am putut stăpâni un sentiment de dezamăgire.

Stăteam de o bună bucată de vreme lângă coniacul şi ţigările noastre, vorbind de una de alta, când s-a ridicat brusc şi, fără o schimbare perceptibilă a tonului, a spus:

— M-am gândit că am putea coborî în laborator pentru o clipă.

Fără nici un cuvânt, dar oarecum curios, l-am urmat spre scări. Laboratorul se găsea în pivniţă şi ar fi făcut cinste oricărei catedre de fizică a unei universităţi mijlocii. Savantul m-a condus într-un colţ, la o masă din oţel, pe care se afla o cutie de dimensiunile uneia de ceai. După ce-am aruncat o privire gazdei mele, să mă asigur că nu-mi va da nici un ajutor sau vreo informaţie, m-am apropiat să o cercetez.

Era făcută din ceva care părea metal negru şi avea un capac fixat cu o încuietoare micuţă.

— Nu, n-o deschide încă! spuse Savantul. Stătea lângă mine cu mâinile încrucişate, zâmbind indulgent precum cineva care priveşte un copil curios care cercetează o jucărie nouă.

Am ridicat cutia s-o privesc dedesubt. Mai bine spus, am încercat s-o ridic, dar s-a dovedit grea ca plumbul. În cele din urmă am reuşit s-o clintesc aproape un centimetru – îndeajuns ca să văd că nu era îngreunată la bază – apoi am coborît-o cu grijă la loc.

— Ce-i înăuntru? l-am întrebat. Lingouri de aur?

Zâmbetul Savantului se mări.

— Nimic, răspunse. Acum deschide-o şi uită-te.

Aşa am făcut. Cutia era goală. În mod ciudat, foile metalice care alcătuiau pereţii erau subţiri de aproape şase milimetri.

— Îmi pare rău, am spus, dar va trebui să-mi explici.

— Într-o clipă. Îşi privi ceasul de aur din buzunarul vestei. Apoi, după o scurtă ezitare, ridică mâna spre mine: Cred că l-am putea folosi pe al tău, dacă nu te superi.

Derutat, dar din ce în ce mai curios, am scos ceasul din buzunar şi l-am desfăcut de pe lănţug. Savantul îl privi o clipă, apoi se uită la al lui şi mi-l arătă.

— Două minute diferenţă, spuse el.

Eşti de acord?

L-am privit. Ceasul lui arăta zece şi douăzeci şi şapte, al meu aproape zece treizeci. Am încuviinţat din cap. Băgă ceasul înapoi în buzunarul vestei.

— Pune-ţi ceasul în cutie şi închide capacul.

După ce am făcut-o, m-a condus la o tablă montată pe peretele opus al laboratorului.

— Principala mea problemă, spuse el, este a ordinelor de mărime. Lumina călătoreşte cu trei sute de mii de kilometri pe secundă. Pentru ca timpul să devină o variabilă, fizica lui Ricci cere ca subiectul – călătorul ipotetic din rachetă – să fie accelerat la viteza luminii. Eşti de acord?

Am aprobat din cap.

— Cunoşti desigur Contracţia Fitzgerald-Lorentz.

— Aminteşte-mi-o.

— Este destul de simplă. Se întoarse la tablă: Să considerăm un obiect de lungime L_0. După accelerarea la viteza luminii, noua lui lungime, L, se va reduce conform Contracţiei după cum urmează:

Şi-a scris:

$$L = L_0\sqrt{1 - v^2/c^2}$$

— *V* este viteza obiectului şi *c* este viteza luminii. Înţelegi?

— Până aici, da, am răspuns precaut.

— Acum, în ceea ce priveşte timpul, continuă el, există un efect similar de *alungire*, exprimat desigur invers.

$$T = \frac{T_0}{\sqrt{1 - v^2/c^2}}$$

— Firesc, la viteze normale, $\sqrt{1 - v^2/c^2}$ produce un rezultat foarte apropiat de 1. Dacă dorim să lungim timpul, să-i dublăm valoarea obişnuită, atunci factorul Fitzgerald-Lorentz trebuie redus astfel:

$$\sqrt{1 - v^2/c^2} = 1/2$$

Acum eram cu totul pierdut şi nu puteam decât să aprob din cap. El însă uitase de orice reacţie din partea mea.

— Ridicând la pătrat în ambele părţi, rezultă:

$$1 - v^2/c^2 = 1/4$$

— Adică:

$$v^2/c^2 = 3/4$$

— Aşadar:

$$v/c = \sqrt{3/2} = 0.8, \text{ ie } 4/5.$$

A scris această ultimă expresie cu o înfloritură şi s-a întors spre mine ca şi cum s-ar fi adresat unei aule de studenţi.

— Înţelegi acum, desigur, ce am vrut să-ţi spun despre ordinele de mărime.

Am zâmbit prosteşte şi n-am răspuns nimic.

— Dacă dorim, continuă el, să mărim timpul de două ori faţă de lungimea lui obişnuită, atunci trebuie să reducem viteza luminii până când aproximează mersul obişnuit al omului. Rezultă că trebuie să fie încetinită de un factor de ordinul lui zece la a opta.

Adăugate la sfârşitul a ceea ce, pentru mintea mea neobişnuită cu matematica, păruse o expunere perfect raţională şi coerentă, concluziile Savantului veniră aproape ca un şoc fizic.

— Dar e imposibil! am exclamat.

În loc să-mi răspundă, se apropie de masa pe care se afla cutia.

— Scoate-ţi ceasul, spuse, şi hai să vedem.

Şi-a ridicat şi el ceasul şi le-am comparat. Ambele indicau zece şi treizeci şi două de minute.

Am privit ca un idiot, dar nu era nici o greşeală. Vorbise vreme de peste cinci minute, totuşi, ceasul din cutie măsurase mai puţin de jumătate din timpul respectiv.

— Secretul, desigur – explică Savantul – se află în compoziţia sticlei din care e făcută cutia. În cazul sticlei normale, o rază de lumină va trece aproape nestânjenită, iar dacă sticla constituie un impediment prea mare, atunci nu va mai trece deloc. Această “sticlă lentă” – denumirea, pot să-ţi spun, nu-mi aparţine, ci este inventată de capabilul meu asistent domnul Robert Shaw – este în acelaşi timp incre-

dibil de densă şi total permeabilă pentru lumină.

— Dar e complet opacă, am protestat.

Savantul şi-a pocnit fruntea exasperat.

— Sigur că aşa pare unui observator extern, zise el. Reducerea vitezei luminii are un efect subiectiv similar alungirii puternice a lungimii de undă. Imaginează-ţi dacă doreşti o cale printr-un labirint aproape infinit de pereţi uşor curbaţi care reflectă lumina. Ea călătoreşte pe această cale, izbindu-se dintr-un perete în altul, pierzând din viteză pe măsură ce înaintează, până când iese, în sfârşit, din labirint şi este eliberată. Înţelegi?

Mă tem că până la acel punct ascultasem doar pe jumătate. Spre deosebire de prietenul meu, nu sunt un om de ştiinţă în adevăratul înţeles al cuvântului. Ca şi poetul Horaţiu, cred că un lucru nu are un scop anume până ce nu luceşte de uzură. Acum, în timp ce priveam incredibila cutie din sticlă, simţeam că nervii mi-o luau razna. Am simţit că mintea îmi creşte de o sută de ori, apoi de o mie, până când atinse dimensiunile Palatului de Cristal al lui Paxton. Al doilea gând al meu, urmărindu-l din aproape pe primul şi fiind legat de el, era că jubileul de diamant al Reginei avea să fie peste numai un an.

Cele două gânduri s-au unit cu forţa explozivă a unei mici încărcături de dinamită.

— Presupun, dragul meu, am spus, că nu te-ai gândit la aplicaţiile practice...

Construcţia unui Chronotetannymenicon (cuvântul, pentru cei care nu cunosc limba greacă, înseamnă "locul timpului extins") a durat câteva luni. Iniţial a fost plănuit să rivalizeze în mărime cu Palatul de Cristal, dar chiar folosind cel mai modern schelet din oţel aliat cu titan, secţiunile pereţilor din sticlă s-au dovedit prea grele. De aceea construcţia a fost reproiectată pentru a avea numai două niveluri, acoperind o suprafaţă de nici o mie de metri pătraţi, şi a fost localizată în nordul parcului Hyde.

Efectul temporal al construcţiei a fost testat accidental, la numai patru ore după încheierea structurii. Cobaiul nostru involuntar a fost anteprenorul pentru pardoseală, care a petrecut o oră subiectivă în interior, pentru a descoperi la plecare că nu trecuseră decât douăzeci şi şapte de minute. Din nefericire, dar de înţeles pentru el, a povestit totul presei, rezultatul fiind că, deşi Chronotetannymeniconul nu era pregătit să fie deschis publicului în următoarele şase săptămâni, proprietăţile sale unice erau deja cunoscute: un fapt care s-a dovedit a fi de mare importanţă pentru desfăşurarea următoarelor evenimente.

Primul indiciu al unei nereguli a sosit la scurt timp după terminarea exteriorului. Eu şi prietenul meu, Savantul, am fost chemaţi într-un birou la Guvernul Britanic.

— Se pare, spuse cu grijă funcţionarul însărcinat cu rezolvarea problemei, că avem o scurgere.

Savantul se încruntă. Fără să fie invitat, s-a aşezat pe scaunul din faţa biroului.

— În ce fel? întrebă.

Funcţionarul examină scrisoarea.

— Compania de asigurări din clădirea alăturată Chronotetannymeniconului se plânge de faptul că personalul, după o zi normală de lucru, de la nouă la cinci, descoperă la plecare că este şase fără un sfert. Ridică privirea: Fără să fie subiectiv, directorul companiei nu doreşte să plătească orele suplimentare care nu sunt necesare bunului mers al ştiinţei.

— Vreţi să spuneţi că *pierd* timpul? întrebă amicul meu.

Funcţionarul îi înmână scrisoarea.

— Faptele sunt exact cum vi le-am descris.

Savantul citi scrisoarea şi rămase pentru câteva minute pe gânduri. În cele din urmă, spuse:

— Atunci, nu e o scurgere. E altceva.

— Poate că aţi putea fi mai puţin obscur, domnule.

Savantul scoase un carneţel din buzunarul jachetei.

— Problema mi-a apărut deja ca o posibilitate teoretică, într-o formă puţin diferită. Dat fiind că lumina trece nu numai din exterior spre interior în Chronotetannymenicon, ci şi invers, ar trebui ca în punctul de ieşire, pentru a ne conforma continuumului nostru temporal de zi cu zi, să o accelerăm instantaneu cu un factor de putere de ordinul lui zece la puterea a şaisprezecea – luând desigur în considerare

atât încetinirea iniţială, cât şi cea cauzată de a doua trecere prin sticla lentă. Volumul de energie necesar va fi cu siguranţă suficient dacă ar fi obţinut direct din mediul înconjurător, astfel încât să producă o coborâre instantanee a temperaturii de la suprafaţă cu aproximativ nouăsprezece grade pe o întindere de opt sute de kilometri pătraţi.

Imediat s-a aşternut o linişte totală.

— Nu v-aţi gândit că se cuvine, spuse funcţionarul în sfârşit, să fim informaţi despre această problemă, înainte ca Chronotetannymeniconul să fie construit?

Savantul îşi închise cu zgomot notesul.

— Bineînţeles că nu. Nu aveam nici un motiv s-o fac.

— Pot să vă întreb de ce?

— Pentru că o asemenea scurgere nu se mai petrecuse. Dacă s-ar fi întâmplat, ar fi avut loc în stadiul experimental.

Funcţionarul se relaxă. Am observat că fruntea îi era brobonită de sudoare.

— Atunci, observă el, nu pricep ce legătură are cu problema actuală.

— Am dorit doar să arăt, spuse Savantul, că odată cu întoarcerea la fizica newtoniană, lumina invocă a treia lui Lege. Echilibrul trebuie zdruncinat şi energia acceleratoare trebuie să vină de undeva. Este interesant – şi fericit pentru noi – că reacţia egală şi opusă ar trebui să fie mai degrabă temporală decât fizică.

— Dar reacţia nu este una egală. Angajaţii pierd doar minute, nu ore.

— Îmi imaginez, spuse Savantul, că efectul se micşorează invers proporţional cu pătratul distanţei.

— Atunci consideraţi fenomenul lipsit de importanţă? Uşurarea din vocea funcţionarului era evidentă.

— Desigur, spuse Savantul. Poate fi necesară evacuarea clădirilor imediat alăturate, dar nu prevăd alte probleme.

Şi totuşi, aici greşise în mod grav.

Raţionamentul lui era eronat şi a devenit dureros peste numai câteva zile. Plângerile s-au transformat dintr-un pârâiaş într-o inundaţie. Compania de asigurări a fost nevoită să-şi mute personalul în alte birouri, în timp ce multe alte firme, de pe o rază ce creştea continuu, erau afectate. La plângerile lor s-au adăugat cele ale proprietarilor particulari din zonă, şi, cel mai rău, presa ataca puternic împingând totul la dimensiunile unei catastrofe.

Primele tulburări au apărut înainte de sfârşitul săptămânii. Au început sub forma unor proteste disciplinate, organizate de grupuri anarhice, preocupate numai de discreditarea guvernului. Dar imaginea Chronotetannymeniconului, ca o lipitoare temporală diavolească, a atins pe moment latura superstiţioasă a clasei de jos, rezultând creşterea cu rapiditate a mişcărilor protestatare ale maselor populare. Chronotetannymeniconul a fost imediat încercuit, dar violenţa s-a răspândit până când autorităţile au pierdut, practic, controlul asupra zonei înconjurată de Hyde Park, străzile Praed şi Edgeware şi au fost forţaţi să cheme trupele călare. Lipsită de corul oratorilor, mulţimea s-a strâns sub Marble Arch şi în mijlocul unor discursuri aţâţătoare, au ars portretul Savantului.

În ziua următoare am primit un mesaj de la prietenul meu, cerându-mi să mă întâlnesc cu el în Hyde Park. Atât parcul, cât şi zona înconjurătoare, erau acum un câmp minat, dar permisul meu guvernamental făcu minuni şi sergentul de pe baricadă salută şi mă lăsă să trec.

Savantul stătea lângă un grup de ofiţeri şi civili. Era cufundat în discuţie cu un domn în vârstă, înalt, puţin gârbovit, în redingotă. Când mi-am salutat prietenul, celălalt se întoarse spre mine.

Era chiar primul ministru.

Desigur, m-aş fi scuzat imediat şi aş fi plecat, dar omul mă salută din cap. Chiar dacă era tras la faţă, vocea, care fusese pentru aproape două generaţii vocea Britaniei, nu-i tremura deloc.

— Ei bine, spuse el, fă tot ce poţi mai bine. Ţine-mă la curent.

Fără alt cuvânt se depărtă încet în direcţia Catedralei Sf. James şi a Palatului.

Am prins braţul prietenului meu şi el s-a întors să mă întâmpine. Am fost şocat de schimbarea din înfăţişarea lui. Respectul şi siguranţa pe care le impunea dispăruseră. În locul lor, se zărea o sălbăticie bolnavă şi era evident că renunţase la a mai da atenţie înfăţişării sale.

— Pentru numele lui Dumnezeu, am spus, ce se întâmplă?

În locul unui răspuns, îmi arătă spre nord, spre strada Bayswater şi Chronotetannymenicon.

M-am uitat către locul arătat. Deşi ne găseam în mijlocul dimineţii, într-o strălucitoare zi de octombrie, marginea parcului era încă umbrită şi, cu cât priveam mai atent, cu atât realizam că, înapoia umbrei exista o întunecime pe care ochii mei nu o puteau pătrunde.

— Se întinde, spuse Savantul. Se întinde mai repede decât crezusem că-i posibil.

— Dar ai spus că efectul se va stabiliza...

— Am greşit. Am crezut că lumina îşi va mări instantaneu viteza după ce părăseşte sticla. Evident că nu aşa stau lucrurile.

— Totuşi nu poate fi ceva foarte important.

A murmurat o înjurătură. Apoi, stăpânindu-se cu oarecare dificultate, a continuat într-o parodie a stilului său academic:

— Mai întâi de toate, hai să facem o deosebire între timpul *lent*, cel din interiorul Chronotetannymeniconului şi timpul *rapid*, fenomenul care este responsabil de... tulburările apărute.

Când a spus cuvântul „tulburările", îmi oferi un zâmbet înspăimântător.

— Câmpul timpului rapid a început la marginea sticlei şi s-a extins – mai slab, desigur, în relaţie cu legea pătratului invers – cam cincizeci-şaizeci de metri. Presupunând cum am zis, că fotonii au fost acceleraţi instantaneu, nu am văzut nici un motiv ca situaţia să se schimbe.

— Dar, am zis... Mi s-a făcut semn să tac.

— Oricum, continuă el, apare că, pe măsură ce părăseşte Chronotetannymeniconul, lumina se deplasează o durată infimă cu o viteză *mai lentă* decât cea de trei sute de mii de kilometri pe secundă. Pentru a compensa această diferenţă sub legile newtoniene există o uşoară modificare temporală reactivă în timpul lent, care persistă până când situaţia se stabilizează. Aceasta extinde condiţiile anormale prin care lumina este obligată să se mişte în spatele sticlei şi procesul se repetă şi se consolidează. Ca efect, Chronotetannymeniconul construieşte serii de învelişuri de timp lent, ca foile unei cepe, iar cu fiecare coajă câmpul timpului rapid este împins mai departe, şi tot mai departe, spre exterior.

— Şi dacă procesului i se permite să continue?

A ridicat o faţă istovită, dar nu a răspuns.

— Atunci trebuie oprit, am spus, trebuie să demontăm aparatul până nu e prea târziu.

— Este deja prea târziu, îmi şopti, *pentru că nu mai putem ajunge la el.*

Cuvintele lui m-au îngheţat. Am privit din nou spre umbra din marginea parcului, şi am avut pe moment viziunea unui organism viu, întinzându-se ca un cancer pentru a înghiţi întreaga Londră. M-am cutremurat.

— O să-ţi aminteşti, spunea prietenul meu, paradoxul lui Zenon cu Ahile şi broasca ţestoasă. Oricât de repede ar alerga Ahile, când va atinge punctul unde fusese broasca, ea se va fi mişcat deja. Asta arată perfect situaţia noastră. Anomaliile temporale provocate de Chronotetannymenicon fac imposibilă apropierea noastră: cu cât ne apropiem, cu atât el se retrage, rămânând să ne chinuiască, mereu, dincolo de puterea noastră de atingere. Priveşte şi convinge-te!

În timp ce vorbea, am fost conştient de siluetele ce se mişcau în întuneric. La început păruseră imateriale, ca stafiile, îndepărtându-se cu o incredibilă încetineală. Acum, pe măsură ce se apropiau, puteam să văd că erau soldaţi obişnuiţi, în ţinută de război şi, deşi încă destul de departe ca să le pot vedea chipurile, mersul lor împleticit dovedea oboseala lipsită de speranţă a armatei în retragere.

Pe măsură ce se apropiau, din partea stângă răsună o bubuitură de mortieră, apoi a doua, şi alte două. Am privit obuzele arcuindu-se deasupra beznei şi căderea către centrul acesteia, precum nişte pietre aruncate într-un iaz. Am aşteptat exploziile, dar nu s-a auzit nimic. Întunericul le-a absorbit fără a lăsa măcar sunetul trecerii lor. Prietenul meu le-a privit cu un zâmbet amar.

— Sunt complet inutile. Le-am spus că, relativ vorbind, un glonte sau un obuz nu se mişcă mai repede decât un om şi, deci, nu-şi va atinge niciodată ţinta. Oricum, nu poate face nimic rău, nu va avea efectul scontat. Dar lasă-i să se distreze.

Aşa a început atacul Chronotetannymeniconului. Când am plecat, soldaţii instalau pe poziţie o baterie de tunuri grele, dar, cred că şi ei renunţaseră să mai spere la victorie.

În acea seară am fost agitat, nervos şi deprimat. Era o noapte liniştită şi, după cina la Cunnigham în strada Curzon, în loc să revin la apartamentul meu din Burton Place, m-am trezit plimbându-mă spre est, de-a lungul bulevardului Picadilly, spre Nelson Memorial. În ciuda vremii blânde, doar câţiva oameni erau afară şi capitala avea un aer de doliu pe care luminile strălucitoare încercau să-l înlăture. Am trecut de Memorial cu uriaşele lui tunuri de bronz, având în minte bubuitul celor din Hyde Park şi am continuat să merg pe strada Shaftesbury – intenţia mea fiind, presupun, să-mi alung gândurile întunecate: un muzical, poate, sau ultima operetă a lui Gilbert şi Sullivan. Oricum, panourile de afişaj au produs în mine doar un sentiment de greaţă şi m-am trezit că picioarele mă duceau către New Globe şi „Hamlet" jucat de Compania Regală Shakespeare.

Îmi amintesc puţin din spectacol, bun fără îndoială, căci trebuie să fi aţipit. Când m-am trezit, piesa trecuse de jumătatea actului trei. Hamlet tocmai se confruntase cu Regina, Polonius îşi găsise sfârşitul şi Prinţul îi povestea mamei lui cum intenţiona să-i împiedice pe Rozecrantz şi Guildenstern:

„Şi va fi greu,
Dar voi săpa cu un yard mai jos
de minele lor,
Şi le voi arunca spre lună."

Cred că în starea mea semi-ameţită am răcnit. Sigur că-mi amintesc cercul feţelor speriate şi jignite din jur şi mâinile „oficiale" aruncându-mă în stradă, în timp ce încercam să le explic, cât de tare puteam, că *lumina nu poate trece prin pământul solid.*

Am parcurs distanţa dintre strada Shaftesbury şi Hyde Park în fugă. Astfel mi-am pierdut pălăria şi am trecut prin trei ocazii mai apropiate de moarte decât fusesem vreodată în viaţa mea. În sfârşit, mi-am făcut loc şi am alergat către locul unde-mi văzusem pentru ultima oară prietenul.

Desigur, nu mai era acolo, dar l-am recunoscut pe ofiţerul de artilerie pe care îl văzusem în acea dimineaţă comandând şi poziţionând tunurile. Chiar şi în starea mea, am observat cu un amuzament detaşat că ochii îi erau atraşi de apariţia mea răvăşită.

— Un tunel! am bolborosit. Putem să-l aruncăm în aer de dedesubt!

Mai este puţin de povestit. Linia Metroului dintre Marble Arch şi Poarta Lancaster trece aproape direct pe sub nordul străzii Bayswater. În câteva ore fusese închis, un tunel fusese excavat spre un punct direct sub Chronotetannymenicon şi o uriaşă încărcătură de dinamită instalată acolo. Împreună cu Savantul, am privit cum s-au apropiat contactele şi, în cuvintele Prinţului Danez, am aruncat spre Lună porcăria.

Prietenul meu n-a putut supravieţui distrugerii creaţiei minţii sale. Cu sufletul şi spiritul distrus, şi arătat cu degetul pe stradă, a părăsit Londra,îndreptându-se spre Continent. Câteva luni mai târziu, o telegramă din Interlaken m-a anunţat că murise în somn.

Mi s-a spus că însemnările lui, împreună cu detaliile procesului de producere a sticlei lente, n-au fost distruse, ci stau ascunse în beciul de sub Whitehall. Poate că într-o zi, alt savant va prelua problema pusă într-un mod atât de tragic de prietenul meu. Deseori mă întreb, dacă lucrurile s-ar fi putut întâmpla diferit în cazul în care am fi avut căi de producere a unei sticle prin care lumina să fie admisă în Chronotetannymenicon, dar ieşirea să-i fie oprită?

Aceasta însă rămâne în sarcina viitorului.

Traducerea:
Mara Costache

Şi n-au învins*

de Ladislau Daradici

I.

— E un sat blestemat, fu de părere Hans. E pustiu, toţi sunt morţi şi totuşi, sunt pretutindeni...

— Sunt morţi pentru că au fost ucişi, râse Karl. Iar cei care i-au ucis au câştigat războiul, deci au fost îndreptăţiţi să facă asta. Ai noştri adică. Pentru că au fost cei mai buni.

— Oricum, nu-mi place aici, reluă Hans, adresându-se mai degrabă celorlalţi. Nu ştiu de ce, dar nu-mi place...

— Îi simţi? îl întrebă Karl trăgând o duşcă. Îi visezi? Uite că eu n-am treabă! I-am văzut vreodată? Nu. Ştim ceva despre ei? Da: că făceau o palincă grozavă. Şi atunci? Mie îmi ajunge atât. Mă declar satisfăcut.

Dar Hans n-avea chef să mai discute. Cel puţin nu în felul ăsta. Dar ştia: erau acolo. Nevăzuţi, necunoscuţi, dar totuşi prezenţi. Era o prezenţă tacită şi sfidătoare, ca o tăcere permanentă şi apăsătoare de cimitire bântuite de spirite malefice. Inspirai odată cu aerul ura lor rămasă acolo, ura sau otrava blestemelor lor suspendate în timp, apăsându-te cu cenuşiul lor de plumb şi de ţărână.

— E un sat de spirite ostile, râse din nou Karl, însă ceilalţi nu păreau să-i savureze gluma. Băutura i-a înroşit obrajii. Poate că tipii ne caută din trecut ca să ne înveţe minte, adăugă apoi, apucând din nou sticla.

De glumă era bună, îşi zise Hans. Şi, cine ştie, poate Karl spunea totuşi ceva... Poate că se petrecea ceva cu timpul... Era ca şi când s-ar fi suprapus uneori, concentric, mai multe planuri, precum straturile de lemn în trunchiul aceluiaşi stejar. Uneori, şi mai ales noaptea, avea impresia că desluşeşte voci stranii, de neînţeles. De unde puteau veni ele dacă nu dintr-o *altă* realitate sau din trecut?

— Mai terminaţi cu băutura şi cu prostiile! se răsti la ei. Apoi, întorcându-se spre Karl: Du-te şi taie nişte lemne, băiete. Poate că niţel aer rece îţi va face bine.

Karl prinse anevoie securea, cu cealaltă mână îndesându-şi căciula pe cap.

— Până la urmă lăsăm satul ăsta fără pomi, zise. I-am ucis pe ei, iar acum ne-am apucat de pruni. Oare aşa procedează întotdeauna învingătorii?

— Nu *noi* i-am ucis, se răsti atunci la el Eric. *Noi* n-am fost aici.

— Hai, du-te... îl îndemnă Hans pe Karl. Şi mai potoliţi-vă odată. Apoi, când Karl deschise deja uşa: Taie-i şi tu pe ăia mai bătrâni...

Pe urmă îi părăsi, pornind de unul singur pe uliţele înguste şi îngheţate.

II.

Iarna era aspră şi parcă fără sfârşit. Omătul învăluise totul, înecând aşezarea într-o monotonie insuportabilă. Nu vedeai nici măcar păsări, e aproape imposibil să-ţi imaginezi un sat, chiar şi în miezul iernii, fără păsări...

Chiar aşa, îşi zise Hans. Sau cine ştie, poate că el însuşi era de vină. Tot timpul se căuta pe sine, bâjbâind însă pe alături; ce poţi pricepe din toată existenţa asta, din tot universul, când nu te înţelegi nici pe tine însuţi? Poate că era un nostalgic, poate că ar fi trebuit să se nască mai demult, cu o sută de ani în urmă. Când războiul era război, o veritabilă competiţie de pricepere şi onoare... În timp ce acum... Atâtea oraşe şi sate rase de pe faţa pământului, populaţii exterminate... Căci în asta consta noua politică a războiului: singurul asuprit inofensiv era cel exterminat. Iar oamenii-de-tinichea se pricepeau să facă asta, nu era nici o îndoială. Şi după ce plecau ei, într-o zonă cu populaţia zero, erau de ajuns zece soldaţi-de-carne ca să stea de veghe. Ca să păzească şi să se păzească. Vorba lui Karl: Ce dracu să mai păzim, victoria?! Dar iată că ei au fost zece şi totuşi treburile au început să meargă tot mai prost. Se cam săturaseră. Iar iarna părea să nu se mai sfârşească. Nu era zi ca Hans să nu se gândească la primăvară, la iarba care avea să mijească, la toţi pomii aceia înfloriţi, inundaţi de albine şi fluturi. Da, chiar aşa. La ciocârlii. Iarna devenise de-a dreptul insuportabilă. Măcar dacă idiotul de Urlich nu s-ar fi spânzurat...

L-au găsit cu o săptămână în urmă, în zori, într-o livadă; atârna de creanga unui prun bătrân. Moartea lui a căzut ca un blestem

---

* Ultimul vers al poeziei *Hanibal* de E. Jebeleanu

asupra lor şi de atunci parcă toate mergeau de-a-ndoaselea.

III.

Aşezarea fusese dăinuită în valea îngustă a unui râu, mărginită de coline rotunde, domoale, presărate cu pruni, meri şi peri. Omătul învăluind totul uniform, dându-ţi senzaţia unei pustietăţi de capăt de lume.

Cerul se apleca greoi şi sumbru peste orizonturile îndepărtate şi murdare, copacii întunecaţi, înălţându-şi braţele scheletice spre bolta plumburie, parcă a deznădejde şi a disperare, păreau cu toţii din cale afară de bătrâni, vântul îngheţat biciuindu-le crengile noduroase şi bolnave. Hans se întreba dacă au mai rodit în ultimii ani. Uneori, ghearele năprasnice ale vântului de miază-noapte se înfigeau în muţenia şi pustietatea ţinutului şi atunci văzduhul părea încordat ca un burduf saturat de ură şi otravă, gata să plesnească în orice clipă.

Se opri în faţa unei case mărunte, cenuşii; în clipa aceea îi era dor de casă. Se apropie de unul din gemuleţe, zgâraind cu unghiile cristalele de gheaţă de pe suprafaţa sticlei murdare. E o nebunie, gândi. Erau de o lună acolo, au fost aduşi cu un camion, împreună cu provizii pentru vreo sută de zile, abandonaţi apoi. Li s-a spus că aveau să fie schimbaţi la sfârşitul iernii, fiind repartizaţi din nou la alte grupe, trimişi apoi în alte şi alte regiuni. Poate că asta ţinea tot de politica războiului; cel mai bine era să nici nu încerci să înţelegi.

Îşi lipi obrazul de sticlă, încercând să privească înauntru. Nu că ar fi fost curios, văzuse multe încăperi de genul ăsta: erau odăi micuţe şi sărăcăcioase, de o simplitate imposibilă, cu paturi înalte, cioplite din lemn de nuc şi saltele umplute cu paie, cu sobe clădite din cărămidă şi pământ, cu ştergare brodate şi icoane ciudate, aproape caraghioase, pe pereţi. Şi totul într-o ordine desăvârşită, de parcă cei care au plecat ar fi ştiut că-n lipsa lor casele ar putea fi vizitate de musafiri. În schimb, lipseau fotografiile. De multe ori Hans s-a uitat după fotografii, scotocind chiar prin sertare, căutând prin cărţile vechi şi rare găsite prin odăi, de regulă cărţi sfinte, de rugăciuni. Fotografiile însă lipseau de parcă cei ucişi le-ar fi luat cu sine, vrând ca în urma lor să nu rămână astfel de amintiri.

Hans şi aprinse o ţigară. O clipă i se păru că înauntru zăreşte o mişcare. Cineva era acolo! Practic, era imposibil, căci făceau zilnic măsurători şi, cu excepţia lor, pe o rază de treizeci de kilometri, aparatele nu detectau niciodată vreo fiinţă umană! Îşi strânse automatul în mâini. Izbi poarta îngustă de lemn cu piciorul, aproape dărâmând-o. Apoi păşi în curte. Omătul era imaculat şi neted, netrădând nici măcar urmele vreunei pisici; oare era posibil să fi pierit şi ele? Hans îşi grăbi paşii spre uşă, oprindu-se în dreptul ei. Nu se înşelase: erau chiar mai mulţi înăuntru, se auzea glasul unei femei răsunând blând, aproape cu duioşie, pe urmă răspunsul unui bărbat cumpătat, afectuos şi el. Putu desluşi chiar gânguritul unui copil.

Hans apăsă clanţa şi deschise uşa. O clipă i se păru că îi vede: ea stătea lângă masă, curăţând parcă nişte legume, cartofi ori morcovi; era înaltă, aproape frumoasă, cu părul maroniu, iar el, jos, lângă sobă, pe un scăunel, parcă cioplind ceva. Era brunet şi cu mustaţă; în sobă ardea focul.

— Nu mişcaţi! strigă Hans spre ei, însă cele două imagini se destrămară, dispărând.

Odaia rămase goală. Hans sări lângă sobă, apăsându-şi palma pe plita ei neagră: era rece ca gheaţa. Se apropie de masă, exact în partea în care stătuse şi femeia: cuţitul era într-adevăr acolo, acoperit însă de un strat fin de rugină. Apoi, pe peretele din stânga zări o policioară cu nişte oale de lut, iar printre ele, câteva figurine din lemn: doi cai, silueta zveltă a unei femei purtând pe umăr un ulcior, o pasăre... Aceasta semăna cu o prigorie.

Păşi spre policioară, întinzându-şi mâna, gata să atingă figurinele. Inima îi bătea cu putere, se temea să nu dispară şi ele. Dar n-au dispărut. Luă unul din cai în palmă, mângâindu-l cu degetele tremurânde şi aşezându-l apoi pe masă. Pe urmă luă pasărea şi femeia. Erau lucrate din lemn de nuc, cu o pricepere fără seamăn. Se gândi să păstreze unul din cai. Cercetă în jur, gândindu-se că ar mai putea fi şi alte statuete, când auzi afară poarta scârţâind şi, strângând cu ambele mâini automatul, sări în curte. Însă acolo se afla doar Dieter, unul din subordonaţi. Gras şi cu obrajii aprinşi, acesta gâfâia, parcă înecându-se cu aer. Ochii-i erau umflaţi de spaimă şi-n albastrul lor inocent şi clar Hans zări ceva înspăimântător: un prun bătrân, aproape cara-

ghios, cu una din crengi aplecată sub greutatea unui camarad.

— Cine-i? întrebă furios, muşcându-şi buzele învineţite de ger.

— Karl... răspunse cu teamă soldatul. Mai înainte l-am găsit, încă nu se răcise.

Hans o luă la fugă pe uliţa înzăpezită. Chipul lui Karl îl urmărea batjocoritor, parcă-i auzea râsul de beţivan. Un timp alergă şi Dieter în urma lui, scuipându-şi plămânii, tuşind. Pe urmă se opri, înjurând şi strigându-l:

— Ce alergi aşa?! Karl e mort. Nu-l poţi învia...

Hans înţelese; îi era teamă. Se opri, întorcându-se şi aşteptându-l.

Desen de Radu Gavrilescu

— Crezi că şi-a făcut-o singur? îl întrebă.

— Nu. Ştii, Karl, nu prea avea complexe existenţiale...

— Dar ce, trebuie să fii filozof ca să te sinucizi? Ia gândeşte-te, mai era şi Urlich... Ştii, probabil, că se întâlneau...

— Mdaaa... Ar fi o ipoteză. Dar pentru asta nu şi-ar fi rupt singur nasturii.

— Ce spui?

— Parcă s-ar fi luptat cu cineva. Şi-apoi...

— Apoi ce? se răsti Hans la el; grăsanul de Dieter avea stil împuţit de a te frige pe jar.

— Avea mâinile legate. Răsucite şi legate la spate...

IV.

Se simţeau de parcă ei ar fi făcut-o. Ce dracu se petrecea, doar n-au înnebunit cu toţii! Acum, că rămăseseră doar opt, la ce să se mai aştepte? Orice era posibil.

În ziua aceea Hans a mai fost martorul unei vedenii: într-o curte zări doi copii alergând. Erau desculţi năzdrăvanii şi în pantaloni scurţi, le auzea până şi chiotele de bucurie.

Ar fi vrut ca cineva să fie acolo pentru a-l convinge că nu şi-a pierdut minţile. Era sigur însă că scena aceea a existat cândva, în acel loc şi cu un oarecare timp în urmă, poate chiar înainte de război. N-a spus nimic celorlalţi, însă în timp ce citea o rugăciune la căpătâiul lui Karl, acolo, la marginea cimitirului, de câteva ori a avut strania senzaţie că sunt înconjuraţi de o mulţime de oameni! De parcă tot satul ar fi venit la înmormântare... Şi-n timp ce băieţii astupau mormântul camaradului lor cu pământul acela îngheţat şi amestecat cu zăpadă, se gândea la ce ar fi trebuit să facă ei de-acum încolo pentru a rezista până la topirea zăpezii. Oare era posibil ca sătenii să spargă barierele timpului lor, pentru a penetra în viitor şi a se răzbuna? Şi pentru ce să se răzbune? Pentru exterminarea lor viitoare?

Era o prostie şi Hans o ştia. Căci dacă ar fi existat, totuşi, posibilitatea amestecării planurilor temporale, ei de ce nu i-ar fi putut întâlni? De ce apăreau şi dispăreau atunci ca nişte umbre de lumină şi culoare pe un ecran inexistent? De ce n-ar putea lua contactul cu localnicii şi negocia, eventual, un armistiţiu? Doar nu ei au fost cei care i-au ucis, ci oamenii-de-tinichea, acei roboţi ai invincibilei armate... Prin ei se desăvârşise arta exterminărilor în masă, prin aceşti oameni-maşini născuţi de minţi bolnave... Căci ce erau ei la

urma urmei? Nişte bieţi pioni de carne pe tabla de şah a acestui război imposibil. Tot timpul trebuind să schimbe locul, să-şi schimbe camarazii. Era o tactică şi asta: stând mult timp într-un loc, eşti şi tu o fiinţă umană şi ai avea nevoie de un cămin, de o familie. Începi să auzi voci şi să ai vedenii. Poate că iarna era de vină, iarna aceea grea şi părând fără sfârşit.

I-au pus o cruce lui Karl, de-acum aveau şi ei două morminte în cimitir. Apoi au coborît în sat, tăcuţi, păşind parcă fără zgomot pe uliţele pustii, spre clădirea şcolii unde se cazaseră cei care au fost înaintea lor şi unde-şi aveau şi ei proviziile, armele şi sediul. Şi au mai verificat odată totul, nedetectând, însă, în afara lor, nici o fiinţă umană. Hans le ordonă ca din acel moment să se constituie în perechi şi să nu mai rămână nici o secundă singuri, în nici o împrejurare. Apoi se retrase în odaia lui unde, încălzindu-şi spatele la o sobiţă de tablă, încercă să întocmească un raport plauzibil, legat de uciderea/sinuciderea lui Karl. Avea să-l transmită chiar în acea noapte, îngrozindu-se deja de ceea ce avea să urmeze: în urmă cu o săptămână, după moartea lui Urlich, i s-a transmis că el poartă întreaga răspundere pentru soldaţii din subordine, ordonându-i-se să ia măsuri de precauţie pentru viitor.

Poate că n-ar fi trebuit exterminate comunităţi întregi.

Cum te poţi lupta cu nişte fantome? Cum te poţi lupta cu ei, când aveau de partea lor timpul?

V.

În noaptea aceea s-au adunat cu toţii în aceeaşi sală, lângă o sobă de fontă încinsă, ascultând radioul, de parcă ar fi aşteptat un semn, un ajutor de undeva de departe. Dar s-au transmis doar ştiri succinte, cum că diviziile motorizate de oameni-de-fier, după gloria supunerii Europei şi Asiei, şi-au continuat misiunea de exterminare a populaţiilor Africii, maşina de război fiind gata pentru supunerea Australiei şi a celor două Americi. Până la victoria finală! Curăţind astfel Terra de naţii hibride, de evrei, franţuji, arabi şi negrotei... Ca să fie stăpânită de o unică rasă glorioasă şi pură! Apoi ştirile au fost urmate de muzică de fanfară, marşuri şi imnuri ale victoriei.

Când ieşeau după lemne, plecau câte doi. Hans le spusese să nu mai taie pomii din livezi, scotocind mai degrabă prin curţile sătenilor; se pare că aceştia îşi făcuseră din plin provizii de lemne. Dieter le prepară nişte mazăre cu carne, apoi băură cafea şi rachiu, iar noaptea se scurse cât se poate de liniştită.

— Trebuie să supravieţuim, le spuse într-o doară Eric. Uite aşa, bând, mâncând şi păzindu-ne unul pe celălalt...

Părea de-a dreptul caraghios: obţinuseră victoria şi nu ştiau ce să facă cu ea. O obţinuseră, iar acum trebuiau s-o păzească.

Zorii zilei se iviră mai târziu ca de obicei: în noaptea aceea se pornise din nou ninsoarea. Hans îl luă pe Eric, pe Dieter şi pe Franz şi porniră într-o incursiune prin împrejurimile oraşului. Făceau asta o dată, de două ori pe zi, devenind aproape o necesitate. Eric zâmbea batjocoritor auzind teoriile lor legate de toate acele apariţii bizare.

— Singura explicaţie plauzibilă, era concluzia lui Dieter, e că, uneori, ei sunt aici.

— Asta în cazul în care nu ne pierdem noi minţile şi nu ne omorîm între noi, fu de părere Hans. În cazul lui Ulrich, deşi am avut unele îndoielei, poate ne-a convenit să credem că şi-a făcut-o singur. Dar Karl? Şi apoi, de câteva ori *mi s-a părut* şi mie că-i zăresc. Pe unii dintre ei...

— Şi eu am avut asemenea *vedenii*, zâmbi Franz. Şi dacă mă gândesc bine, vreo douătrei. Până acum nici n-am îndrăznit să vorbesc despre ele. Prima oară mi s-a părut că văd o nuntă sau aşa ceva. Dar n-a durat mai mult de zece secunde. Apoi, într-o zi, am văzut o femeie întorcând fânul; era vară, cânta şi era frumoasă. Pe urmă nişte tineri culegeau mere...

— Oricine poate avea vedenii cauzate de o mie şi una de chestii, conchise Eric. Ca alcoolul, de pildă...

Era cel mai bătrân dintre ei. Şi cel mai taciturn.

— Trăim într-o lume reală, continuă. Şi raţională, aş zice. Şi dacă acceptaţi faptul că noi suntem cei reali, cei adevăraţi, trebuie exclusă ipoteza că ar mai putea exista şi ei. Aţi participat cu toţii la unele operaţiuni demonstrative de exterminare, face parte doar din instruirea noastră... I-aţi văzut pe oamenii-de-tinichea: au fost acţiuni perfecte, n-au scăpat nici câinii, nici măcar vrăbiile... Şi acum vreţi să mă convingeţi că ar exista totuşi supra-

vieţuitori?!

Hans ar fi vrut să-i explice că nu era vorba de *asta*. Dar tăcu.

Ninsoarea era atât de deasă, că abia vedeai la câţiva metri. În acelaşi timp, parcă avea un efect benefic asupra psihicului lor; ningea calm şi adevărat, tot ce se petrecuse până atunci părea un vis urât, cine ştie, poate că totul avea să reintre în normal; trebuiau să creadă în asta. Chiar şi Hans trebuia să recunoască faptul că-n zori nici dracul nu mai părea atât de negru. Şi atunci?

— Nu vedeţi câtă linişte, cât calm? râse Eric, parcă citindu-i gândurile. Zici că n-au mai umblat oameni pe-aici de cel puţin cincizeci de ani...

Însă Hans nu-i răspunse. Poate că era nevoie de unul ca Eric ca să le mai redea încrederea. Doar Dieter părea şi-n continuare neconvins. Pe urmă, furat şi el de spectacolul paşnic al ninsorii, se opri lângă trunchiul unui măr bătrân ca să se uşureze.

Când îl ajunse din nou din urmă, fluiera deja...

VI.

După o jumătate de oră, când ninsoarea deja contenise, se aflau la marginea satului, pe una din colinele rotunde, ca un sân uriaş, iar înaintea lor, ca într-un imens tablou, se întindea satul.

Puteai cuprinde cu privirea întreaga vale: în stânga se afla colina pe care era cimitirul, cu mormintele ascunse sub neaua înaltă şi pufoasă. Hans îşi zise că locul era ideal pentru un somn de veci, chiar şi acum, în miezul iernii, neavând nimic nefiresc, înspăimântător. Cizmele lor lăsau urme adânci în omătul reavăn, în depărtări nori plumburii apăsau văzduhul, gata să-şi reverse potopul cristalelor de nea.

— Aş putea număra casele de-aici, zise Dieter bine dispus. Cred că sunt peste o mie.

Doar din clădirea şcolii se înălţa, spre cerul aplecat, o dâră de fum alburiu, în rest totul părea mort, îngropat în linişte şi nemişcare.

Tot satul părea o grădină imensă, căci merii, perii şi prunii erau pretutindeni: în curţi, în grădini, pe marginea uliţelor. Deal-vale, deal-vale, îşi zise Hans. Coborîşuri şi urcuşuri, bucurie şi durere, era un relief ideal pentru a modela sufletul uman, atât de inegal, atât de încercat. Sufletul care râde şi plânge, veşnic arzând, în timp ce trupul se stinge, găsindu-şi tihna sub buza ţărânii, pe colina vecină. Poate că sufletele celor care au locuit acele case s-au întors. Poate că... Pe urmă îşi alungă singur acele gânduri. Gânduri bolnave, îşi zise. Găunoasele noastre gânduri...

Deodată, dinspre miazănoapte, răsări pe cer un stol de păsări mari şi negre, contrastând izbitor cu albeaţa nemărginită a zăpezii. Hans îi privi pe ceilalţi, încuviinţând: trebuia, cumva, să iasă şi ei din găoacea lor, să se distreze puţin. Iar când ciorile gălăgioase din cale afară ajunseră deasupra lor, îşi ridicară armele şi începură să tragă.

Răsunară ţipetele îngrozite ale păsărilor, pentru o clipă oprindu-se şi izbindu-se una de alta; stropi mari de sânge se presărară din trupurile lor ciuruite, dar în căderea lor păsările dispăreau înghiţite parcă de neant, niciuna neajungând până jos, la ei.

Când şi-au dat seama ce se petrece, s-au oprit stupefiaţi, în timp ce păsările, câte au mai rămas după nemilosul măcel, cotiră zorite spre miază zi, îndepărtându-se. Doar omătul părea să mai păstreze petele întunecate de sânge, pe urmă au dispărut şi ele. Iar în minutele care au urmat, s-a pornit din nou ninsoarea.

Hans avea senzaţia că se află pe o insulă stranie, într-o lume stranie, înşelătoare şi de neînţeles. Oricum, a fost pentru prima oară când cele două timpuri s-au intersectat în mod real, altfel cum s-ar fi putut explica faptul că gloanţele lor au putut răni şi ucide păsările care, murind, au recăzut totuşi în dimensiunea lor sau în timpul lor iniţial?

Era, deci, posibil un contact direct între ei şi acele năluciri ale trecutului...

VII.

Obrajii lui Dieter erau aprinşi, ochii-i străluceau. Îşi strânse buzele într-un tremur abia perceptibil, încercând să-şi ascundă emoţia. Chiar mâncară, obsedaţi de strania apariţie a ciorilor.

— Poate că timpul lor s-a împotmolit aici, în războiul ăsta blestemat, spuse soldatul. Poate că ei trăiesc aici ca-ntr-un prezent continuu...

— Chiar *dincolo* de moarte? se răsti la el Eric. Asta să-mi explici.

Desen de Radu Gavrilescu

— Ce-i moartea, Eric? Ştii tu ce-i moartea? O ştim careva? *Ei* se află aici de veacuri, e locul lor, pricepi? În timp ce noi am apărut de curând. Poate că pentru ei, noi suntem cei ireali, neadevăraţi. Poate că timpul nostru este o eroare, nimerind noi, involuntar, în existenţa lor, şi atunci unica lor reacţie e să pună mâna pe noi şi să ne atârne prin livezi.

Dieter se-ntoarse spre Eric:

— Nu te-a convins nici treaba cu ciorile?

— Pe mine nu mă va convinge nimic, băiete...

— Şi-atunci? interveni Hans. Spune tu ce-i de făcut! Dacă am luat-o razna şi ne spânzurăm între noi... În ritmul ăsta nu mai rămânem nici unul până-n primăvară...

— Lasă, Hans, spuse Dieter. Poate că aşa trebuie să se întâmple. Poate că exact *asta* vor ei.

Eric scuipă, izbind cu pumnul în tăblia mesei.

— Războiul s-a terminat, spuse. Duşmanul a fost nimicit. Vreţi să mă convingeţi că de-acum ne luptăm cu fantomele?

— Nu sunt fantome, spuse Dieter. Sunt ei. Ei care au rămas în timpul lor. Degeaba i-am ucis noi din timpul nostru... Eu cred că intruşii suntem noi. Se pare că varianta noastră pentru acest război nu li se potriveşte.

Apoi, după o scurtă pauză:

— Mă tem că adevăratul război abia începe.

VIII.

În după-amiaza aceea, Eric se afla în curte, curăţând zăpada cu lopata, când dinspre stradă se auziră ţipetele unei femei. Alergă spre poartă şi o deschise şi atunci un băiat înalt şi cu părul negru sări în curte, prăbuşindu-se imediat. Era într-o cămaşă albă, însângerată acum, şi-n pantaloni negri.

Eric privi în stradă, zărind încă trei bărbaţi şi o femeie tânără care continua să ţipe. Unul din bărbaţi avea un cuţit în mână, iar ceilalţi doi l-au ajuns, imobilizându-l. Eric îşi prinse arma şi, încărcând-o, începu să tragă în aer. În clipa următoare însă, sătenii au dispărut: strada era din nou pustie, cu zăpada aceea pufoasă şi albă.

Se-ntoarse în curte înjurând şi, spre surprinderea lui, tânărul se mai afla acolo, prăbuşit în zăpadă şi sângera; de data asta nu mai era doar o vedenie. Din clădire apărură Hans şi Dieter. Când ajunseră lângă victimă, tânărul părea să-şi fi pierdut cunoştinţa. Îl prinseră de mâini şi de picioare, şi-l duseră în clădirea şcolii şi-l întinseră pe un pat, pe patul

lui Karl, rămas disponibil. Se strânseră cu toţii în jurul lui.

— Ce naiba mai e şi asta? întrebă înciudat Eric.

Părea încurcat.

— Ca să te convingi şi tu că *ceva* se întâmplă, îi spuse Dieter blând. De data asta nu mai e vorba de o cioară, ci de un om în carne şi oase!

— Parcă a fost o scenă dintr-un film, rosti Eric aprinzându-şi o ţigară, iar ceilalţi văzură clar cum îi tremură mâinile.

În timpul ăsta, Peter, infirmierul, rupse cămaşa tânărului, dezgolindu-i pieptul. Rana pricinuită de lama unui cuţit se afla în partea stângă, chiar deasupra inimii.

— Nu scapă, rosti el. Sângerează prea tare.

— Nu-l poţi salva? îl întrebă Hans.

— Din păcate...

Însă tânărul trăia încă. Cu o ultimă sforţare, îşi deschise ochii. Nu părea trecut de douăzeci de ani.

— Cine eşti? îl întrebă Hans într-o limbă care ar fi trebuit să aparţină foştilor localnici.

Dar băiatul nu părea să-l vadă sau să-l audă.

— Cum naiba a ajuns aici? se miră Eric.

— De ce l-au înjunghiat? îl întrebă Dieter.

— Nu ştiu... Era şi o fată în stradă. Ţipetele ei le-am auzit mai întâi. Se certau. Parcă era vară...

Rănitul îşi deschise gura, vrând parcă să spună ceva. Apoi fu scuturat de un ultim spasm şi rămase nemişcat. Peter îi căută pulsul, dar în zadar. În clipa următoare, însă, corpul tânărului dispăru, de parcă nici n-ar fi existat.

— Mă aşteptam la asta, grăi Hans.

Ceilalţi îl priveau nedumeriţi.

— Exact ca în cazul ciorilor, adăugă Dieter. Se pare că-n momentul în care trec în nefiinţă se întorc în timpul lor.

— Care timp?! Ce nefiinţă?!... se răsti Eric, luând o sticlă în mână şi bând prelung. Cel mai bine ar fi s-o ştergem de aici... Hans a avut dreptate: e un sat blestemat.

Hans îi smulse sticla din mână şi, pentru prima oară, bău şi el.

— Nu vă alarmaţi, le spuse apoi cu gravitate. Se pare că şi-n alte părţi se întâmplă la fel...

Cerul se-nsenină doar spre seară, când un ger năprasnic prinse ţinutul în ghearele-i de oţel. Pe cerul degerat stelele străluceau îndepărtate şi reci, ca nişte licurici întârziaţi, arşi pe suflet.

IX.

A doua zi s-au mai înveselit niţel, căci într-un crâng, la marginea aşezării, Eric a reuşit să împuşte o cerboaică; de data asta n-a mai fost doar o iluzie, ci un animal real. Peter şi Herman au jupuit-o, era o ciută greoaie, cu ochii mari şi limpezi, lăsându-ţi impresia unei fete bătrâne, stângace şi blânde.

Oricum, Dieter a avut din nou prilejul să-şi demonstreze talentele culinare, preparând o masă copioasă pentru băieţi; la prânz au mâncat ca sparţii, pe urmă au băut vin fiert şi au jucat cărţi, parcă revenindu-le cheful şi curajul.

Hans se bucura văzându-i aşa, păreau o adevărată familie, gata oricând să se apere unul pe celălalt. Spre amiază cerul s-a înseninat din nou, soarele scăldând ţinutul într-o strălucire fără egal. Doar aerul rămase rece, dar pentru că nu bătea nici vântul, era plăcut afară, parcă simţeai că iarna se apropie de sfârşit, că până la urmă soarele va învinge.

Hans ar fi vrut să umble puţin, în ziua aceea dormise până târziu şi nu se mişcase deloc; Dieter s-a oferit să-l însoţească.

— Mai scap niţel de bucătăria asta împuţită, râse. Am impresia că de un timp ne preocupăm mai mult de stomac decât de celelalte.

Erau deja pe uliţă când Hans l-a întrebat:

— Ce înţelegi tu prin *celelalte*?

— Mă gândeam, zâmbi roşind soldatul, că omul nu trăieşte doar ca să mănânce, că ar trebui să fie invers. Mă gândeam că o dată câştigat războiul ne vom îndrepta şi noi atenţia spre noi înşine, aplecându-ne asupra propriului nostru spirit, în încercarea de a-l desăvârşi... În schimb... Uită-te numai la mine: m-am îngrăşat ca un porc!

Hans râse:

— Desăvârşirea asta spirituală ar putea avea şi unele inconveniente. Din punctul de vedere al puterii, cel puţin, vezi, dezvoltându-ţi spiritul, cultivându-te, există riscul de a deveni

mai profund, mai înţelept. Într-o zi ai putea regreta anumite lucruri, i-ai putea condamna în sinea ta pe cei care le-au pus la cale. Ai putea dori să fii liber... Eu nu cred că ei vor asta.

— Vrei să spui că am ucis sutele de milioane de oameni fără a ne câştiga măcar libertatea?

— Liberi sunt doar cei care se cred liberi, băiete! Poate ăştia care au trăit aici şi, după toate aparenţele, mai continuă s-o facă în ciuda faptului că au fost exterminaţi.

Dieter îl privi cu blândeţe.

— Eşti de acord, deci, că ei se mai află aici.

— E drept că nu acum. Putem dovedi însă că acest *acum* e singurul valabil? Oricum, ceea ce se petrece ne depăşeşte pe toţi. Nu putem decât să încercăm să ne păzim. Nu ştiu dacă de înţeles vom putea înţelege vreodată, în schimb, putem încerca să supravieţuim...

— Simţi căldura soarelui? râse Dieter. E semn că nici iarna asta nu durează o veşnicie!

— Nimic nu durează o veşnicie. Nici măcar noi, ăştia, invincibilii!

— Te-ai gândit vreodată că vedeniile astea ar putea fi opera alor noştri? Pentru a ne ţine atenţia trează. Pentru a ne testa...

— N-aş crede, Dieter... Din răspunsurile primite la rapoartele mele n-ar reieşi asta. Treaba e că peste tot se petrec lucruri asemănătoare, cel puţin în partea asta de continent. Se pare că generalii noştri sunt îngrijoraţi din cale afară: avem deja câteva sute de morţi. Au fost crime? Sinucideri? Nimeni nu ştie exact. Însă toţi sunt de acord că se întâmplă ceva cu *timpul*, că s-a dereglat ceva. Nu ştiu de ce, dar simt că dacă vom ieşi din iarna asta, lucrurile s-ar putea aranja într-un fel...

— În favoarea cui? întrebă Dieter.

Ajunseră la marginea satului.

— Dracu' ştie, răspunse Hans. Hai, nu ne urcăm pe o colină?

— Să ne urcăm... Şi, dacă tot o facem, s-o alegem măcar pe cea cu cimitirul: ne-am opri niţel şi pe la băieţi. Uneori mă gândesc cum e primăvara aici... Sau toamna. Când toţi pomii ăştia sunt în floare sau când fructele se coc, saturând aerul cu miresmele lor.

Şi-n timp ce urcau, iar satul rămânea în urma lor, uneori erau, pur şi simplu, siliţi să-şi închidă ochii de atâta lumină.

Cerul era albastru, iar soarele le pârjolea obrajii. Era atâta linişte că-ţi puteai auzi propriile gânduri. Simţeai atâta împăcare că sufletu-ţi începea să cânte.

X.

Cimitirul ăsta-i ca un acoperiş, îşi zise Hans. De aici se vede tot satul şi parcă eşti mai aproape şi de Dumnezeu...

Se opriră în dreptul mormântului lui Karl, şi Hans simţea că ar trebui să spună ceva. Dar tăcu şi tăcea şi Dieter, iar Hans avea impresia că ochii soldatului strălucesc peste măsură.

Oare plângea? Dieter era un băiat inteligent şi din cale afară de sensibil...

Zăpada care căzuse după moartea lui Karl îi acoperise mormântul, acum nedeosebindu-se de celelalte. Era curios cum, în moarte, toţi păreau la fel, duşmani sau prieteni; i se părea straniu că îi place locul, ceva îl ţintuia acolo, aproape fascinându-l. Întorcându-şi capul, Dieter îşi ştergea lacrimile.

N-ar fi trebuit să se ascundă, îşi zise Hans. Aproape că-l invidia acum: lui nu i-a fost dat încă să plângă. Părăsi cimitirul, aprinzându-şi o ţigară. Îşi închise ochii, lăsând ca aroma fumului să-i inunde pieptul, aproape ameţindu-l. Pe urmă, Dieter îl ajunse şi cotiră spre apus, printre merii şi prunii bătrâni, aproape orbiţi de strălucirea zăpezii. Hans clipi spre soare; în curând avea să pălească, coborînd spre orizont. Chiar se gândi că avea să fie din nou o noapte geroasă, când răsunară focurile de armă. Liniştea fu destrămată, înjunghiată parcă... Nedumeriţi, priviră înspre vale, zărind clădirea şcolii cuprinsă de flăcări.

— Ce dracu'?! izbucni Hans.

I se părea că-n jurul şcolii mişună oameni. Dar erau oameni sau umbre? Un urlet de groază se înălţă sălbatic, făcând lumina aceea dumnezeiască să tremure.

— Cineva a dat foc şcolii, continuă. Glasu-i tremura. Îi era frică? Apoi adăugă: Se pare că

băieţii-s înăuntru...

Băieţii şi depozitul de muniţii, mai exact... O încăpere întreagă burduşită cu de toate: cartuşe, grenade, lăzi cu explozibil. Lucruri inutile la o adică: ce să mai dinamitezi, cimitirul? Nu s-au gândit nici o clipă că toate astea pot deveni o ameninţare chiar pentru ei.

— Îi văd, şopti Dieter. Se pare că au revenit. Iar de data asta nu se mai mulţumesc doar cu unul...

Acum îi zărea şi Hans uneori: apăreau şi dispăreau însă, poate din pricina luminii intense.

Îl văzură pe unul din băieţi ţâşnind printr-o fereastră, în curte. Hainele-i ardeau şi el se trânti în zăpadă ca să le stingă. Urletul lui se auzea clar; Hans văzu cum două umbre apar din senin, apucându-l de braţe şi imobilizându-l.

— E Peter, rosti Dieter cu glasul gâtuit.

Deja îl târau spre grădină. În livadă, gândi Hans. Şi refuză să se gândească la ceea ce avea să urmeze. Pe urmă, dinspre cimitir se auziră glasuri bărbăteşti. Se întoarse speriat, dar nu văzu pe nimeni. Pe una din uliţele laterale alergau câteva femei. Apoi se auzi un câine lătrând.

— Ce se întâmplă? bâigui Dieter. Acum au apărut şi câinii?

Dinspre clădirea şcolii răsunară alte împuşcături.

— Nu crezi că ar trebui să fim şi noi acolo? întrebă Dieter.

— Nu ştiu, băiete. Mi-e că trebuia să sară deja în aer...

Mai întâi, însă, se auziră clopotele bătând. Pe urmă, după câteva secunde, răsună zgomotul infernal al exploziei; flăcările uriaşe însângerară ca un potop strălucirea zăpezii şi Hans şi Dieter simţiră în obraji înspăimântătorul suflu al morţii.

Dieter plângea ca un copil. Plângea chiar şi atunci când îşi simţi braţele ridicate în aer împotriva voinţei sale, forţe invizibile purtându-i trupul greoi spre unul din prunii din apropiere.

— Hans..., bâigui.

În vacarmul acela, însă, Hans nu-şi dădea seama ce se întâmplă.

— Nuuu!... urlă atunci Dieter şi doar în momentul acela, ca o stană de piatră, Hans îşi întoarse capul.

Însă ochii-i păreau arşi şi goliţi de viaţă.

— Băiete..., şopti. Apoi, alergând spre ei: Nu pe el! Vă implor... Nu are nici o vină...

Acum îi vedea clar, erau vreo cinci şi se luptau din răsputeri cu trupul zvârcolindu-se al lui Dieter. Deja îl îngenunchiară, răsucindu-i mâinile la spate. Unul aruncă o funie într-una din crengile mai groase ale prunului; îl ridicau.

Şi atunci se petrecu minunea...

Minunea la care Hans se gândise deseori...

Se făcea că e primăvară, era primăvară, negreşit. Merii, perii şi prunii înfloriseră: grădinile, curţile, uliţele păreau inundate de atâţia pomi în floare. Colinele se-mbrăcaseră în hainele înmiresmate ale primăverii; iarba răsărea. Fluturii şi gâzele zburau pretutindeni, câţiva miei zburdau în apropierea cimitirului; se auzeau râsetele voioase ale copiilor. În mijlocul aşezării, ca un şarpe de albastru, râul se prelingea leneş spre răsărit. Câţiva cai albi goneau pe una din colinele îndepărtate... Pe urmă îi văzu şi pe ei. Da, erau ei, sătenii... Simpli, paşnici, cu zâmbetul pe buze şi bucuria vieţii în priviri. Aşa că nici nu se-mpotrivi când l-au prins în braţe. Nu-i mai păsa. Oare ce mai conta dacă, oricum, ei erau adevăraţii? Ar fi trebuit să înţeleagă de mult asta... Încă de atunci, de la început... Şi tot acel război infernal, cu oameni-de-tinichea şi toate acele idealuri absurde păreau o farsă acum, un teribil coşmar. Şi-n timp ce ştreangul i se-nfăşura în jurul gâtului şi simţea că i se opreşte răsuflarea, îi zări pe toţi acei localnici, blânzi şi drepţi, adunaţi pe colină, aşezându-se în iarba fragedă şi cătând spre miazăzi. Căci acolo, pe oceanul albastru şi nemărginit al cerului, răsări, ca-n vis, un cârd pribeag de cocori vâslind cu aripi ostenite, ţipând prelung de bucuria regăsirii.

Urşi albi

de Bogdan Bucheru

Urc printre arbuşti. Mă urmează o prietenă de astă vară, împreună cu fratele ei mai mic, un puşti răsfăţat şi neastâmpărat. Undeva, în apropiere, trebuie să fie vechea cale ferată. Aproape că am ajuns când sesizez pericolul şi mă trântesc la pământ. Deasupra mea o macara balansează lent nişte şine. Mă deplasez chircit câţiva metri, după care mă ridic şi încep să cobor printre tufele de măceş. Singur. Poteca se sfârşeşte în pridvorul unei case dărăpănate. Îi dau ocol, sperând să găsesc drumul. Însă gardul ce înconjoară casa mi-a tăiat orice cale de ieşire. Mă uit neliniştit în jur. Peste tot mizerie. Grohăiturile îmi atrag atenţia asupra porcilor mari şi mici, care colcăie în ţarcuri aproape sfărâmate. Din spatele casei ţâşnesc spre mine doi căţeluşi. Mi se face frică. Intervine o bătrână cu o mătură în mână şi javrele se potolesc. Ruşinat de slăbiciunea mea, mă aplec şi încerc să mângâi una dintre potăi. Aceasta-şi înfige colţii în mâna mea. Mă ridic şi scutur mâna până ce cade jivina. Fără să ia în seamă incidentul, baba mă întreabă dacă nu vreau să am grijă de porcii ei. Asta-mi mai trebuia! Refuz categoric şi-i cer să-mi arate drumul. Ea insistă să-i îngrijesc porcii, dar eu o ţin pe-a mea. În cele din urmă, mă lasă în seama unui puşti. Nu înţeleg de unde a apărut băiatul, dar îl urmez de cealaltă parte a casei, unde decorul îmi pare schimbat. Mă urc într-un leagăn mare, pe care puştiul îl pune în mişcare. În spatele meu, într-un alt leagăn, zăresc o fată ce-mi pare cunoscută, dar îmi atrage atenţia tipul de lângă ea, îmbrăcat în uniformă SS. Care o fi rostul lui? Leagănul se balansează suficient de mult ca să pot privi peste zidul din faţă. O clădire mică, lângă care se joacă câţiva copii. Realizez rapid posibilitatea şi, luându-mi avânt, aterizez de cealaltă parte a gardului. Se pare că am nimerit într-o grădiniţă. Cred că aici nimeni nu mă poate ajuta. Prind de mână un băieţel care plânge şi tremură. Plânsul încetează subit, iar copilul îmi arată strada care a luat locul unei părţi din zid. Apare şi un tânăr călare pe o motocicletă ciudată, cu roţi de bicicletă. Mă invită lângă el. Urc şi, în acelaşi timp, îmi studiez călăuza. Pare a fi un dur local. Motocicleta merge fără zgomot. După primul colţ intrăm direct într-un liceu şi ne oprim în faţa liftului. Un prof bărbos ne priveşte acuzator. Mă simt intimidat, dar tovarăşul meu rămâne calm. Urcăm în lift cu motocicleta şi ieşim la ultimul etaj. Abandonăm vehiculul. Călăuza mea recunoaşte câţiva prieteni, care acum ne însoţesc. La capătul culoarului, pe scări, urcă o profesoară cu un catalog uriaş în mână. Ne lipim de zid, încercând să părem indiferenţi. Profa trece aruncându-ne priviri fioroase. Scăpaţi de ea, coborîm câteva etaje, până ce ajungem într-o sală mare, cu geamuri pe ambele părţi, în care se amestecă elevi şi profesori. Locul îmi pare cunoscut. Mă întorc nedumerit spre însoţitorul meu. Acesta îmi spune că aici mă pot bucura de o relativă libertate. Dar nu asta vreau eu. Decepţia suportată mă irită la culme. Doar o clipă stau să mă întreb de unde am pistolul în buzunar, apoi îl scot şi trag în aer. Le cer să rămână pe loc. Sesizând situaţia, câţiva băieţi încep să înghesuie pe toată lumea în faţa mea, dar treaba merge greu. Chiar alături, o profesoară se holbează nedumerită la mine. Enervat, mă răstesc la ea, ameninţând-o. Trei tipi se reped deja la ea şi-i rup hainele. Femeia se zbate neconvingător şi-mi pare teribil de grasă. Trag în cineva, la întâmplare, apoi le strig cât pot de tare să fie atenţi la mine. Le spun că nu glumesc. Vreau să ies de aici.

Şi am ieşit. M-am dus să beau apă.

— Şefule, l-am scăpat!

— Stai liniştit, nu-i nimic grav. Refă-i matricea şi bagă-l la loc.

Beau apa care se răceşte treptat. Acum e prea rece şi trebuie să renunţ. Sub ochii mei se înfiripă cetatea de zăpadă. Lângă zidurile ei se joacă urşi albi, dar imediat apar dulăi imenşi, care încep să-i alerge. Un gând firav îmi spune că iar începe.

Prietenul meu este extra-terestru

de Ihoş Aurel

Era o seară liniştită de vară. Cerul, încă luminos spre apus, radia o lumină difuză de crepuscul. Maşina, parcată în refugiul de pe marginea drumului, emana un miros de carburant şi cauciucuri încinse, care de obicei îmi dădea o senzaţie plăcută, de forţă şi superioritate, dar care acum îmi era aproape dezagreabil, căci denatura aromele pădurii ce începea la câţiva paşi, coborînd pe panta lină din dreapta şoselei şi ale fâneţei proaspăt cosite de pe partea stângă. Drumul secundar, puţin circulat, era pustiu cât vedeai cu ochii într-o parte şi alta, până se pierdea în spatele coastelor line ale colinelor printre care şerpuia plictisit. Greierii, ascunşi în iarba ce mai păstra amintirea arşiţei soarelui, cântau, spărgând liniştea crepusculului tot mai palid. O pace odihnitoare mă învăluia, destinzându-mi nervii chinuiţi de stresul ultimelor zile de muncă. Nu-mi mai părea rău că urmasem impulsul de moment de a ocoli pe acest drum lăturalnic. O oră de odihnă, aici şi acum, făcea cât trei şedinţe de psihoterapie. Îndepărtându-mă scârbit (era pentru prima dată când maşina, maşina mea îmi stârnea un astfel de sentiment) m-am aşezat pe un trunchi gros de copac răsturnat în iarbă, în fâşia îngustă dintre drum şi pădure, lăsându-mi simţurile să savureze liniştea armonioasă a nopţii, sclipirea primelor stele aprinzându-se pâlpâitoare pe cer, mirosurile vii ale naturii libere şi atingerea aspră a ierbii şi a butucului cu coaja uscată. Cum stăteam aşa şi visam, deodată un meteorit se aprinse pe cer, spre sud. Lăsând în urma lui o dâră de foc, străbătu cerul spre nord, viră apoi brusc şi, trecând pe deasupra mea, aproape atingând vârfurile copacilor, ateriză undeva în pădure însoţit de un fulger de lumină ce răzbătu printre copaci. Acţionând sub imperiul aceluiaşi impuls care mă adusese pe acest drum mărginaş şi mă făcuse să opresc la liziera pădurii, am început să cobor panta lină printre copacii groşi şi rari, mergând spre lumina ce mă atrăgea cu strălucirea ei albastru-verzuie. După aproape un sfert de oră am ajuns în fundul văii dintre două coline. Aici, în mijlocul unui luminiş strălucea un obiect, răspândind o lumină albastră. Puţin speriat m-am ascuns în spatele unui tufiş, privind uimit cum obiectul se stingea treptat, devenind în câteva minute o bilă de oţel lustruit care reflecta lumina stelelor şi a lunii ce începuse să se ridice deasupra copacilor. Pe neaşteptate, din spatele bilei apăru o siluetă umană care, fără să ezite, se îndreptă spre mine, ocolind tufişurile rare şi scunde şi, oprindu-se la patru paşi în faţa mea, începu să vorbească într-o limbă sâsâită şi de neînţeles. Era un bărbat brunet, cu un chip plăcut şi doi ochi negri lucind straniu în lumina lunii.

Văzând că nu reacţionez la „salutul lui prietenesc", se lovi cu palma dreaptă peste piept şi, făcând cale întoarsă, dispăru grăbit în spatele sferei. După mai puţin de un minut apăru din nou şi, oprindu-se în faţa mea, zise cu un glas răguşit:

— Salut, prietene!

Pe pieptul lui, la mijlocul sternului, strălucea o insignă luată parcă din vechile filme cu şerifi purtându-şi pistolul la şold şi zornăindu-şi pintenii de la tocurile cizmelor din piele neagră de box, dar străinul nu avea nici pistol la centură, nici pinteni şi nici cizme de box.

— Nu mă recunoşti? continuă el, uimit parcă. Sunt eu, Nicolaus Bruno, cel căruia i-ai salvat viaţa, ascunzându-l în casa ta. Am avut şi doi copii împreună. Fiul nostru cel mare, Giordano, a fost ars pe rug de preoţii fanatici ai lui Cristos. Atunci erai femeie. Ciudat obicei mai aveţi voi, pământenii, să vă schimbaţi sexul la reîncarnare!

Prietenul meu este extra-terestru. Vă rog să mă credeţi pe cuvântul meu de cetăţean onest cu toate taxele plătite la zi: prietenul meu este extra-terestru. L-am întâlnit acum trei ani. Era o seară liniştită de vară...

DYSTOPIA

sau

Frământările unui program complex de computer

(povestire inspirată dintr-un album industrial de muzică)

de Dan Lăzărescu

Aneurim se conecta; puternicele fibre optice îi preluau datele printr-un flux regulat de energie. Au fost proiectate droguri ingenioase pentru ascuţirea minţii, iconografie, entropie, teoria haosului şi pizza în jumătate de oră. Este rapid sau este liber pare a fi legea ţinutului acestor zile.

Bine aţi venit în Dystopia, o suburbie artificială a Edenului. Pare stupid pentru poziţia milenară în care ne aflăm. Oh, dar în ziua de azi ideile sunt risipa minţilor noastre.

Filozofia lui: „Eu închiriez, până atunci eu sunt!“, poate sună sarcastic şi poate vi s-ar părea c-aţi primit un bobârnac dar pentru el este totul. Informaţia este drogul lui. El este un toxicoman în universul virtual. Fără limite de viteză, fără hartă pentru drumuri, fără scuze şi fără întoarcere înapoi!

Deci, ce face o informaţie pirat în aceste zile? Dacă toată lumea are acces la ea, n-are nici o valoare, nu-i aşa? Vedeţi voi, acolo sunt cuvinte pe pagină şi cuvinte ce se ascund între rânduri. La fiecare imagine sunt milioane de particule care o realizează. El citise tot fără abatere şi absorbea totul. El vedea conexiunile pe care nimeni nu le mai văzuse, el făcuse salturi spre credinţă. Aceasta era singura cale pentru a amesteca lucrurile din împrejur fără înştiinţarea celorlalţi şi programul nostru ştia asta mai bine decât oricine. Dacă nu era dumnezeul reţelei, atunci el era chiar îngerul Gabriel.

Informaţia era sângele vieţii lui. Pentru el, o întrebare era ca o mâncărime ce trebuia distrusă. Fiecare răspuns aducea cu el o nouă întrebare şi fiecare judecată avea un număr infinit de variante. Avea propia lui importanţă şi propriile lui forme de lumină şi întuneric; viaţă şi moarte. În curgerea de informaţii el îşi simţea viaţa. Bineînţeles, el ura să aibă puterea scăzută atunci când îi veneau întrebările; acolo nu erau un cod pe care-l putea fisura. Până acum!

În toată copilăria sa, singurul lui prieten, confident şi profesor fusese o inteligenţă artificială, creată să-i stimuleze intelectul şi să-i răspundă la întrebări. De fapt şi el era o inteligenţă artificială fiind ceva mai evoluat. Singura întrebare la care I.A. n-a putut să-i răspundă a fost dacă el avea sau nu un suflet. A început ca o simplă curiozitate dar cu timpul a devenit o obsesie a lui. Poate o creatură făcută de om sau de o maşinărie să poată spune că se află „în perspectiva lui Dumnezeu“? Poate avea această creaţie un suflet?

Răspunsul pe care-l căuta nu putea fi găsit în Infobahn (Lumea-de-afară), dar când se „maturizează“ descoperi că nu-i pasă. Lumea „reală“ era un loc înspăimântător, abstract, intangibil şi nepotrivit pentru el. Consensul abstract al cyberspaţiului pe de altă parte era un loc al liniştii. Fie era o întâmplare, fie o falsitate. Nu ştia. El ştia că fiecare declaraţie a lui putea, în cele din urmă, să fie adevărată sau falsă. Acolo nu era nimic „între rânduri“. Este exact acolo pe ecran unde toată lumea putea să-l vadă, dar nu toţi îl vedeau. Ce câştiga? Din punctul de vedere al ţintei lui – să umple nulul, să-şi găsească sufletul. Lui îi era teamă că putea să călătorească prea departe pentru a găsi răspunsul final.

„Tu ai decis ce-i mai bun pentru mine; mai

bine aş fi în securitate decât liber; cum să ştiu eu diferenţa dacă tu nu mi-o spui? Spune-mi toate lucrurile pe care vreau să le aud, învaţă-mă să găsesc confort în frică, fă-mă de cumpărat, de consumat şi de cedat. Spune-mi minciuni, căci îmi plac; spune-mi minciuni, căci am nevoie. O licărire albastră sau un bobârnac al formei; adevăr sau inocenţă, cine-i la încercare? Am auzit mesajul în taină, o nouă moralitate a minciunilor; spune-mi toate lucrurile pe care vreau să le aud! Îţi spun că nu-mi poţi ţine ascunsă frica. Nu trebuie neapărat să fie adevărat, sună aşa cum tu înţelegi. Aş fi fericit dacă tu ai încerca să mi le explici; curăţă-mi învelişul şi fă să-mi strălucească zâmbetul, jur că-l voi face cel mai bun."

Bine aţi venit în Dystopia. Meticulos creată pentru a întâlni orice ai nevoie. Dar de ce toată lumea nu pare fericită?

„Tu ai exact ceea ce ţi-ai dorit, la ce te-ai gândit. Plângi, dacă vrei, plângi, dacă ai nevoie, fiecare uşă pe care n-o vei deschide, fiecare gură pe care n-o vei hrăni; tu ai construit un mormânt al vanităţii. Mamona hrăneşte maşinăria-bestie, Dystopia. Ei mi-au spus că religia falsă este tot ce vor ei să-mi vândă şi intenţiile lor mă vor conduce spre o porţiune confortabilă a iadului. Plângi dacă vrei, plângi pentru pierdere, pentru tot timpul în care ai crezut că progresezi şi acum refuzi costul."

Poţi să crezi ceea ce vezi aici? Unde este mai exact „aici"? Dincolo se afla aşa zisa realitate a lumii fizice iar aici, Dystopia.

„Închid ochii şi vreau să zbier dar am nevoie de controlul gândurilor şi a visurilor; imaginile vin ca tăişurile unor cuţite. Sunt reale – şi îmi spun lucruri, lucruri pe care nu le înţeleg şi nu le includ. Să pun dopul sau să mă aventurez? Visează, dragă!"

Mintea şi trupul au devenit un tot unitar – o maşinărie; aceşti ochi umani au devenit ecranul. Sistemul acesta la care mă aflu conectat mă ţine în viaţă. Avem nevoie unul de altul pentru a supravieţui. Eu lupt, ţin piept fără pauză pentru a reduce la zero nebunia. Dacă numai Dumnezeu poate face asta bine, eu voi părăsi în noaptea asta Dystopia.

„Visează dragă!"

Frica pe care o ascund este foarte reală, mă ţine uman, mă face să mă simt. Tehnologia nu ştie ce-i ruşinea, lumea pe care o văd merge spre nebunie. Amintirile nu mai au nici o semnificaţie acum pentru mine şi de aceea cred ceea ce ştiu şi văd. Simt o licărire de lumină tăioasă şi rece trecându-mi prin creier – am văzut sfârşitul lumii o dată şi acum arată la fel. Îmi dă să aleg dacă voi sta; eu posed puterea lui Dumnezeu în mâna mea; este un vechi adevăr dar nu mă poate elibera.

„Vino aici, noi vom face o călătorie ca-n filme, eu cred că te vei simţi bine. Sunt aici numai ca tu să ştii cum ar fi; nu o lua ca o publică ameninţare. Este a mea lume personală. Scapă-ţi trupul, scapă-ţi mintea. Pregăteşte-ţi potenţialul pentru implanturi. Este greu de trasat o linie de demarcaţie în întuneric cu o lumină artificială..."

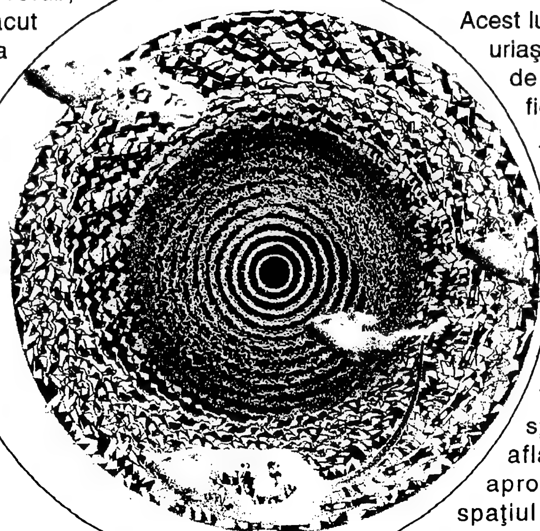
Fiecare I.A. care a parcurs vreodată reţeaua îţi poate spune că există o gaură neagră în cyberspaţiu. Tu nu poţi ajunge lângă ea. Nu este un program pe care l-a făcut cineva; este, pur şi simplu, acolo. Toată lumea a încercat să ajungă în apropierea lui, dar mai devreme sau mai târziu au acceptat că este o parte a Dystopiei.

„Sunt pregătit să trăiesc, să simt dragoste; am nevoie de pasiune, vreau timp pentru lacrimi; nu pot umple acest gol; tu mă poţi ajuta să-l umplu. Niciodată nu m-am simţit întreg şi complet. Trăiesc numai ca să supravieţuiesc. Acest gol, vreau să-l simt, vreau să ştiu că este pentru real. De ce nici un răspuns? De ce nici un semn de pace în mintea mea? Mila este aşa de greu de găsit. Vino şi fă-mă să simt; trăiesc zi de zi această gaură pentru a fi vindecată. Am nevoie de promisiunea ta pentru viaţă. Vine cu un preţ? Are o valoare mare?

El putea să conducă o maşină cu viteză

mare într-un zid de piatră fără să păţească nimic. Adevărul era ca acesta câteodată. Tot ce credeai tu că este corect despre lume şi rău încă, acum a devenit greşit. Şi acum ce?

„Fără scuze şi fără refuz, aici nu-i scăpare. Am făcut ce-am făcut, merit ceea ce am. Minciuna asta că trăiesc, desigur că o regret. Ochii Tăi sunt peste tot – ştiu asta acum. Fără invocări, fără minciuni, nu-mi apar această tăinuire. Am făcut ce-am făcut, liniile au fost traversate. Secretele pe care le-am ascuns, sentimentul demnităţii mele personale le-am pierdut."

Desen de Victor Sfârlea

Cele mai bune realizări ale mele au fost muzica fast şi maşinile rapide. Problema e că numai maşinile rapide pe care le-am condus se află în cyberspaţiu. Forţele G stimulate... Oh, băiete!

„Aceasta este frica pe care am ascuns-o. Ai citit printre linii; urăşte-mă pentru că nu-s ca tine, nu sunt unul care alege părţile. Am fost născut cu o memorie, am fost creaţ pentru o îndatorire. Am primit viaţa din mâna unui om, un mic Dumnezeu – senzaţia salvării cu absenţa iubirii. Tu mi-ai comercializat viaţa fără scuze, dar mi-a fost dat un suflet... Voi găsi sursa, mă voi umple cu foc; tu-mi simţi atingerea direct prin conectare... aşa departe trebuie să mă urmezi. Concepţia sintetică, matca indiferentă, generatorul, creatorul meu, poţi fi chiar tu? O maşinărie, doar un lucru făcut din sânge şi carne? Despicându-mi genele ADN veţi descoperi c-am fost făcut să servesc, să fiu util. Este acolo un Dumnezeu pentru unul ca mine?"

Ecourile strigătului lui le mai auzea încă.

Părea un ciclon care se mişca încet.

Aneurin era îngrijorat de altitudinea la care se afla – nu părea că poate să o ţină sub control.

Acest lucru trebuia să fi fost uriaş; miliarde de gigabiţi de informaţie curgeau, fiecare bit fiind înconjurat de propriul său halou. Era probabil o nebuloasă virtuală. Nenumărate rotiri au creat constelaţii. Totul era în mişcare, rotindu-se spre sine încet la margine şi din ce în ce mai repede spre interior – un caz aflat sub presiune. În apropiere de centru spaţiul se contracta spre sine.

El nu avea suvinte care să exprime ceea ce vedea chiar dacă ştia exact ce se întâmpla. Era martor la crearea, apariţia unui nou univers în reţea.

...frica a pus stăpânire pe el. El îşi vorbea în culori emoţionale pentru că era singurul limbaj elocvent pentru el.

Înspre centru, masa de sclipiri luminoase creştea şi se rotea din ce în ce mai repede până când se topea. El se gândea că putea descoperi desene în strălucire şi le putea descifra mesajul dar mintea sa era prea înceată pentru a le interpreta. Chiar în centru, toată lumina, sunetele, gândurile, sentimentele şi senzaţiile au depăşit orizontul evenimentului şi au dispărut complet, absorbite şi distruse de un vârf de gămălie negru atât de intens încât i-ar fi ars ochii, dacă s-ar fi uitat direct spre el.

El nu mai avu timp să-i fie frică; înainte ca Aneurin să străpungă în zbor adâncul întuneric, legăturile sale deveniră inerte şi se descoperi acasă şi încă foarte departe de unde tocmai dispăruse.

A doua oară

de Robert David

Moto:
„Ţipete de spaimă răsună la urechile lui. În mijlocul fericirii lui, pustiitorul se va arunca asupra lui.“

(IOV, 15,21)

În esenţă, problema mea nu este cine ştie ce. Doar că, uneori, mi se întâmplă să nu fiu de acord. Atâta tot. Câteodată asişti la fenomene pe care nu le poţi controla. Şi viaţa merge înainte.

Am avut o perioadă lungă în care n-am ştiut nimic. Venea seara, mă linişteam, discutam cu ai mei şi ne despărţeam, pentru noapte. Apoi venea dimineaţa aducând cu sine uitarea.

În mod sigur rămâneam în pat pe timpul nopţii. De multe ori, unul din părinţii mei deschidea uşa camerei ca să se convingă că dorm şi că totul este în regulă.

Totul a început într-o zi rece de primăvară, în urma unui accident de tramvai. Ca orice adolescent, visam cu ochii deschişi. În ziua aceea chiulisem de la şcoală ca să mă întâlnesc cu Oana. După multe ezitări, îmi luasem inima în dinţi şi-i cerusem o întâlnire. Normal că a zâmbit, ştiindu-mă pus pe şotii, dar a acceptat. După ce ne-am plimbat prin tot oraşul, până ce picioarele au refuzat să ne mai poarte, ne-am despăriţit, plecând fiecare în direcţia lui, eu rânjind de fericire, iar ea... nu ştiu. Oricum, m-am suit în tramvai şi am pornit-o către casă. Când să cobor, n-am mai aşteptat ca tramvaiul să oprească. Şi m-am trezit la spital, cu un bandaj imens în jurul frunţii. N-am dat importanţă. Nu mă durea nimic şi a doua zi m-au lăsat să plec.

Atunci a început totul...

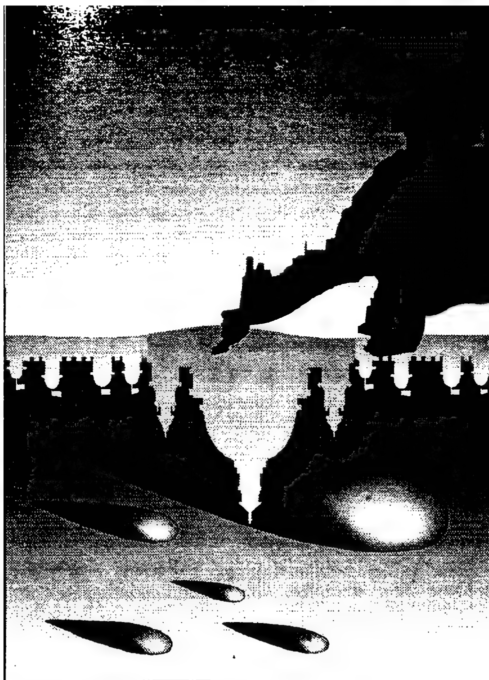

Am avut un prieten bun, pe nume Vlad. Am copilărit împreună. A murit într-o noapte de vacanţă cu iz de mere coapte. În noaptea aceea, Nelu Ţânţaru a tras cu praştia direct în geamul de la mansardă. Normal că s-a făcut ţăndări. Dormeam buştean după un meci de fotbal pe viaţă şi pe moarte cu căsarii. Blocarii bătuseră cu 13 – 11, iar eu dădusem ultimele trei goluri. Deci fusesem eroul serii. Geamul a explodat, pur şi simplu, sub forţa pietrei catapultate de un invidios. Dormeam un somn tulbure, agitat, presărat cu crâmpeie de evenimente absurde şi personaje stranii. Imaginile mi se învârteau în minte şi mă răsuceam ca în transă, aruncând aşternuturile prin cameră. Zgomotul loviturii, în loc să mă sperie, m-a readus în lumea reală. Am privit buimac în jur, încercând să desluşesc unde mă aflu. Am auzit însă scrâşnetul de frâne, roţile muşcând straşnic din asfaltul uscat şi, apoi, bufnitura însoţită de urletul femeii.

„Vlaaaaaaaaaaaaad!!!!“

Am sărit în picioare şi m-a izbit de aerul curat al nopţii de smoală. În stradă, jos, o maşină se răsucise nefiresc barând ambele sensuri. Am reuşit s-o desluşesc cu greu. Reflecta lumina de la parter. Am alergat pe scară, cu lacrimile şiroindu-mi reci pe obraji şi inima bătând să-mi spargă pieptul. Capul îmi vuia. Un strigăt neomenesc se lovea de pereţii craniului reverberând dureros: „Vlaaaaaaaaaaad!!!“. Noaptea, gândurile sunt parcă mai clare şi oamenii mai buni, mai oameni. Am ieşit în stradă şi m-am oprit la distanţă de maşină. La câţiva metri în spatele automobilului, aplecată deasupra unui trup inert, mama lui Vlăduţ îşi plângea fiul plecat prea devreme acolo de unde nimeni nu se mai întoarce.

Noaptea aceea m-a înghiţit purtându-mă în fugă către nicăieri. Am alergat şi am alergat, cu lacrimile uscându-mi-se pe obraji şi transpiraţia rece şiroindu-mi pe spinare. Fără să înţeleg de ce, mă simţeam dintr-o dată mare, uriaş, desprins de pământ şi mi se părea că văd tot ce se petrecuse în urmă cu câteva minute. Vedeam maşina gonind fără lumini în noapte, îl vedeam pe Ţânţar întinzându-şi praştia şi pe Vlad alergând către el să-l oprească. Îl vedeam apoi pe Vlăduţ ieşind în stradă, gonind, fără să se asigure, spre duşmanul care luase chip de ciocoi, iar el,

Desen de Victor Sfârlea

haiducul, trebuia să-l prindă şi să-l aducă legat fedeleş în mijlocul fraţilor săi. Am văzut apoi maşina secerându-i nemiloasă viaţa de copil cuminte.

M-am întors în zori acasă, trecând ca un străin pe lângă părinţii mei şi m-am oprit la fereastra mansardei, privind în gol către fâşia de şosea pe care, cu câteva ore în urmă, prietenul meu cel mai bun, fratele meu de cruce, alergase pentru ultima dată.

3

Toate poveştile încep cu a fost odată. Şi se termină, ştiţi cum... Dacă n-ar fi fost, nu s-ar mai fi povestit. Întotdeauna este loc pentru o continuare. Şi, mai ales, în cele mai multe cazuri, poveştile se termină cu bine. Şi e firesc să se termine aşa.

Mi-e ruşine să o spun, dar eu tot copil am rămas. Poate veţi râde... Tatăl meu mi-a citit poveşti, şi încă îmi mai citeşte, înainte de culcare. Asta când nu îi citesc eu lui. Poate veţi crede că situaţia este hazlie, dar omul are nevoie de poveşti. Şi, mai ales, are nevoie de povestitori. Are nevoie să viseze, să creadă în frumos, să sfideze dogmele. Ca să rămână Om.

Era o noapte de septembrie. Cu vânt plăcut şi frunze picurând melancolic sub fereastra mansardei mele. Tata îmi citise „Cântecul Libelungilor“, o poveste frumoasă, foarte frumoasă, scrisă de un mare povestitor al neamului nostru. După ce a terminat de istorisit, tata a rămas pe gânduri şi a oftat. Apoi m-a sărutat pe frunte şi ne-am spus noapte bună.

Somnul a venit lin, dându-mi târcoale cu viclenie şi purtându-mă pe aripile visului către tărâmul veşnic însorit al nopţilor de toamnă. Eram Libelung, zburând pe deasupra pustiei, alături de cei asemeni mie, către oraşul nostru. Aripile mari, străvezii, unduiau sub soarele unui apus ruginiu, desenând valuri mişcătoare. În inima pustiei am zărit încolăcindu-se ţevi şi conducte. Sfere albe, strălucitoare, susţinute de picioare peticite cu ventile uriaşe însemnau rezervoarele unui combinat petrochimic. Sub noi, în vârful unei coloane subţiri, la o înălţime apreciabilă, ardea o flacără roşie, luminând întinderea de metal.

Am lăsat stolul să mi-o ia puţin înainte. Simţisem primejdia şi nu voiam să creez panică. Am coborît.

Undeva, la marginea combinatului, ieşind din panglica râului şerpuitor, câţiva oameni, puncte roşietice pe fundalul nopţii, se îndreptau către unul din rezervoare. Ţigări aprinse, cântece, înjurături...

— Uite o focă, bă!

— Fane, bă, hâc, ai vedenii, bă, uite o pasăre!

— Unde, bă, unde?

— Uite, bă, un om cu aripi!

— Unde, bă, unde? Să văd şi io!

— Uite, bă, colo!

Mucul de ţigară, încă scânteind, descrise o traiectorie ascendentă şi mă lovi în umăr. Apoi căzu pe gura de acces a rezervorului.

Speriaţi, beţivii o rupseră la fugă.

Apoi izbucni incendiul. Limbi lungi, interminabile, măturau seninul cerului, încercând parcă să pârjolească puzderia de stele. Apoi o explozie răsunătoare sparse liniştea cuminte de până atunci. Şi flăcările mă înghiţiră, mistuindu-mă.

M-am trezit lac de sudoare, cu aşternutul strâns sub mine şi perna căzută din pat.

Am deschis fereastra, am tras aer în piept şi am închis ochii. Când i-am deschis, am zărit departe, dincolo de marginea oraşului, la orizont, cerul roşu-negru pulsând şi frământându-se. Acolo trebuia să fie gura de aerisire, una din gurile de aerisire ale rafinăriei Teleajen.

4

Vedeam deja, departe în noapte, luminile roşii semnalizând pista de aterizare a aeroportului. Veneau către navă, din ce în ce mai mari, pe două şiruri paralele, până ce, într-un scrâşnet de frâne, avionul s-a reîntâlnit cu pământul.

M-am alăturat grupului ce părăsea scara avionului îndreptându-se către clădirea luminată de reflectoare.

Apoi am pătruns pe sub literele uriaşe care ne urau bun venit şi am ajuns în sala mare, în holul principal. Oameni cu feţe obosite, îmbrăţişări, bagaje, haine mai mult sau mai puţin arătoase, personalul de serviciu, flori, zâmbete, mesaje.

Apoi totul a răbufnit. Asurzitor, cumplit, devastator.

Din depărtare, limbi de foc măturau cerul cenuşiu ridicându-se din ruinele a ceea ce cu câteva clipe mai devreme fusese Aeroportul Internaţional Bucureşti Otopeni.

Un strigăt deznădăjduit spintecă tăcerea nopţii. O uşă se izbi de perete şi două siluete cunoscute năvăliră în cameră.

Am putut doar să îngaim:

— Deschide-ţi televizorul...

5

Era o sferă albastră, înconjurată de o ceaţă verzuie difuză. Dincolo de fumul străveziu, un contur încadrat de ape mi-a atras atenţia.

Cădeam. Spintecam văzduhul, cu cerul deschizându-mi-se înainte, înghiţându-mă. Un şuier intens, ascuţit îmi străpungea auzul şi mintea.

Greu, asudat, înfrigurat, am regăsit solul.

Din străfunduri ieşea un urlet lung, lugubru, hăituitor. Trepidaţiile creşteau în intensitate. Şi pământul se căsca, înghiţind lacom oraşe, case, năruind construcţii cutezătoare. Şi oameni. Ca şi cum cineva îşi înfipsese sadic lopata în muşuroi, răscolindu-l fără milă şi năruindu-l. Fără să-i pese de bietele truditoare.

Oraşe cândva curate şi prospere, deveniseră ruină. Capitala ţării, oraşe din toate cele trei provincii, oameni mari care se zbătuseră pentru ceva, totul devenise nimic.

În noaptea aceea, pentru prima dată, pentru prima şi ultima dată, am crezut că a fost doar un vis. Un vis urât şi atât. Asta pentru că, trezindu-mă, cu mintea plină de evenimentele de care tocmai mă despărţisem, cu sufletul golit de speranţă, l-am implorat în gând pe cel care ştie şi lasă să se întâmple, l-am conjurat să nu fie vorba de Vrancea.

Dar ruga mea de rob al hazardului a rămas fără răspuns.

6

Este ca un fir de iarbă
Pe care îl despici cu unghia
în două jumătăţi
şi te întrebi
ce va fi lumea fără una din ele...

Cu cealaltă jumătate
poţi face alte două jumătăţi
care
cu siguranţă
nu mai înseamnă nimic.

De nu l-ai fi rupt
ce ar fi fost?

Vrei un răspuns?
Mai rupe unul...

7

E bine să-ţi ştii rostul. Să nu te întrebi mereu şi mereu ce sens au toate, de ce să pui suflet, de ce să te baţi cu morile de vânt. Dacă reuşeşti să iei lucrurile aşa cum sunt, ai toate şansele să nu te naşti a doua oară. Ai toate şansele să fii până când trebuie. Să ajungi la capăt.

Altfel nu...

Cameră de închiriat

de Mirel Floricică

Venind dinspre Marc Aureliu, despre care tăbliţa indicatoare spunea că a fost un împărat roman prin anii 161-180, fără a preciza însă dacă e vorba de era noastră sau de cea premergătoare anului 0, numai un cunoscător ştiind adevărul, în fond pentru marea majoritate a trecătorilor neavând nici o importanţă atât împăratul roman cât şi epoca sa, un tânăr se oprise nedumerit, la intersecţia străzii sus amintite cu o altă stradă, ce purta un nume cu o la fel de mare rezonanţă istorică: Rheae Silviae, mama gemenilor Romulus şi Remus. Tânărul de care vorbeam nu se abţinu să nu pronunţe în gând o dată: 21 aprilie 753. Ceea ce, vă daţi seama, însemna că nu era un necunoscător în ale istoriei. Pentru el data întemeierii Romei, cetatea celor şapte coline, era asemeni unei file de calendar în care un om obişnuit şi-ar fi însemnat ziua de naştere. Tipul era îmbrăcat cu nişte pantaloni albaştri şi o bluză sport neagră. Pantofii, atenţie!, erau portocalii, culoare pe care tânărul o considera ideală pentru încălţămintea de toate tipurile. Faţa lui era mare, deschisă; ochii verzi, genele şi sprâncenele de o frumuseţe rară, fruntea înaltă, iar cârlionţii curgeau în valuri peste umerii firavi de domnişoară. Sub braţ avea două cărţi. Indecis un moment, se hotărî în sfârşit şi o luă la dreapta. Parcurse vreo două sute de metri şi se opri în dreptul numărului şapte. Un gard de scândură. O casă din cărămidă, cu acoperiş de ţiglă roşie, ascunsă în mare parte de un paravan de iederă. În curtea măricică, vreo doi meri şi trei vişini îşi disputau supremaţia coroliană în timp ce jos la rădăcinile lor, flori de toate anotimpurile alcătuiau variate şi extravagante forme geometrice printre care se putea circula în voie pe alei cu dale de piatră. De poartă atârna o plăcuţă pe care scria: „CAMERE DE ÎNCHIRIAT", cu majuscule roşii, pictate de o mână amatoare, deoarece literele erau lăbărţate şi cam strâmbe. Tânărul îşi luă inima-n dinţi şi împinse poarta cu putere. Deşi părea că este în regulă, ea scârţâi prelung, semn că balamalele ruginiseră, nemaifiind unse de foarte mult timp. Vântul adia uşor, frunzele copacilor fremătară o clipă şi de undeva se auzi cotcodăcitul unei găini. O uşă se deschise şi un nene cam bătrâior, ce-i drept, dar în putere încă şi foarte înalt, ieşi din casă. Bătrânul înaintă spre el şchiopătând uşor. Tânărul aşteptă răbdător.

— Bună ziua, domnule! Sunt un viitor student şi-am venit în legătură cu anunţul acela ştiţi... ăăă... cu acele camere de închiriat. Aş dori să văd şi eu... şi să aleg una dintre ele.

Moşul rumegă, îşi plimbă mâna peste ceafă şi răspunse cu glas piţigăiat:

— Camera? Camerele? A, da... tăcu o clipă apoi continuă: ...da, desigur ...anunţul acela. Ăăă, da! desigur... şi-i întinse mâna. Cum...?

— Petrescu. Daniel Petrescu...

— Bărnuţiu Gheorghe! îşi aduse aminte moşul.

— Bărnuţiu? nu se abţinu tânărul.

— Da, ai ceva împotrivă? îl ţinti nea Gheorghe.

— Nu, nu... mă scuzaţi... însă numele mi-e cunoscut şi...

— Cred şi eu! i-o tăie scurt celălalt. Ne tragem dintr-un om celebru, la vremea lui.

„Simion!" gândi viitorul student.

— Simion Bărnuţiu, strămoşul meu, a luptat la revoluţia din '48. Din 1848! Dar asta însă n-ai matale de unde s-o ştii. Pe cine mai interesează astăzi istoria? Ha? împunse el cu degetul ameninţător, în aer. Făcu stânga împrejur şi o porni

târşâindu-şi tălpicii din piele. Tineretul de astăzi! Offf... Ce vremuri, ce vremuri erau altădată... Ehee!

Tânărul îl urmă cuviincios mustrându-se în sine că nu-şi ţinuse gura. Dacă se supăra moşul şi nu-i mai dădea cameră? Ce se făcea?

— Cum spuneai că te cheamă? nu-şi aduse aminte bătrânul.

— Daniel. Daniel Petrescu, răspunse prompt, şcolăreşte.

— Da. Daniel Petrescu. Daniel Petrescu. Repetă de câteva ori, pentru a memora numele. Şi de unde eşti, mă rog?

— Din părţile Ialomiţei... zise tânărul.

— Mai exact! ceru Bărnuţiu.

— Miloşeştii...

— Miloşeşti! izbucni moşul întorcându-se spre el. Miloşeşti! Păi de ce nu ziseşi aşa, mă nepoate? Se opriseră în dreptul pragului. Bărnuţiu ţinea o mână pe clanţă şi cu cealaltă îl trase pe Daniel mai aproape. Cum, mă nepoate, chiar din Miloşeşti-Miloşeşti? făcu neîncrezător urmaşul revoluţionarului de la '48.

— Miloşeşti-Miloşeşti! repetă Daniel.

— A! Bată-te să te bată norocul de pezevenghi. Va să zică de ăsta-mi eşti mătăluţă! Miloşeşti?

— Da, Miloşeşti..

— Eee... Uite, cică se întâlneşte munte cu munte darmite om cu om. Păi nevastă-mea de acolo-i...

— Da? zise timid Daniel.

— Da, măi nepoate, măi nepoate... îl bătu uşor pe spate cu palma-i grea moşul. Apăsă pe clanţă şi uşa din lemn masiv de stejar, ghintuită cu tăblii din fier, se dădu din calea lor, scârţâind.

„La fel ca şi poarta!" îşi aduse aminte Daniel, coborînd cele trei trepte. Răcoarea îl izbi din plin. Mirosea a friptură. „De berbec?" îi trecu lui prin minte.

— Friptură de berbec! anunţă vesel bătrânul. Iată ce avem la cină! Eşti invitatul nostru! îl mai bătu o dată pe spate Bărnuţiu, care zâmbea.

Aşa cum stăteau, faţă în faţă, Daniel avu impresia că moşul s-ar putea prăbuşi peste el şi să-l strivească ca pe o plăcintă. Trebuie precizat că bătrânul avea cu mult peste 1,80 m şi 100 de kilograme.

— Am fost halterofil! îi ghici gândurile.

Daniel se înroşi. La cei 1,65 m ai săi nici la umăr nu-i ajungea.

— Da! îşi aduse aminte Bărnuţiu. Camera desigur. Camera, camerele...

— Da? zise aiurea Daniel.

— Pe aici! poftim, poftim tinere... îi făcu semn să-l urmeze. Merseră pe un hol şi se opriră în faţa unei uşi. Intrară într-o sufragerie mobilată cu gust, cu nişte carpeţele înflorate pe pereţi. Praful lipsea cu desăvârşire. Pe un perete, încadrat de nişte ştergare gălbioare cu trandafiri roz, brodaţi de cine ştie ce mână meşteră, un portret în mărime naturală veghea la tăcerea camerei cufundate în penumbră, deoarece avea draperiile trase şi lumina soarelui nu se putea strecura decât printr-o gaură de mărimea unei monede, existentă într-una din laturile draperiei. Daniel se făcu că nu observă.

— Nevastă-mea! se opriră cei doi în faţa picturii în ulei.

— Soţia... zise încetişor Daniel.

Moşul nu-l auzi. Închisese ochii şi vorbea răstit:

— Emilia Bărnuţiu, fostă Teclu... N-ai de unde s-o ştii... Nici nu erai născut când a plecat din sat. Dar pe alde Teclu nu se poate să nu-i ştii... Ai ei erau ăia blonzi şi cam ursuzi. Locuiau la margine, înspre pădure şi erau un fel bogătani pe acolo. Neamu' lu' Teclu...

Daniel Petrescu încuviinţă în tăcere, privind-o pe doamna Emilia. Genele ei tremurară uşor. Închise ochii şi-i deschise brusc. Lumina era mai puternică în odaie şi pe Daniel îl atinse o uşoară boare de parfum franţuzesc. Emilia scutură din cap şi-l privi drăgăstoasă. Tânărul nu putea înţelege ce vroia de la el femeia aceea trecută de prima tinereţe, îmbrăcată modest...

— A fost învăţătoare... îi răcnea în ureche cu ochii închişi bătrânul halterofil.

Ea îi zâmbi şi-l luă de mână. El se cutremură şi în momentul când ea se aplecă să-l sărute, se retrase speriat. Se ciocni cu Bărnuţiu care îl privea furios.

— Fostă Teclu! nu se poate să nu-i cunoşti. Emilia, aşa o cheamă pe soţia mea. Ai s-o cunoşti... Emilia privea nepăsătoare undeva pe deasupra lor, în dreptul găurii din draperie, pe unde se strecurau, hoţeşte, razele de soare.

— Să mergem... să mergem... porunci moşul, luându-l de braţ. Îl trase cu putere şi tânărul scăpă cărţile. Vru să se aplece, dar Bărnuţiu deschise o altă uşă, ieşiră şi nimeriră într-o altă cameră.

— Ai să le iei mai pe urmă, le găseşti tot acolo... Dar acuma nu se poate, trebuie să mergem, să mergem... îl târî după el bătrânul.

Ajunseseră într-un coridor lung şi foarte lat, luminat de câteva ferestre presărate pe ici-colo. Pe pereţi atârnau portrete.

— Bărnuţii... şopti Daniel recunoscându-l pe Simion revoluţionarul.

— Da, Bărnuţii... dar trebuie să mergem, să mergem, fu zorit.

Se lăsă în voia uraganului ce-l târa după el. Văzu printr-o fereastră o grădină înflorită, iar la următoarea, aceeaşi grădină acoperită de zăpadă, la o a treia fereastră – o baltă cu stufăriş şi o barză într-un picior, stând la pândă.

Au mers aşa vreme îndelungată. Nu-şi mai aducea aminte cât şi ce anume văzuse. Acum mergeau pe un holişor. Călcau pe covoare moi, persane. Holul se înfundă brusc. Uşa din lemn de brad geluit era vopsită într-un verde ţipător.

— Aici e camera dumitale! veni de departe o voce. Daniel abia mai sufla. Era obosit şi nădușise.

— A mea? se miră el nevenindu-i să creadă.

— Da! e cea mai bună cameră şi e a dumitale fiindcă o meriţi. O meriţi cu vârf şi îndesat.

— Dar ce am făcut? zise respirând zgomotos.

— Nici nu trebuia să fi făcut ceva. Fie şi simplul fapt că eşti din acelaşi sat cu soţia mea îmi face cinste să te pot găzdui.

— Dar nu ne-am înţeles la preţ, trebuia să negociem...

— A! cum oare să nu fi înţeles că banii n-au valoare. Ce să fac cu ei? Mai bine cumpără-ţi cărţi...

— Da, e un sfat bun... decise Daniel.

Mirosea a friptură de berbec. Bărnuţiu zâmbi, dădu să plece, dar bătându-se peste frunte se întoarse.

— Să nu uiţi! Eşti invitat la cină...

— Da?

— Da! zâmbi amabil fostul halterofil. O să fie o cină de neuitat, te asigur... Tu, eu, Emilia...

— Doamna Emilia?

— Da, ai s-o cunoşti şi pe dumneaei. E o fiinţă minunată. Ai s-o cunoşti îndată după apusul soarelui. Aşa e aici la noi la oraş, cinăm mai târziu.

„Niciodată nu e prea târziu", gândi tânărul apăsând pe clanţă. Uşa se deschise fără zgomot.

— Să nu uiţi! strigă Bărnuţiu gata să izbucnească în râs.

— Nu, n-am să uit! şopti Daniel închizând uşa. Am o memorie fenomenală...

Era obosit, abia se mai putea mişca. În pleoape avea plumb, picioarele nu şi le mai simţea, iar venele de la tâmple zvâcneau năvalnic.

Camera era spaţioasă, puternic luminată. Mobila era nouă şi patul îl aştepta desfăcut.

— Uhhh! se trânti el peste mătăsurile chinezeşti. Pe masă, într-un bol de sticlă, înotau vioi doi peştişori de aur.

— Să nu uit... se strădui el să rămână treaz. Să nu uit... i se închiseră ochii şi respiră uşurat. ...Îndată după apusul soarelui...

Din minte dispărură toate imaginile, toate amintirile, toate cunoştinţele, tot. Nu rămase decât un gol de necuprins, un gol dureros, un gol prin care înotau vioi doi peştişori de aur.

MOARTEA DOCTORULUI ISLAND

de Gene Wolfe

I have desired to go
Where springs not fail,
To fields flies no sharp and sided hail
And a few lilies blew.
And I have asked to be
Where no storms come.
Where the green swell is
in the havens dumb,
And out of the swing of the sea.

Gerard Manley Hopkins

Desen de Victor Sfârlea

Un grăunte de nisip, balansându-se pe marginea gropii, tremură şi căzu înăuntru; furios, leul-furnicilor îl azvârli iarăşi afară. Pentru moment domni liniştea. Apoi întreaga groapă, plus un metru pătrat de nisip din jurul ei, se mişcară ameţitor, în vreme ce doi cocotieri se aplecară să privească. Nisipul se ridică, pivotând pe o margine, şi apăru capul acoperit de cicatrici al unui băiat – ţepii scurţi de păr castaniu ameninţau să şteargă urmele cusăturilor; se opri, cu ochii lărgiţi, hipnotic de întunecaţi, gâtul fiindu-i acolo unde stătuse leul-furnicilor; apoi, parcă împboldit de dedesubt, sări în sus şi pe plajă se răsuci şi lovi nisipul cu piciorul, azvârlindu-l în tambuchiul negru din care ieşise. Acesta se trânti, închizându-se. Băiatul avea vreo paisprezece ani.

Un timp rămase ghemuit, scurmând nisipul şi încercând să găsească uşa. La o adâncime de câţiva centimetri, mâinile lui întâlniră un material solid, zgrunţuros, care, deşi nici beton, nici gresie, cumula calităţile ambelor – un plastic organic umplut cu nisip. Îşi însângeră degetele pe el, dar nu putu găsi marginile chepengului.

După aceea se sculă şi privi în jur, cu capul mişcându-se fără întrerupere, aşa cum fac unele reptile – înainte şi înapoi, fără pauze la capătul mişcărilor. O făcea permanent, fără încetare – întotdeauna – şi pentru acest motiv nu va fi deseori descris din nou, tot aşa cum nu se va menţiona că respira. Respira; şi, în timpul acesta, capul, ridicat aidoma celui al unui şarpe, se întorcea dintr-o parte în cealaltă. Băiatul era slăbuţ şi gol precum o broască.

În faţa lui, nisipul cobora lin spre apa de safir; pe plajă erau cocotieri şi scoici şi un crab jucăuş care alerga după creasta înaltă cât un deget a fiecărui val ce murea pe ţărm. În spatele lui erau doar palmieri şi nisip pe o mare distanţă, palmieri crescând tot mai apropiaţi, pe măsură ce se îndepărtau de apă,

până ce pădurea trunchiurilor ca nişte coloane părea arhitecturală; aidoma unui labirint de palat, devenind, pe măsură ce se dezvolta, tot mai ornat cu plante agăţătoare şi liane, cu frunze verzi, stacojii şi galbene, palmieri amestecaţi cu bambuşi şi foioase, pătaţi cu orhidee înflăcărate până ce, aproape de limita vederii, totul se sfârşea într-un zid smălţuit, a cărui culoare predominantă era verde închis.

Băiatul porni către plajă şi o străbătu, până intră până la genunchi într-o apă caldă ca sângele. Îşi cufundă degetele în ea şi o gustă – era dulce, fără nici o urmă a dezinfectantelor cu care era obişnuit. Ieşi din apă şi se aşeză pe nisip la vreo cinci metri de urmele valurilor şi, după zece minute, timp în care nu auzi decât vântul şi murmurul talazurilor, îşi lăsă capul pe spate şi începu să urle. Răcnetele lui erau ascuţite, şi fiecare răsuflare se încheia printr-o notă bolborosită, plângăreaţă, după care venea icnetul sec, aspru, al următoarei inspiraţii. Odată zbierase în felul acesta, fără încetare, timp de paisprezece ore şi douăzeci şi două de minute, după care o infirmieră îi făcuse o injecţie fără să aştepte permisiunea medicului.

După o vreme, băiatul se opri – nu pentru că ar fi obosit, ci pentru a asculta mai bine. Continua să se audă doar şuieratul vântului prin ramurile palmierilor şi murmurul valurilor, totuşi i se părea că auzise un glas. Băiatul putea fi tăcut, aşa cum putea fi şi gălăgios, şi acum era tăcut, cu mâna stângă prefirând nisip alb, pur precum sarea, printre degete, iar cu cea dreaptă azvârlind pietricele în apă, aidoma unor mărgele din corali.

— *Ascultă-mă,* spuneau valurile. *Ascultă-mă. Ascultă-mă.*

— Te ascult, zise băiatul.

— Bine, spuseră valurile şi, încetişor, se îngânară: *Bine, bine, bine.*

Băiatul ridică din umeri.

— Cum să-ţi spun? întrebară valurile.

— Mă numesc Nicholas Kenneth de Vore.

— Nick, *Nick... Nick?*

Băiatul se sculă şi, întorcând spatele oceanului, porni spre interior. Când se îndepărtase într-atât încât nu mai vedea apa, găsi un cocotier strâmb şi aplecat, legănându-se printre tovarăşii săi precum dâra suflată de vânt a unui reactor care urcă. După ce-i pipăi scoarţa aspră cu ambele mâini, băiatul începu să se caţăre; nu se pricepea şi suia încet şi puţin stângaci, însă trupul lui era uşor şi puternic. În cele din urmă ajunse în vârf şi sperie maimuţele cafenii de pluş de acolo, care fugiră pălăvrăgind în alţi arbori, lăsându-l să se cuibărească singur printre ramuri şi nucile verzi.

— Sunt şi aici, spuse o voce din cocotier.

— Aha, încuviinţă băiatul, care privea cerul de safir legănându-se hăt deasupra lui.

— Îţi voi spune Nicholas.

— Pot vedea oceanul, zise băiatul.

— Ştii cum mă cheamă?

Băiatul nu răspunse. Dedesubtul lui, tulpina lungă, lungă a arborelui deformat se legănă uşor.

— Toţi prietenii îmi spun doctorul Island.

— Eu n-o să-ţi zic aşa, rosti băiatul.

— Adică vrei să spui că nu eşti prietenul meu.

Un pescăruş ţipă.

— Totuşi, eu te socotesc prietenul meu. Tu poţi spune că nu sunt al tău, dar eu spun că tu eşti al meu. Îmi place de tine, Nicholas şi te voi trata ca pe un prieten.

— Eşti o maşină, o persoană sau un comitet? întrebă băiatul.

— Sunt toate acestea şi mai mult. Eu sunt duhul insulei*, spiritul ei tutelar.

— Rahat.

— Acum, că am făcut prezentările, ai prefera să te las singur?

Din nou, băiatul nu răspunse.

— Poate că doreşti să fii singur cu gândurile tale. Aş vrea să-ţi spun că astăzi am progresat mult mai mult decât anticipam. Cred că ne vom înţelege foarte bine.

După cincisprezece minute sau mai mult, băiatul întrebă:

— De unde vine lumina?

Nu-i răspunse nimeni. Băiatul mai aşteptă un timp, apoi coborî, dându-şi drumul de la vreo cinci metri înălţime şi rostogolindu-se când atinse nisipul moale.

Merse iarăşi pe plajă şi rămase privind oceanul. Hăt departe îl putea zări curbându-se în sus, tot mai sus, brizanţii îndepărtaţi spărgându-se în spumă albă până ce apa devenea cerul stropit cu alb. În stânga şi în dreapta sa, plaja se curba aproape infinitezimal, până dispărea. Începu să meargă, apoi văzu, aproape de limita vederii, o siluetă omenească. O luă la fugă; peste o clipă, se opri şi se răsuci. În depărtare, un alt hoinar, aproape invizibil, se plimba pe plajă; Nicholas îl ignoră; găsi o nucă de cocos şi încercă s-o deschidă, apoi o azvârli şi plecă mai departe. La răstimpuri, din apă săreau peşti şi o dată zări o pasăre plonjând în valuri. Lumina scăzu în intensitate. Era conştient că nu mâncase de multă vreme, totuşi nu-i era foame în sensul strict al cuvântului – sau, mai degrabă, acum

* În englezeşte: insulă = Island (n.trad.)

sunt mulţumită. Acum te mai întreb încă o dată: te poţi culca cu mine?

— O întrebare crudă. O întrebare de reporter.

Nu i-am răspuns.

— Nu vreau nenorocita ta de milă. Scaunul păianjenului se lăsă jos de tot, iar el se întinse în toată jalnica lui lungime: Priveşte-mă!. Sunt un monstru. Ştiu ce vezi.

Am lunecat de pe pervaz, aterizând uşor pe podea.

— Poate că vreau un monstru.

Cred că l-am şocat. Cred că o parte a lui spera că voi minţi, că-i voi spune că nu era hidos. Dar asta era problema lui.

L-am decuplat din păianjen şi l-am ridicat. Niciodată nu-mi purtasem amantul în braţe. El mi-a arătat cum să deconectez flanşa bionică; mi-a spus că după două ore trebuia să se re-cupleze.

Într-un fel, aducea cu visul meu. Ţesutul cicatrizat era alb, da. Însă...

— Termofibră, mi-a explicat. Ticsită de senzori.

Îi putea controla forma. O dilata şi contracta.

— Conectată la toate locurile corecte din creierul meu.

Am fost dezgustată. Am fost fascinată. Era perfect rece.

— Răspunsul este da, rosti el.

Era ora prânzului. Pe masa din sala de ospeţe, Django făcuse un cerc din tomate.

— Gata, spuse Bonivard.

Django fluiera în vreme ce se îndepărta spre latura opusă a mesei pentru a-şi lansa lovitura. Azvârli din unghia degetului mare şi roşia pe care o ţinuse acolo căzu în cerc.

— Bine.

Bonivard zvârli un paşaport Swiss Volksbank pe masă, împrăştiind jocul lui Django.

— Pleci. Ia-l dacă vrei.

Django se îndreptă. M-am întrebat dacă Bonivard ştia că era înarmat.

— Deci, plec. Ridică paşaportul: Înainte nu erau două de-astea?

— Ai făcut cópii după WISEGUY. Bonivard ridică un fişic de cipuri de memorie albe din interiorul păianjenului: Mulţumesc.

— Frumuşică cacialma. Django se relaxase puţin. Atâta că ştiu că procedura mea de copiere era sigură.

Zâmbi. Se destinse.

— Chiar dac-aia e o copie, nu-i bună pentru tine. Am recodificat-o, om-păianjen. Codurile blindate sunt specialitatea mea. Ai avea nevoie de *ani* de timp de calculator să operezi.

— Oricum pleci. Bonivard era tot atât de vesel cât un zid de ciment. Cred că ştiam de ce negocierile lor nu avuseseră succes – n-avuseseră niciodată vreo şansă. Bonivard avea aceeaşi ură pentru Django pe care o are un dragoman când se priveşte în oglindă, după borul de dimineaţă. Django nu recunoştea această ură; avea sensibilitatea unei cărămizi.

— Ce s-a-ntâmplat, omu-păianjen? Ţi-au bătut mentasasinii la uşă?

— Eşti bun, răspunse Bonivard. Păcat să se irosească un talent ca al tău. Era o evadare perfectă, Django; te pierduseră complet. Aveai nevoie de un pic de chirurgie, de-o identitate nouă... Dar astea nu-s probleme.

— Nu-s probleme? am exclamat. Sunt obişnuită să fiu eu.

— Poate că nu mi-ar părea rău să pierd faţa asta, îşi frecă bărbia Django.

— Singurul motiv pentru care am tărăgănat atât, continuă Bonivard, este că-l aşteptam pe WISEGUY.

— Îmi iau copiile mele.

— Da. Şi-o să le plasezi. Multe. Ieftin şi rapid. Deoarece ţi-au pierdut urma, mentasasinii aşteaptă să vadă unde apare WISEGUY. Să încerce să ajungă pe fir până la tine. Ideea ta este să-l bagi peste tot. Să-l arunci pe reţeaua operatorilor. Să supraîncarci programele de căutare şi mentasasinii vor fi prea ocupaţi să te mai deranjeze.

Django zâmbea şi încuviinţa, precum un copil învăţând de la un înţelept.

— Îmi place. Vechiul Django iese acoperit de glorie. Noul Django intră acoperit de bani.

— Îndreptându-se probabil spre cipurile de istorie. Sarcasmul lui Bonivard era inutil: Marele umanist. Salvatorul secolului

ERATA: Dintr-o regretabilă eroare, în numărul trecut pagina 35 a fost înlocuită cu o alta, dintr-un număr mai vechi al revistei *Anticipaţia.* Revenim aici cu textul omis, cerând totodată scuze cititorilor noştri

Redacţia

îşi savura foamea, aşa cum, în altă ocazie, şi-ar fi crestat braţul ca să se privească sângerând. O dată, trecând pe lângă un cocotier, rosti cu voce tare:

— Doctore Island!

Mai târziu începu să scandeze:

— Doctore Island, doctore Island, doctore Island, până ce cuvintele îşi pierdură înţelesul. Înotă în ocean aşa cum îl învăţaseră să înoate la fiecare patru zile, în uriaşele bazine de tratament de pe Callisto, pentru a-şi îmbunătăţi coordonarea şi plescăi şi scuipă până învăţă cum să se descurce cu valurile. Când se făcu atât de întuneric, încât putea zări doar nisipul alb şi spuma albă a talazurilor, bău din ocean şi adormi pe plajă, partea dreaptă a chipului său urât, încordat, relaxându-se prima, aşa încât părea că doarme, deşi ochiul stâng era deschis şi se holba; capul bălăngănindu-i-se dintr-o parte în cealaltă; colţul stâng al gurii păstrându-i, precum o mască mortuară, expresia caracteristică – mânie, izolare nuanţată cu acea calitate neomenească ce nu se poate găsi decât pe anumite chipuri omeneşti.

Când se deşteptă nu se făcuse încă lumină, dar noaptea se pierdea într-un gri palid. Lipsiţi de vârfuri, palmierii stăteau aidoma unor fantome înalte în susul şi josul plajei, cu coroanele pierdute în ceaţa şi bezna ce mai dăinuiau. I se făcuse frig. Se frecă cu palmele; ţopăi pe nisip şi alergă de-a lungul valurilor clipocind, încercând să se încălzească; înaintea lui, un punct de lumină roşie deveni un foc, şi încetini.

Un bărbat, ce părea de vreo douăzeci şi cinci de ani, stătea ghemuit deasupra focului. Părul negru, încâlcit, îi atârna pe umeri şi avea o barbă rară; în rest, era complet dezbrăcat, ca şi Nicholas. Ochii îi erau întunecaţi, largi şi goi, aidoma capatelor unor ţevi rupte; scormoni prin foc şi aroma de peşte fript se ridică o dată cu fumul. Nicholas rămase o vreme la distanţă, privind.

Dintr-un colţ al gurii bărbatului se scurse salivă şi el şi-o şterse cu mâna, mânjindu-se de funingine pe obraz. Nicholas se apropie treptat, până ajunse de cealaltă parte a focului. Peştele fusese învelit în frunze late şi lut, şi aşezat în mijlocul cărbunilor.

— Eu sunt Nicholas, spuse Nicholas. Tu cine eşti?

Bărbatul nu se uită la el, nu-l privise nici o clipă.

— Aş vrea şi eu o bucată din peştele tău. Nu mult. Se poate?

Bărbatul înălţă capul, privind nu la Nicholas, ci undeva hăt înapoia lui; apoi îşi coborî iarăşi ochii. Nicholas zâmbi. Surâsul sublinia incoerenţa expresiei sale, curba neregulată a gurii.

— Doar o bucăţică? E făcut? Nicholas se ghemui, imitându-l pe tânăr şi, de parcă gestul ar fi fost un semnal, acesta ţâşni spre el, peste foc. Nicholas sări înapoi, dar prea târziu – trupurile lor se izbiră şi căzură pe nisip, degetele celuilalt se răşchirară spre beregata lui. Zbierând, Nicholas se rostogoli şi scăpă, în apă; bărbatul îl urmă; Nicholas se afundă.

Înotă pe sub apă, cu pântecele aproape atingând nisipul vălurit de pe fund, până ajunse la apă adâncă; atunci ieşi la suprafaţă, gâfâind zgomotos, şi-l zări pe bărbat, care-l văzu în acelaşi moment. Se scufundă din nou, de data aceasta ieşind mult mai departe. Călcând apa putea zări focul de pe plajă şi pe bărbat revenind lângă el, plescăind prin apă. Nicholas înotă vreo cinci sute de metri în lungul plajei, apoi ieşi pe ţărm şi porni înapoi către foc.

Tânărul îl zări pe când era încă departe, dar rămase locului, mânca bucăţele rozalii din peşte, urmărindu-l pe Nicholas.

— Ce se-ntâmplă? rosti Nicholas pe când se afla la o distanţă destul de sigură. Eşti supărat pe mine?

Din pădure, păsările îl avertizară:

— Ai grijă, Nicholas.

— N-o să-ţi fac nici un rău, zise tânărul. Se ridică, ştergându-şi mâinile unsuroase pe piept şi arătă spre peştele de la picioarele sale: Vrei?

Nicholas încuviinţă zâmbind cu zâmbetul lui strâmb.

— Vino-ncoace.

Nicholas aşteptă, sperând ca tânărul să se îndepărteze de peşte, dar n-o făcu; nici măcar nu-i răspunse la surâs.

— Nicholas, şoptiră undele de la picioarele sale, acesta este Ignacio.

— Chiar pot lua? întrebă Nicholas.

Ignacio încuviinţă, fără să zâmbească.

Prudent, Nicholas înaintă; când se aplecă să ridice peştele, mâinile puternice ale lui Ignacio îl prinseră; încercă să se smulgă, însă fu trântit pe jos, cu Ignacio peste el.

— Te rog! răcni. Te rog!

Ochii i se umplură de lacrimi. Încercă să strige din nou, dar nu mai avea suflu; limba era forţată, mai groasă decât încheietura mâinii, afară din gură.

Apoi Ignacio îi dădu drumul şi-l lovi cu pumnul în faţă. Nicholas mai fusese plămuit şi lovit, fusese bătut, uneori sălbatic, în luptele cu

alţi băieţi; dar niciodată nu fusese lovit de un bărbat aşa cum se bat bărbaţii. Ignacio îl izbi din nou şi-i sparse buzele.

Zăcu mult timp pe nisip lângă focul care se stingea. Conştiinţa îi reveni încet; clipi, alunecă înapoi în beznă, clipi din nou. Gura îi era plină de sânge şi când, în cele din urmă, îl scuipă, păru o carne moale, întunecată şi polimerizată în forme ciudate; obrazul stâng i se umflase teribil şi de-abia putea vedea cu ochiul stâng. După un timp, se târî până la apă; mult mai târziu, se sculă şi reveni tremurând lângă tăciunii focului. Igancio plecase, iar din peşte rămăseseră numai oasele.

— Ignacio a plecat, vorbi doctorul Island cu buze de valuri.

Nicholas se aşeză pe nisip, încrucişându-şi picioarele.

— Te-ai descurcat foarte bine cu el.

— Ne-ai văzut bătându-ne?

— V-am văzut; eu văd totul, Nicholas.

— Ăsta-i locul cel mai rău, zise Nicholas; vorbea cu capul plecat.

— Ce vrei să spui?

— Am mai fost în locuri rele – locuri unde te lovesc sau pun pe tine furtunuri mari cu apă ca gheaţa, care te dărâmă. Dar nu şi acolo unde lasă pe altcineva...

— Un alt pacient? întrebă un pescăruş.

— ...s-o facă.

— Ai avut noroc, Nicholas. Ignacio are tendinţe omicide.

— L-ai fi putut opri.

— Nu. Lumea aceasta este ochiul meu, Nicholas, urechea şi limba mea; dar n-am mâini.

— Am crezut că tu ai făcut toate astea.

— Oamenii le-au făcut.

— Adică, am crezut că tu le-ai menţinut.

— Se menţin singure, iar voi – toţi oamenii de-aici – le dirijaţi.

Nicholas privi apa.

— Ce fac valurile?

— Vântul şi mareele.

— Suntem pe Pământ?

— Te-ai simţi mai bine pe Pământ?

— N-am fost niciodată acolo; mi-ar plăcea să ştiu.

— Eu semăn mai mult cu Pământul decât însuşi Pământul acum, Nicholas. Dacă ai lua cele mai bune dintre cele mai bune plaje ale Pământului şi le-ai curăţa de toate otrăvurile şi de toată mizeria ultimelor trei secole, m-ai avea pe mine.

— Dar acesta nu-i Pământul?

Nici un răspuns. Nicholas ocoli cenuşa până găsi urmele lui Ignacio. Nu se pricepea la descifrat urme, dar adânciturile din nisipul moale nu cereau pricepere; merse după ele, capul legănându-i-se dintr-o parte în cealaltă în vreme ce umbla, precum senzorul unui detector de mine.

Pe o distanţă de câţiva kilometri, urmele lui Ignacio se menţineau pe plajă; apoi, brusc, coteau, şerpuiau printre cocotieri şi, în cele din urmă, se pierdeau pe solul tare dinspre interior. Nicholas înălţă capul şi strigă:

— Ingacio? Igancio!

După o clipă, auzi un vreasc trosnind şi zgomotul cuiva croindu-şi drum printre crengi cu frunze. Aşteptă.

— Mami?

O fată venea spre el, ieşind din pădurea mai deasă a interiorului. Era drăguţă, deşi părea slabă, şi părea să aibă vreo nouăsprezece ani; avea părul blond acolo unde fusese expus razelor soarelui şi mai întunecat în rest.

— Te-ai zgâriat, spuse Nicholas. Sângerezi.

— Am crezut că eşti maică-mea, rosti fata. Era cu un cap mai înaltă decât Nicholas. Te-ai bătut, nu? Ai venit să mă iei?

Nicholas mai purtase conversaţii similare şi, în mod normal, ar fi preferat să ignore remarca, dar acum se simţea singur.

— Vrei să mergi acasă? o întrebă.

— Păi, cred c-ar trebui, nu?

— Dar tu vrei?

— Mami zice-ntotdeauna că dacă ai ceva pe plită nu vrei să se ardă – e destul de pricepută la gătit. Zău că e. Îţi place varza cu costiţă?

— Ai ceva de mâncare?

— Nu acum. Am avut mai devreme.

— Ce?

— O pasăre. Fata făcu un gest vag, fără să-l privească pe Nicholas. Eu sunt o amintire care a-nghiţit o pasăre.

— vrei să te plimbi pe mal? Deja porniseră în direcţia plajei.

— Mergeam să beau nişte apă. Eşti un puşti drăguţ.

Lui Nicholas nu-i plăcea să i se spună „puşti". Spuse:

— Am dat foc la tot felul de locuri.

— Aici n-o să dai foc; în ultimele două zile a fost frumos, dar când toţi sunt trişti, plouă.

Nicholas rămase tăcut o vreme. Când ajunseră la ocean, fata se lăsă în genunchi şi se aplecă înainte să bea, părul ei lung căzându-i peste faţă până ce atinse apa, sfârcurile, apoi jumătate din fiecare sân, cufun-

date în apă.

— Nu aici, spuse Nicholas. E nisipoasă, pentru că e lângă mal. Vino aici.

Intră în ocean până ce valurile mărunte îi ajunseră aproape la subsuori, după aceea se aplecă şi bău.

— Nu m-am gândit niciodată la asta, rosti fata. Mami zice că-s proastă. Şi tati la fel..Tu crezi că-s proastă?

Nicholas clătină din cap.

— Cum te cheamă?

— Nicholas Kenneth de Vore. Şi pe tine?

— Diane. O să-ţi spun Nicky. Te superi?

— O să-ţi fac rău când dormi, zise Nicholas.

— N-o să-mi faci.

— Ba da. La St. John, unde-am fost înainte, era zero-g aproape tot timpul şi o fată de-acolo îmi zicea cumva cum nu-mi plăcea şi-ntr-o noapte am intrat în firida ei când dormea şi i-am anulat legăturile şi dup-aia ea a plutit până s-a izbit de ceva şi-atunci s-a trezit şi-a-ncercat să se prindă, şi-asta a făcut-o să ricoşeze de colo până colo şi şi-a rupt două degete şi şi-a spart nasul şi-a făcut numai sânge peste tot. Au venit infirmierii şi unul mi-a spus – atunci nu ştiau că eu am făcut-o – că atunci când au ieşit costumul lui alb era, aşa, numai picăţele roşii peste tot pentru că oriunde îl atingeau picăturile de sânge se spărgeau pe el.

Fata îi zâmbi, făcând gropiţe în chipul slăbuţ.

— Şi cum te-au descoperit?

— Am spus cuiva şi el le-a zis.

— Fac pariu că le-ai spus chiar tu.

— Fac pariu că nu!

Ieşi furios din apă, dar după ce merse puţin pe plajă, se aşeză pe nisip, cu spatele la ea.

— N-am vrut să te-enervez, domnule de Vore!

— Nu-s nervos!

Pentru o clipă, ea nu fu sigură la ce se referea. Se aşeză în dreptul lui, puţin mai înapoi, şi începu să se joace cu nisipul, punându-l în poală.

— Văd că v-aţi întâlnit, vorbi doctorul Island.

Nicholas se întoarse, căutând vocea.

— Credeam că vezi totul.

— Doar lucrurile importante, şi am fost ocupat în altă parte a mea. Mă bucur să văd că aţi făcut cunoştinţă; apreciaţi că interacţionaţi bine?

Nu răspunse niciunul.

— Ar trebui să interacţionaţi cu Ignacio; are nevoie de voi.

— Nu-l putem găsi, spuse Nicholas.

— În josul plajei, în stânga voastră, până vedeţi stânca mare, apoi cotiţi spre interior. Vreo cinci sute de metri.

Nicholas se sculă şi, întorcându-se spre dreapta, începu să meargă. Diane îl urmă, alergând până îl ajunse.

— Nu-mi place, zise Nicholas, ridicând un umăr ca să arate ceva dinapoia lui.

— Ignacio?

— Doctorul.

— De ce-ţi mişti capul aşa?

— Nu ţi-au spus?

— Nimeni nu mi-a spus nimic despre tine.

— L-au deschis... – Nicholas îşi atinse cicatricile – şi cu cuţitul ăla mi-au tăiat prin corpus... corpus...

— Corpus callosum, murmură o frunză uscată de palmier.

— ...corpus callosum. Vezi, creierul e înăuntru ca o nucă. Două jumătăţi şi, chiar în mijloc, un fel de legătură groasă din carne, de la una la cealaltă. Pe asta au tăiat-o.

— Râzi de mine, aşa-i?

— Nu, îi spuse o maimuţă care venise la marginea apei ca să caute scoici. Creierul mare i-a fost despărţit chirurgical; este în fişa lui. Era o maimuţă tânără, cu un chip cinstit plin de negi mici, urâţi.

— E-n capul meu, se răsti Nicholas.

— Credeam c-aşa ceva te omoară, sau te face idiot, sau altceva, spuse Diane.

— Ei zic că fiecare jumătate a amea e cam la fel de deşteaptă ca noi doi împreună. Oricum, jumătatea asta e... jumătatea... *eu* care vorbeşte.

— Acum tu eşti doi?

— Dacă tai o râmă în două şi ambele jumătăţi continuă să trăiască, înseamnă că-s două, nu? Cum altfel ne-ai putea numi? Nu mai putem reveni laolaltă niciodată.

— Dar eu vorbesc doar cu o jumătate?

— Te putem auzi amândoi.

— Şi care răspunde?

Nicholas îşi atinse partea dreaptă a pieptului cu mâna dreaptă.

— Eu; eu o fac. Mi-au spus că e partea stângă a creierului, cea cu centrele vorbirii, dar nu se simte aşa; nervii se încrucişează ieşind şi e partea mea dreaptă, eu vorbesc. Ambele urechi aud pentru amândoi, dar cu fiecare ochi vedem doar jumătate şi jumătate – adică, eu văd numai ce-i în dreapta locului unde mă uit, şi celălalt, cred, vede numai stânga, şi de-asta îmi mişc capul într-una. Cred că-i ca şi cum ai fi niţel orb; te obişnuieşti.

Fata continua să se gândească la trupul lui divizat. Spuse:

— Dacă eşti numai jumătate, nu-nţeleg

cum poţi umbla.

— Îmi pot deplasa puţin partea stângă şi nu ne certăm unul cu celălalt. N-ar trebui să putem să ne-nţelegem deloc, dar o facem: în jos prin picioare şi la vârfurile degetelor şi-apoi îndărăt. Doar că nu pot discuta cu cealaltă parte a mea, pentru că el nu poate, dar el înţelege.

— De ce-au făcut-o?

Dinapoia lor, maimuţa care-i urmase răspunse:

— Avea crize de epilepsie.

— Aşa-i? întrebă fata. Privea o pasăre coborînd jos, deasupra valurilor şi nu părea că-i pasă.

Nicholas ridică o scoică şi-o azvârli spre maimuţă, care dispăru. După o jumătate de minut de tăcere, vorbi:

— Am avut vedenii.

— O-o-o-h, da?

— Nu le-a plăcut asta. Spuneau c-o să cad şi-o să mă zbat îngrozitor, şi-uneori o să mă rănesc când o să cad, sau o să-mi muşc limba şi-o să sângerez. Dar eu nu simţeam aşa; aflam despre toate astea numai după aceea. Eu simţeam că ajunsesem undeva foarte departe, şi trebuia să mă-ntorc. Eu nu voiam.

Vântul răvăşi părul Dianei şi ea şi-l îndepărtă de pe faţă.

— Vedeai lucruri care aveau să se-ntâmple? îl întrebă.

— Câteodată.

— Zău? Chiar aşa?

— Câteodată.

— Povesteşte-mi şi mie. Când ai văzut ce-o să se-ntâmple.

— M-am văzut mort. Eram complet negru şi chircit ca chestiile alea moarte pe care le taie în grădinile ponice; şi pluteam şi mă răsuceam în spaţiu, în neant. Şi de ambele părţi erau lumini, aşa că eram strălucitor dar negru, şi îmi puteam vedea dinţii pentru că astea..., se trase de obraji, ...căzuseră, şi ei erau albi.

— Asta nu s-a întâmplat încă.

— Nu aici.

— Spune-mi ceva care ai văzut şi s-a întâmplat.

— Adică aşa, că sora nu-ştiu-cui o să se mărite, nu? Cam asta voiau să ştie fetele de-acolo de unde-am fost. Sau dacă o să plece acasă; dar de cele mai multe ori nu era asta.

— Dar uneori era?

— Cred că da

— Spune-mi una

Nicholas clătină din cap.

— Nu o să-ţi placă, şi oricum n-a fost aşa. De obicei erau lumini cum n-am mai văzut nicăieri, şi glasuri cum n-am mai auzit niciodată, spunându-mi chestii pentru care nu există cuvinte; lucruri de-astea, numai că acum nu mai pot să mă-ntorc acolo. Auzi, voiam să te-ntreb despre Ignacio.

— El nu-i nimeni, spuse fata.

— Cum adică, nu-i nimeni? Mai există cineva în afară de tine, de mine, de Ignacio şi de doctorul Island?

— Nu mai există cineva pe care să-l putem vedea sau atinge.

— Sunt şi alţi pacienţi, interveni maimuţa, dar deocamdată, Nicholas, pentru propriul tău bine ca şi pentru binele lor, este mai convenabil să rămâneţi singuri. Era o frază lungă pentru o maimuţă.

— Asta ce mai e?

— Dacă-ţi spun, o să-mi povesteşti despre ceva ce ai văzut şi s-a întâmplat cu adevărat?

— Bine.

— Povesteşte-mi întâi.

— Acolo unde-am fost era o fată – o chema Maya. Ştii, aveau dormitoare separate pentru fete şi băieţi, dar te-ntâlneai cu toţii în sălile de joc şi la cantine şi-n alte locuri, şi ea era în grupul meu de psihodramă.

Părul ei fusese negru, şi lucios precum mobilierul lăcuit din odăile doctorului Hong, cu pielea albă ca sideful, ochii alungiţi şi înguşti (făcându-l să se gândească la ochii de pisici) şi albaştri închişi. Avea cincisprezece ani, sau aşa credea Nicholas – poate şaisprezece. „*Merg acasă*", îi spusese. Era psihodramă, şi el era fratele ei, mai tânăr decât ea, iar ea era deja acasă; dar când vorbise, cercul de lumină care le asigura separarea necesară de micul public medic-şi-pacient, încetase, printr-un acord ad-hoc, să mai fie sufrageria mamei Mayei şi devenise un salon pentru vizite. Nicholas/Jerry spusese:

— Hei, grozav! Hei, am căpătat o bicicletă nouă – vrei să mergi cu ea când vii acasă?

Maureen/mama Mayei spusese:

— Nu, Maya. O să te loveşti de ceva şi-o să-ţi spargi dinţii, şi ştii cât de mult costă.

— Nu vrei să mă laşi să mă distrez.

— Ba da, scumpo, dar *frumos*. O fată trebuie să fie mult mai atentă – oh, Maya, zău c-aş vrea să te fac să înţelegi cât de atentă trebuie să fie o fată.

Nimeni nu rostise nimic, aşa încât Nicholas/Jerry intervenise:

— Are-n faţă o elice cu trei pale, şi-o să leg de ele fire cu greutăţi la capăt, şi când o să cobor pe coridorul trei'şapte B, şase, vine spintecătoru'!

— Uite-aşa, spusese Maya şi-şi lipise

picioarele, întinzându-şi braţele în lateral, pentru a se transforma în elicea cu trei pale a unei biciclete sau un crucifix. Se azvârlise făcând roata, şi se rostogoli încet, şort roşu, picioare desculţe.

Diane întrebă:

— Şi-ai văzut că nu va merge niciodată acasă, că va ajunge la spital, că acolo îşi va tăia venele şi va muri?

Nicholas încuviinţă.

— I-ai spus?

— Da, rosti Nicholas. Nu.

— Hotărăşte-te. Nu i-ai spus? Hei, nu te enerva.

— Ce spus e ăla, când cel căruia îi spui nu înţelege?

Diane se gândi timp de câţiva paşi, în vreme ce Nicholas se stropi cu apă pe vânătăile fierbinţi făcute de Ignacio pe faţa lui.

— Dacă era clar şi limpede şi ea ar fi trebuit să-nţeleagă... ăsta-i necazul pe care l-am avut cu ai mei.

— Ce anume?

— Nu voiau să spună... pricepi ce vreau să spun? Eu spuneam, uite, ziceţi-mi, doar ziceţi-mi ce-ar trebui să fac, ziceţi-mi ce doriţi, dar tot timpul e altceva. Maică-mea spune: „Diane, ar trebui să mai ieşi cu băieţii, nu poţi să te-ntâlneşti cu el, taică-tău şi cu mine nici nu-l cunoaştem, nici măcar pe-ai lui, Douglas, cred c-ar fi bine să ştii ceva despre Diane, câteodată este confuză, am dus-o la doctori, a fost şi-n spital, încearcă..."

— Să n-ii exciţi, termină Nicholas.

— Ai tras cu urechea? Vreau să zic, eşti din Planetele Troiene? O cunoşti pe maică-mea?

— Eu locuiesc doar prin locurile astea, zise Nicholas, şi de multă vreme. Dar vorbeşti ca şi alţi oameni.

— Acum că sunt cu tine mă simt mai bine; zău că eşti drăguţ. Păcat că nu eşti mai mare.

— Nu-s sigur c-o să ajung cu mult mai mare.

— O să plouă – simţi?

Nicholas clătină din cap.

— Uite. Diane sări ca un iepure stângaci, trei metri în sus. Vezi cât de sus pot sări? Asta-nseamnă că oamenii sunt trişti şi-o să plouă. Ţi-am spus eu.

— Ba nu mi-ai spus.

— Ba da, Nicholas.

El dădu din mână, fulgerat de un gând neaşteptat.

— Ai fost vreodată pe Callisto?

Fata scutură din cap, şi Nicholas continuă:

— Eu am fost; acolo mi-am făcut operaţia. I-atât de mare că gravitaţia e mai mult de la masa naturală, şi-are cupole peste tot, cu mult aer înăuntru.

— Şi?

— Şi când am fost acolo a plouat. Fusese un accident mare la un reactor-generator, şi l-au închis şi s-a făcut din ce în ce mai rece, până când toţi din spital purtau păturile, ca amerindienii din cărţi, şi-au sigilat comutatoarele boilerelor din băi, şi surorile şi monitcomurile spuneau într-una că nu e nici un pericol, că doar raţionalizau energia ca să-ntrerupă chestiile importante care mai funcţionau. Şi dup-aia a plouat, ca pe Pământ. Spuneau că din cauza frigului apa s-a condensat în aer, şi tot spitalul parcă era sub un duş. Cei de la etajul de sus au trebuit să coboare pentru că le plouă în paturi, şi pentru două nopţi am avut în camera mea un bărbat căruia o maşină îi tăiase braţul. Dar n-am putut sări mai sus, şi se întunecase cumva.

— Aici nu se-ntunecă întotdeauna, spuse Diana. Uneori ploaia scânteiază. Cred c-o face doctorul Island ca să-i înveselească pe toţi.

— Nu, explicară valurile, sau cel puţin nu aşa cum crezi tu, Diane.

Nicholas era flămând şi fu gata să le întrebe de mâncare, apoi îşi înfrână foamea, scuipă pe nisip şi rămase nemişcat.

— Aici plouă când cei mai mulţi dintre voi sunt trişti, vorbeau valurile, pentru că ploaia este un fenomen trist, pentru psihicul omenesc. Tristeţea aceasta se datorează, poate, faptului că la reaminteşte celor nefericiţi de propriile lor lacrimi, că atenuează melancolia.

— Ei bine, zise Diane, uneori eu mă simt mai bine când plouă.

— Aceasta ar trebui să te ajute să te autoînţelegi. Cei mai mulţi oameni se simt bine când mediul lor este în armonie cu emoţiile lor, şi sunt tulburaţi când nu se întâmplă aşa. O persoană furioasă devine mai puţin nervoasă într-o odaie roşie, iar oamenii nefericiţi sunt exasperaţi doar de razele soarelui şi cântecul păsărilor. Vă amintiţi:

> Iar tu lipsind, să merg nevăzut
> Pe verdele moale şi crud;
> Pentru-a zări luna rătăcitoare
> Pe-a miezului nopţii cărare,
> Precum-acel ce-a fost pierdut
> În al cerului drum necunoscut?

Fata clătină din cap.

— Nu, rosti Nicholas. Asta a scris-o cineva? apoi: Ai zis că nu poţi face orice.

— Valurile răspunseră:

— Nu pot... decât să vorbesc cu tine.

— Faci să plouă.

— Inima ta bate; o simt cum pompează în timp ce vorbesc – tu controlezi bătăile ei?

— Îmi pot opri răsuflarea.
— Îţi poţi opri inima? Cinstit, Nicholas?
— Cred că nu.
— Nici eu nu pot controla climatul lumii mele, opri pe cineva să facă ceea ce doreşte, sau să te hrănesc dacă eşti flămând; fără nici o intervenţie din partea mea, emoţiile tale sunt urmărite şi evaluate, şi climatul nostru răspunde. Senin şi soare pentru linişte, ploaie pentru melancolie, furtuni pentru mânie, şi aşa mai departe. Asta este ceea ce omenirea a dorit dintotdeauna.
— Ce anume? întrebă Diane.
— Ca mediul să răspundă gândurilor omeneşti. Acesta este miezul magiei şi cel mai vechi vis al omenirii; şi aici, pe mine, este o realitate.
— Ca noi să ne vindecăm?
— Nu eşti bolnavă! interveni Nicholas..
— Pentru ca, spuse doctorul Island, măcar unii dintre voi să se poată întoarce în societate.
Nicholas azvârli o scoică în apă, parcă dorind să lovească gura care vorbise.
— De ce discutăm cu ăsta?
— Aşteaptă, puştiule, mi se pare interesant.
— Minciuni peste minciuni.
— Cum, mint eu, Nicholas? întrebă doctorul Island.
— Ai spus că magia...
— Nu, am spus că atunci când omenirea a visat la magie, dorinţa dinapoia visului respectiv era atotputernicia gândului. N-ai dorit niciodată să fii vrăjitor, Nicholas, să ridici palate peste palate, sau să călăreşti un bidiviu fermecat din abanos pentru a te lupta cu demonii văzduhului?
— Eu sunt un vrăjitor... am puteri supranaturale, şi înainte de-a ne tăia în două...
Diane îl întrerupse.
— Ai spus că evaluezi emoţiile. Când faci să plouă.
— Da.
— Asta-nseamnă că dacă cineva e cu-adevărat teribil de trist, poate creşte valorile într-atât încât să plouă numai din cauza lui? Sau altceva? Nu mi se pare cinstit.
Valurile parcă zâmbiră.
— Aşa ceva nu s-a întâmplat niciodată. Dar dacă s-ar întâmpla, Diane, dacă cineva ar încerca nişte emoţii atât de profunde, gândeşte-te cât de uriaşă ar trebui să fie nevoia ei. Nu crezi că ar trebui să-i răspundem?
Diane privi spre Nicholas, dar el pornise iarăşi, răsucindu-şi capul, ignorând-o pe ea şi glasul valurilor.
— Stai, îl strigă. Ai zis că nu-s bolnavă; ba sunt, să ştii.
— Ba nu, nu eşti.
Se grăbi după el.
— Toţi spun aşa, şi uneori mă simt zăpăcită, şi alteori clocotesc pe dinăuntru, pur şi simplu clocotesc. Mami zice că dacă ai ceva pe plită şi nu vrei să ţi se-ardă, trebuie să stai cu mâna pe mâner, dar eu nu pot, nu pot mereu să găsesc mânerul sau să-mi amintesc.
Băiatul vorbi fără să se întoarcă:
— Probabil că maică-ta e bolnavă; poate că şi taică-tău, nu ştiu. Da' tu nu eşti. Dacă tea-r lăsa în pace, n-ai avea nimic. Cum să nu te dea peste cap când trebuie să trăieşti cu doi nebuni?
— Nicholas! Îi prinse umerii slăbănogi. Asta nu-i adevărat
— Ba da, este.
— Eu sunt bolnavă. Toţi zic aşa.
— Eu n-o zic; deci „toţi" înseamnă ăia care-o zic – nu-i aşa? Şi dacă nici tu n-o zici, atunci suntem doi; deci nu pot fi toţi.
— Doctore? strigă fata. Doctore Island?
— Nu crezi asta, spuse Nicholas, nu?
— Doctore Island, e adevărat?
— Ce să fie adevărat, Diane?
— Ce zice el. Sunt bolnavă?
— Orice boală – inclusiv una fizică – este ceva relativ, Diane; iar sănătatea perfectă este o idealizare, ceva abstract, chiar dacă celălalt capăt al scalei nu este.
— Ştii la ce mă refer.
— Tu nu eşti bolnavă din punct de vedere fizic. Un talaz lung, albastru se curbă într-o linie de stropi sfârâitori, întinzându-se la infinit în ocean în stânga şi dreapta lor. După cum ai spus chiar tu cu un moment în urmă, uneori eşti zăpăcită, şi alteori tulburată.
— El a zis că dacă n-ar fi alţii, dacă n-ar fi mama şi tata, n-ar trebui să fiu aici.
— Diane...
— Răspunde, asta-i adevărat sau nu?
— Diane, cele mai multe boli emoţionale n-ar exista, dacă de fiecare dată te-ai putea separa – în gândire şi circumstanţe – chiar dacă numai pentru scurt timp.
— Să te separi?
— Te-ai gândit vreodată să pleci, cel puţin pentru un timp?
Fata încuviinţă, apoi parcă nesigură dacă doctorul Island o putea zări, spuse:
— Cred că de mai multe ori; să plec de la şcoală şi să-mi găsesc comportamentul propriu pe-undeva – să merg în Achilles. Uneori o doream mult de tot.
— Şi de ce n-ai făcut-o?
— Ai mei ar fi intrat la griji. Şi, oricum, m-ar

fi găsit şi m-ar fi obligat să mă-ntorc.

— Ar fi fost mai bine dacă eu – sau un doctor om – le-ar fi spus să n-o facă?

Când fata nu spuse nimic, Nicholas izbucni:

— I-ai fi putut închide undeva.

— Ei funcţionau, Nicholas. Ei cumpărau şi vindeau, ei munceau şi-şi plăteau taxele...

— Oricum nu s-ar fi rezoalvat nimic, Nicholas, vorbi încetişor Diane, ei sunt în interiorul meu.

— Diane nu mai funcţiona deja: cădea la toate examenele de la universitatea pe care o urma, şi prezenţa ei la cursuri, atunci când venea, tulbura profesorul şi pe ceilalţi studenţi. Nici tu nu funcţionai, iar cei de vârsta ta se temeau de tine.

— Deci asta-i ce contează la tine. Să funcţionezi.

— Dacă eu aş fi diferit de restul lumii, asta te-ar ajuta când vei reveni în lume?

— Păi eşti diferit. Nicholas lovi cu piciorul în nisip. Nimeni n-a mai văzut vreodată un loc ca ăsta.

— Vrei să spui că pentru tine realitatea înseamnă coridoare metalice, odăi fără ferestre, zgomot?

— Da.

— Aceea este non-realitatea, Nicholas. Cei mai mulţi oameni n-au fost niciodată siliţi să îndure asemenea lucruri. Chiar şi acum, aceasta – plaja mea, oceanul meu, arborii mei – este mai în armonie cu majoritatea vieţilor omeneşti decât coridoarele tale metalice; şi aici, eu sunt mediul tău social – ceea ce individul numeşte „ei". Vezi tu, uneori, dacă luăm persoane cu probleme şi le ducem la ceva similar mie, la un decor natural idealizat, asta le ajută.

— Haide, se adresă Nicholas fetei. O prinse de braţ, dureros de conştient de statura lui mult mai scundă.

— O întrebare, murmurară valurile. Dacă părinţii Dianei ar fi fost aduşi aici în locul Dianei, crezi că i-ar fi ajutat?

Nicholas nu răspunse.

— Noi avem tratamente pentru persoane deranjate, Nicholas. Dar, cel puţin deocamdată, nu avem nici un tratament pentru persoane care deranjează.

Diane şi băiatul se întorseseră, şi clipocitul şi şuierul valurilor încetă să mai fie vorbire. Pe deasupra zburau pescăruşi, şi un papagal roşu şi galben zbură dintr-un palmier în altul. O maimuţă alergând pe toate patru labele, ca un căţeluş, se apropie de ei, şi Nicholas o

Desen de Victor Sfârlea

fugări, dar îi scăpă.

— Într-o zi o să desfac o chestie din astea, spuse el, şi-o să-i smulg toate firele.

— Ce facem, ocolim complet? întrebă Diane, parcă vorbind de una singură.

— Se poate aşa ceva?

— Ah, nu poţi face ocolul doctorului Island, ar fi prea mult şi oricum nu poţi ajunge acolo. Dar putem merge până ajungem înapoi, acolo de unde am pornit – probabil că acum suntem pe la jumătate.

— Mai sunt şi alte insule care nu se pot vedea de-aici?

Fata clătină din cap.

— Nu cred; pe satelitul ăsta există doar insula asta mare, şi tot restul e apă.

— Atunci, dacă există numai o insulă, va trebui s-o ocolim complet ca să ajungem înapoi de unde-am pornit. De ce râzi?

— Uită-te pe plajă, cât poţi de departe. Nu contează că se curbează – închipuieşte-ţi că-i plan.

— Nu văd nimic.

— Nu? Uite. Diane sări în aer, de data aceasta la mai mult de şase metri, şi-şi flutură braţele.

— Parc-ar fi cineva înaintea noastră.

— Îmhî. Acum priveşte înapoi.

— Bun, e şi-acolo cineva. Dacă-mi aduc aminte, când am ajuns aici am văzut pe cineva pe plajă. Mi s-a părut curios că văd aşa departe, dar cred că m-am gândit că erau alţi pacienţi. Acum văd două persoane.

— Noi suntem ăia. Şi data trecută te-ai zărit probabil pe tine. Pe fiecare fâşie de plajă suntem un anumit număr, şi doctorul Island doreşte ca numai anumiţi să se cunoască. Deci spaţiul se curbează. Când ajungem la un capăt al fâşiei noastre şi încercăm să păşim peste el, o să fim în celălalt capăt.

— Cum ai aflat?

— Mi-a spus doctorul Island când am ajuns aici. Fata tăcu un moment, şi zâmbetul ei dispăru. Auzi, Nicholas, vrei să vezi ceva frumos de tot?

— Ce? întrebă Nicholas. O picătură de ploaie îi căzu pe obraz.

— O să vezi. Haide. O luăm prin mijloc, nu pe plajă, şi pe acolo sunt copaci şi scăpăm de ploaie.

Când părăsiră nisipul şi zgomotul valurilor, şi mergeau pe terenul solid sub arborii cu frunze verzi, Nicholas rosti:

— Poate putem găsi nişte fructe.

Acum erau atât de uşori, încât trebuiau să fie atenţi să nu se înalţe în aer cu fiecare pas. Ploaia cădea încetişor în jurul lor, în sfere cristaline.

— Poate, făcu fata neîncrezătoare. Stai, să ne-oprim aici. Se aşeză acolo unde un copac uriaş trimitea arcade lemnoase de douăzeci de metri peste solul întunecat, acoperit de muşchi. Vrei să te sui şi să vezi dacă poţi găsi ceva?

— Bine, încuviinţă Nicholas.

Sări şi prinse cu uşurinţă o creangă de deasupra capului fetei. Peste o clipă se urca într-o lume verde, cu ploaia răpăind în jurul lui; urmau ramuri tot mai subţiri în sălbăticiile înfrunzite unde apa rece picura din fiecare crenguţă pe care o atingea, şi de două ori găsi cuiburi goale de păsări, iar o dată un şarpe subţire, verzui ca orice frunză, cu un cap de lungimea degetului său mare; dar nu găsi nici un fruct.

— Nimic, rosti când coborî lângă fată.

— Bine, o să găsim noi ceva.

— Sper, spuse el şi observă că îl privea straniu, apoi îşi dădu seama că mâna lui stângă se ridicase şi atingea sânul ei drept.

O lăsă în jos şi-şi simţi chipul înfierbântându-i-se.

— Iartă-mă, spuse.

— Nu-i nimic.

— Te placem. El – de-aici – el nu poate vorbi, ştii. Cred că nici eu nu pot vorbi.

— Cred că eşti numai tu – în două bucăţi. Nu-mi pasă.

— Mulţumesc.

Ridicase o frunză, moartă şi umedă, şi o sfâşia încet; mai întâi rupea cu mâna dreaptă în vreme ce ţinea frunza cu stânga, apoi proceda invers.

— De unde vine ploaia? Bucăţile murdare i se lipiseră de degete.

— Hm-m-m?

— De unde vine ploaia? Vreau să zic că nu-i ca pe Callisto, unde se răcise; e pentru că s-a inversat cumva gravitaţia, nu?

— Din ocean. Nu ştii cum e construit locul ăsta?

Nicholas clătină din cap.

— Nu ţi l-au arătat din navă, când ai venit? E grozav. Mie mi l-au arătat – stăteam şi mă uitam la el, şi nu vorbeam, şi infirmiera credea că nu eram atentă, dar am auzit totul. Pur şi simplu, nu voiam să vorbesc cu ea. N-avea rost.

— Ştiu ce simţeai.

— Dar ţie nu ţi-au arătat?

— Nu, pe nava mea m-au ţinut închis pentru că dădusem foc la nişte chestii. Credeau că fără un aprinzător nu puteam face foc, dar dacă ai electricitate în prizele din pereţi e uşor. Mi-au pus o chestie pe mine – ştii? Îşi lipi braţele de trup pentru a arăta cum fusese imo-

bilizat. L-am şi muşcat pe unul – mi se pare că încă nu ţi-am zis asta: muşc oamenii. M-au închis, şi mult timp n-am avut nimic de făcut, şi dup-aia am simţit că ne cuplăm de ceva, şi-au venit, şi m-au dus într-un salon obişnuit unde am stat mult, şi totul părea o chestie obişnuită. Dup-aia m-au umplut de tranchi – C – cred că nu ştiau că n-are efect la mine – cu o pneumoseringă, şi-au ridicat un fel de chepeng şi m-au împins în sus.

— Nu te-au pus să te dezbraci?

— Eram deja. Când m-au legat mi-am dat drumul pe mine şi-a trebuit să mă dezbrac. I-au apucat toţi dracii. Rânji strâmb: La tine are efect tranchi-C? Sau oricare din chestiile lor?

— Cred că da, însă oricum eu n-am făcut niciodată chestiile pe care le faci tu.

— Poate c-ar trebui.

— Uneori mi-au mai dat nişte medicamente care ar fi trebuit să mă binedispună; dup-aia nu puteam dormi, şi mergeam, tot mergeam, ştii, şi mă loveam de lucruri şi le făceam necazuri la toţi; da' la ce-ajută?

Nicholas ridică din umeri.

— Nici să n-o faci, n-ajută la nimic – adică, amândoi sântem aici. În felul meu, eu ştiu că i-am făcut să sară-n sus; mi-au făcut injecţiile alea şi nu mai sunt nervos, dar ştiu ce-i, şi mă gândesc ce-aş face dac-aş fi *cu adevărat* nervos şi-o fac, şi când îmi trece mă bucur c-am făcut-o.

— Cred că undeva, în adâncul tău, tot mai eşti furios.

Nicholas se gândea deja la altceva.

— Insula asta zice că Ignacio ucide oameni. Făcu o pauză. Cum arată?

— Ignacio?

— Nu, pe el l-am văzut. Doctorul Island.

— Ah, vrei să zici când eram în navă. Satelitul e, bineînţeles, rotund, şi perfect clar cu excepţia locului unde e doctorul Island, unde-i o pată întunecată. Restul e tempersticlă, şi din spaţiu nici măcar apa n-o poţi vedea.

— Ăla de sus e oceanul, nu? întrebă Nicholas, încercând să-l privească printre frunzele copacilor şi picăturile de ploaie. Aşa am crezut de la început.

— Sigur că da. E ca o bilă din sticlă, şi noi suntem înăuntru, şi apa e şi ea înăuntru, şi e de jur împrejurul bilei.

— De asta puteam vedea atât de departe pe plajă, nu? În loc să se curbeze în jos la orizont, ca pe Callisto, se ridică-n sus şi de-aia îl poţi vedea.

Fata încuviinţă.

— Şi apa lasă lumina să treacă, da' opreşte ultravioletele. În plus, ne dă masă termică, şi nu ne-ncălzim prea mult când suntem între soare şi Pata Roşie.

— Asta ne dă căldură? Pata Roşie?

Diane încuviinţă din nou.

— Ne rotim în zece ore, ştii, şi-asta ne ţine tot timpul deasupra ei.

— Atunci de ce n-o pot vedea? Ar trebui s-arate cam ca Soarele văzut din Centură, doar ceva mai mare; dar aici nu-i decât ceva neclar pe cer, chiar şi când nu plouă.

— Valurile difractă lumina şi destramă imaginea. Ai vedea, totuşi, Focarul dacă aerul n-ar fi aşa curat. Ştii ce-i Focarul?

Nicholas scutură din cap.

— O s-ajungem la el destul de repede, după ce se-opreşte ploaia asta. Atunci o să-ţi zic.

— Tot nu-nţeleg ce-i cu ploaia.

În mod neaşteptat, Diane chicoti.

— Mi-am adus aminte... ştii ce trebuia să fiu? Când mă duceam la şcoală?

— Fată cuminte, răspunse Nicholas.

— Nu, prostuţule. Vreau să zic, ce trebuia să fac după ce terminam şcoala, ce-nvăţam acolo, chestiile-astea. Trebuia să fiu profesoară, cu toate camerele alea pe mine şi puşti de peste tot uitându-se şi punând întrebări pe direct. Foarte mişto. Acum o fac aici, numai că eşti doar tu.

— Te deranjează?

— Nu, cred că-mi place. Pe coapsa Dianei era o vânătaie, şi ea o frecă gânditoare cu o mână în timp ce vorbi: Oricum, există trei modalităţi de-a produce gravitaţia. Le ştii? Răspunde, elev.

— Sigur că da; acceleraţie, masă şi viteză.

— Exact; mişcarea şi masa sunt amândouă deformări ale spaţiului, bineînţeles, de asta nu e valabil paradoxul lui Zero, şi de asta masele se deplasează una spre cealaltă – ceea ce noi numim cădere - sau cel puţin încearcă s-o facă; iar dacă sunt menţinute la distanţă produc tensiunea pe care o percepem ca pe o forţă şi-i zicem greutate şi toate prostiile-alea. Deci evident dacă curbezi direct spaţiul, sintetizezi un efect gravitaţional, şi ăsta ţine toată apa pe carcasa transparentă – nici vorbă s-aibă suficientă masă ca s-o producă singură.

— Adică – Nicholas întinse palma să prindă o picătură ce se deplasa încet – asta-i apă din ocean?

— Exact, până sus de tot. Uite cum e, diferenţele de temperatură din aer nasc vânturilre, şi vânturile produc valurile şi talazurile pe care le vezi când te plimbi pe mal. Când valurile se sprg, ele împroaşcă picături, şi dacă te uiţi atent o să vezi că, chiar când e

senin, ele pot urca uneori mult de tot. Dup-aia dacă gravitaţia e mai mică, se duc până la capăt, şi dac-am fi în exterior ar zbura în spaţiu; dar nu suntem, suntem în interior, aşa că ele traversează centrul, mai mult sau mai puţin, până ajung din nou în apă, sau pe doctorul Island.

— Doctorul Island spunea că uneori au furtuni, când oamenii sunt furioşi.

— Da. Vânt puternic, şi-n felul ăsta şi multă ploaie. Numai că atunci ploaia e din cauză că vântul destramă crestele valurilor şi nu devii uşor cum se-ntâmplă într-o ploaie obişnuită.

— Şi ce produce atâta vânt?

— Nu ştiu. Totuşi se-ntâmplă.

Rămaseră tăcuţi, Nicholas ascultând susurul frunzelor. Îşi aminti apoi că, în cele din urmă, ei rotiseră modulul-spital, pentru a curăţa aerul de globulele de sânge închegat; sângele Mayei se adunase pe grătarele conductelor de purificare, pătându-le în negru şi cineva se temuse că avea să se descompună acolo şi să miroasă. El nu fusese acolo când o făcuseră, dar îşi putea imagina picăturile adunându-se, ca acum, sub efectul rotaţiei lente. Vechiul grup de psihodramă fusese deja destrămat, şi când se întâlnea cu Maeveer sau oricare din ceilalţi în sala de recreere, discutau despre Frumoasele Zile De Altădată. Nu prea semănase cu Frumoasele Zile De Altădată, cu excepţia faptului că Maya fusese acolo.

— Se opreşte, spuse Diane.

— Mie mi se pare la fel de tare.

— Nu, o să se oprească – vezi, acum cad niţel mai repede, şi mă simt mai grea.

Nicholas se sculă.

— Te-ai odihnit destul? Mergem mai departe?

— O să ne-udăm.

El ridică din umeri.

— Nu vreau să-mi ud părul, Nicholas. O să se-oprească într-un minut.

Se aşeză la loc.

— De când eşti aici?

— Nu-s sigură.

— Nu numeri zilele?

— Le pierd mereu şirul.

— Mai mult de-o săptămână?

— Nicholas, nu mă mai întreba, da?

— Pe bucata asta din doctorul Island nu suntem decât tu, eu şi Ignacio?

— Înainte de-a veni tu nu cred că era decât Ignacio.

— El cine-i?

Fata îl privi.

— Ei, cine-i? Mă cunoşti pe mine – pe noi – Nicholas Kenneth de Vore; şi tu eşti Diane, şi mai cum?

— Phillips.

— Şi eşti din Planetele Troiene, iar eu am venit din Centura Exterioară, cred, pentru început. Dar ce-i cu Ignacio? Câteodată vorbeşti cu el, nu? Cine-i?

— Nu ştiu. Cineva important.

Pentru o clipă, Nicholas îngheţă.

— Ce-nseamnă asta?

— Important. Fata îşi freca genunchii, trecându-şi palmele peste ei înainte şi înapoi.

— Poate că toţi sunt importanţi.

— Ştiu că nu eşti decât un puşti, Nicholas, dar nu fi atât de prost. Haide, voiai să mergem, să-i dăm drumul. S-a oprit aproape de tot. Se sculă, întinzându-şi trupul subţire, cu braţele deasupra capului. Am făcut bătături în genunchi – tu mi-ai amintit de ele. Când am venit aici, cred că erau netezi. Obişnuiam să-i dau cu o loţiune specială. Pentru că tati îi pipăia, şi palmele mele şi coatele, şi zicea că dacă nu-s fine n-o să mă mai dorească nimeni; mami nu zicea nimic, dar dup-aia era supărată, şi obişnuiau să vină-n vizită, şi de-aia ţineam o sticluţă în cameră şi mă dădeam cu ea. Odată am şi băut din ea.

Nicholas tăcu.

— Nu mă-ntrebi dacă n-am murit? Păşi înaintea lui, îndepărtând crengile ude. Auzi, iartă-mă dacă te-am făcut prost.

— Mă gândeam, spuse Nicholas. Nu m-am supărat pe tine. Chiar nu ştii nimic despre el?

— Nu, dar uită-te. Arătă cu braţul. Uită-te-n jurul tău; cineva a *construit* toate-astea.

— Vrei să zici c-a costat mult.

— E automatizat, bineînţeles, totuşi... auzi, în celelalte locuri prin care-ai mai fost – cât spaţiu exista pentru fiecare pacient? Ia volumul total şi-mparte-l la numărul celor de acolo.

— Bun, ăsta-i cu mult mai mare, dar poate că ei consideră că merităm spaţiul.

— Nicholas... Se opri. Nicholas, Ignacio e un ucigaş. Nu ţi-a spus doctorul Island?

— Ba da.

— Şi tu ai paisprezece ani şi nu eşti prea voinic, şi eu-s fată. Cine-i îngrijorează pe ei?

Privirea de pe chipul lui Nicholas o surprinse.

După o oră sau mai mult de mers, ajunseră. Era o fâşie de vegetaţie, maro şi neagră şi scorojită, şi dreaptă parcă trasă cu linia.

— Mi-era frică să nu mai fie aici, zise Diane. Îşi schimbă locul ori de câte ori e furtună. S-ar fi putut să nu mai fie deloc în sectorul nostru.

— Ce este? întrebă Nicholas.

— Focarul. A fost peste tot, dar, de obicei, plantele cresc la loc repede după ce trece.

— Miroase ciudat – ca bucătăria dintr-un loc unde voiau să mă pună la bucătărie, odată.

— Vegetaţie putrezind, asta-i. Şi ce-ai făcut?

— Nimic... le-am pus detergent în mâncare. Cine-l produce?

— Pata Roşie. Ştii, când e chiar deasupra capului curbura cerului şi apa de-acolo de sus fac o lentilă. Nu-i o lentilă foarte bună – o mare parte din lumină se-mprăştie. Totuşi destulă e focalizată ca să facă asta. Nu ne-ar arde dacă ne-ar atinge, dacă la asta te gândeşti, pentru că nu-i chiar atât de fierbinte. Eu am stat chiar în el, dar după vreun minut vrei să ieşi de-acolo.

— Eu crezusem că era vorba de faptul că ne vedeam pe noi înşine pe plajă.

Diane se aşeză pe trunchiul unui arbore prăbuşit.

— Păi aşa şi este. Ultima dată când am fost aici era mai departe de apă, şi bănuiesc c-a fost acolo de mult timp, pentru că curăţase multe din chestiile uscate. Ştii, laturile sectorului sunt mai apropiate aici; întregul sector se îngustează spre centru ca o felie de tort. Deci te poţi uita spre Focar din orice parte şi să te vezi mai aproape decât te vedeai pe plajă. E ca şi cum ai fi într-o sală mare, mare, cu oglinzi pe toţi pereţii, sau ca şi cum ai putea sta înapoia ta. M-am gândit că s-ar putea să-ţi placă.

— O să-ncerc şi-aici, anunţă Nicholas, şi se căţără pe unul din copacii uscaţi în vreme ce fata aştepta dedesubt, dar crengile fragile trosneau şi i se rupeau sub tălpi, şi nu putut ajunge destul de sus pentru a se vedea într-una din direcţii.

Când reveni pe sol lângă ea, spuse:

— Nici de mâncat nu-i nimic pe-aici, aşa-i?

— Eu n-am găsit nimic.

— N-o să ne lase ei... adică, doctorul Island să murim de foame, nu?

— Nu cred c-ar putea face ceva; aşa-i făcut locul ăsta. Uneori găseşti câte ceva, şi eu am încercat să prind peşti, dar n-am putut. De vreo două ori Ignacio mi-a dat, totuşi, din ce avea; se pricepe la asta. Fac pariu că zici de mine că-s slăbănoagă, este? Dar când am venit aici eram mult mai grasă.

— Şi-acum ce-o să facem?

— Păi, cred c-o să mergem mai departe, Nicholas. Poate să ne ducem la apă.

— Crezi c-o să găsim ceva?

Dintr-un buştean putred, scârţâituri de insectă strigară:

— Aşteptaţi.

— *Tu* ştii unde-ar fi ceva? întrebă Nicholas.

— Ceva de mâncare pentru voi? Nu deocamdată. Însă îţi pot arăta ceva mult mai interesant, nu departe de aici, de pâlcul acesta de arbori uscaţi. Nu vrei să vezi?

— Nu te duce, Nicholas, spuse Diane.

— Ce este?

— Diane, care îl denumeşte pe acesta „Focarul“, l-a botezat pe cel care vreau să ţi-l arăt „Punctul“.

— De ce să nu mă duc? o întrebă Nicholas pe Diane.

— Eu nu merg. Oricum, am mai fost acolo o dată.

— Am luat-o eu, spuse doctorul Island. Şi te voi lua şi pe tine. Nu te-aş lua dacă n-aş considera că te-ar putea ajuta.

— Nu cred că Dianei i-a plăcut.

— S-ar putea ca Diane să nu dorească să fie ajutată – ajutorul poate fi dureros, şi adesea oamenii nu-l doresc. Dar misiunea mea este să-i ajut dacă pot, indiferent dacă ei o doresc sau nu.

— Şi dacă n-aş vrea să merg?

— Atunci nu te pot sili; ştii lucrul acesta. Însă, Nicholas, vei fi singurul pacient din acest sector care nu l-a văzut, şi cel mai tânăr; atât Diane cât şi Ignacio l-au văzut, iar Ignacio merge deseori acolo.

— E periculos?

— Nu. Îţi este teamă?

Nicholas o privi întrebător pe Diane.

— Ce-i? Ce-o să văd?

Pe când el vorbise cu doctorul Island, ea se îndepărtase şi acum stăteam cu picioarele încrucişate pe jos, la vreo cinci metri de Nicholas, privindu-şi mâinile. Nicholas repetă:

— Ce-o să văd, Diane?

Nu credea că avea să-i răspundă.

— O oglindă, rosti ea.

— Doar o oglindă?

— Ştii când ţi-am spus să te sui în copac aici? Punctul este acolo unde se întâlnesc marginile. Te poţi vedea – ca pe plajă – dar mai aproape.

Nicholas era dezamăgit.

— M-am văzut de nu ştiu câte ori în oglindă.

Doctorul Island, a cărui voce era acum în suspinul frunzelor moarte, şopti:

— Ai avut o oglindă în camera ta, Nicholas, înainte de-a ajunge aici?

— Una din metal.

— Ca să n-o poţi sparge?

— Aşa cred. Uneori dădeam cu obiectele în ea, dar abia dacă se îndoia. Amintindu-şi reflexiile deformate, Nicholas râse.

— Nici pe aceasta nu o poţi sparge.

— Nu mi se pare c-ar merita s-o văd.

— Eu cred că merită.

— Diane, tot crezi că n-ar trebui să mă duc?

Nici un răspuns. Fata privea pământul din faţa ei. Nicholas se apropie s-o privească şi văzu că pe ambii obraji supţi câte o lacrimă lăsase o dâră umedă, însă ea nu se clinti când o atinse.

— E catatonică, nu? rosti el.

Un ram verde dinafara Focarului încuviinţă.

— Schizofrenie catatonică.

— Odat-am avut un doctor care zicea nume d-astea ca ăsta. Nu-nsemnau nimic. (Doctorul fusese un robot de terapie, însă un doctor om conferea mai multă importanţă cazului. Pacienţii roboţilor locuiau în nişe fără uşi – pentru Nicholas două ore şi jumătate pe zi: o oră şi jumătate dimineaţa, o oră după-amiaza – şi vorbeau cu ceva ce părea a fi un frigider mic şi prietenos. Unii tăceau în fiecare zi, pe când alţii vorbeau permanent, şi pentru astfel de pacienţi infirmierii se deranjau rareori să pornească maşinile.)

— Se refereau la cauză şi tratament. E corect.

Nicholas privi părul cu şuviţe blond-castanii al fetei.

— Care *este* cauza? Mă refer la ea.

— Nu ştiu.

— Şi care-i tratamentul?

— Îl vezi cu ochii tăi.

— O s-o ajute?

— Probabil nu.

— Ascultă, ea te poate auzi, nu ştii asta? Aude tot ce vorbim.

— Dacă răspunsul meu te disturbă, Nicholas, îl pot modifica. O va ajuta dacă ea doreşte să fie ajutată; nu o va face dacă ea insistă să-şi ţină boala la sân.

— Ar trebui să plecăm de-aici, spuse Nicholas jenat.

— În stânga ta poţi vedea o potecă, foarte slab distinctă, între copacul răsucit şi tufişul cu flori galbene.

Nicholas încuviinţă şi începu să meargă, privind de câteva ori înapoi, spre Diane. Florile erau fluturi, care zburară într-un nor de culori când se apropie de ele, şi se întrebă dacă doctorul Island ştiuse. După ce parcurse vreo sută de paşi şi era suficient de departe de vegetaţia putrezind cafenie, rosti:

— Ea stătea în Focar.

— Da.

— Mai e acolo?

— Da.

— Ce se va-ntâmpla când vine Pata Roşie?

— Diane nu se va simţi confortabil şi se va muta, dacă va mai fi acolo.

— Odată, într-unul din locurile unde am fost, era un bărbat tot aşa, şi ei ziceau că n-o să capete nimic de mâncare dacă nu se ridică să-şi ia, că nu mai voiau să-l hrănească cu perfuzii; şi n-au mai făcut-o, şi el a murit. Le-am spus despre asta şi n-au vrut să facă nimic şi-a murit de foame chiar acolo, şi după ce-a murit l-au pus pe-o targă şi-au schimbat aşternuturile şi-au pus pe altcineva acolo.

— Ştiu, Nicholas. Le-ai spus despre asta doctorilor de la St. John, şi este în fişa ta; dar gândeşte-te: oameni sănătoşi au făcut greva foamei – da, până la moarte - pentru a protesta împotriva a ceea ce ei considerau injustiţii politice. Este atât de surprinzător că prietenul tău s-a sinucis în acelaşi mod pentru a protesta împotriva a ceea ce el considera o injustiţie psihică?

— Nu era prietenul meu. Auzi, chiar credeai când ai spus că tratamentul pe care ea-l urmează aici ar ajuta-o dacă doreşte să fie ajutată?

— Nu.

Nicholas se opri din mers.

— Nu credeai? Nu crezi că se poate?

— Nu. Mă îndoiesc că o va ajuta ceva.

— Nu consider că ai dreptul să ne minţi.

— De ce nu? Dacă printr-o întâmplare te vindeci, vei fi eliberat, şi dacă vei fi eliberat va trebui să ai de-a face cu societatea care te va minţi în mod frecvent. Aici, unde sunt atât de puţini indivizi, eu trebuie să iau locul societăţii. Am mai explicat asta.

— Deci asta eşti?

— Surogatul societăţii? Bineînţeles. Cine crezi că m-a construit. Ce altceva aş putea fi?

— Doctorul.

— Ai avut mulţi doctori, la fel şi ea. Niciunul dintre ei nu v-a fost de mare folos.

— Nu-s sigur nici măcar dacă vrei să ne-ajuţi.

— Vrei să vezi ceea ce Diane numeşte „Punctul"?

— Cred că da.

— Atunci trebuie să mergi. Nu-l vei vedea stând aici.

Nicholas porni, împingând în lături ramuri cu frunze şi liane atârnând ude de ploaie. Jungla mirosea ca viaţa lucrurilor verzi; pe trunchiurile copacilor erau furnici şi libelule cu

trupuri roşii, fierbinţi şi aripi lungi cât mâinile lui.

— Vrei să ne-ajuţi? întrebă el după o vreme.

— Sentimentele mele faţă de voi sunt ambivalente. Dar când doriţi să fiţi ajutaţi, eu doresc să vă ajut.

Terenul urca lent, şi devenea ceva mai vizibil, copacii mari erau mai depărtaţi, iar pe sub ei creşteau ferigi şi iarbă. Din loc în loc existau îngrămădiri de bolovani ce trebuiau escaladate, şi poieni deschise către cerul gata să se prăvale.

— Cine-a făcut poteca? întrebă Nicholas.

— Ignacio. Vine deseori aici.

— Deci nu-i este frică? Dianei îi era frică.

— Şi Ignacio se teme, dar vine.

— Diane spune că Ignacio este important.

— Da.

— Ce-nţelegi prin asta? Este importnat? Mai important decât noi?

— Îţi aminteşti că ţi-am spus că eu sunt surogatul societăţii? Ce crezi tu, Nicholas, că doreşte societatea?

— Ca toţi să facă ce zice ea.

— Vrei să spui conformism. Da, trebuie să existe conformism, dar şi altceva – conştiinţă.

— Nu vreau s-aud asta.

— Fără conştiinţă, căreia îi poţi spune sensibilitate dacă eşti atent să nu te laşi derutat de termen, nu există progres. Acum un secol, Nicholas, omenirea se sufoca pe Pământ; acum se sufocă din nou. Cam jumătate dintre cei care au contribuit substanţial la progresul omenirii au dat dovadă de tulburări emoţionale.

— Ţi-am zis, nu vreau s-aud despre asta. Ţi-am pus o întrebare simplă – este Ignacio mai important decât mine şi Diane – şi nu vrei să-mi răspunzi. Am mai auzit tot ce mi-ai zis.. Le-am auzit de cincizeci, poate de-o sută de ori de la toţi, şi sunt nişte minciuni; e un răspuns de rutină, şi-l aveţi scris pe-acolo pe-un carneţel să-l citiţi când vă-ntreabă cineva. Tipii ăia despre care ziceai c-au înebunit, au înebunit pentru că-n timp ce ei „progresau omenirea", sau cum vrei să-i zici, alţii-i dădeau afară din casele lor pentru că nu puteau plăti, şi-n vreme ce ei sunt daţi afară tu-i îmbogăţeşti pe unii care toată viaţa lor n-au făcut nimic altceva decât să se gândească cum s-ajungă bogaţi.

— Uneori e greu, Nicholas, să determini în absenţa faptelor – sau chiar şi-n prezenţa lor – cine ar trebui să fie apreciat.

— De unde ştii dacă n-ai încercat niciodată?

— Ai întrebat dacă Ignacio e mai important decât Diane sau decât tine. Eu îţi pot răspunde doar că Ignacio mi se pare a deţine o şansă mai bună de refacere completă, cuplată cu o contribuţie substanţială la progresul omenirii.

— Dacă-i aşa grozav, de ce-a luat-o razna?

— Mulţi nu rezistă, Nicholas. Chiar şi printre planetele interioare, spaţiul nu este un mediu blând pentru omenire; iar spaţiul nostru, trans-marţian, este şi mai rău. Aici orice tânăr, oricine asemănător ţie sau Dianei, care pare a avea o şansă peste medie de adaptare la condiţiile cu care ne confruntăm, este important.

— Sau Ignacio.

— Da, sau Ignacio. Nicholas, Ignacio are un coeficient de inteligenţă testat de două sute zece. Al Dianei este o sută douăzeci. Al tău este nouăzeci şi cinci.

— Nu mi l-au măsurat niciodată.

— Este în fişa ta, Nicholas.

— Au încercat s-o facă şi-am trântit casca pe jos şi s-a spart; Sora Carmela – ea era infirmiera – a scris ceva pe-o hârtie şi m-a trimis înapoi.

— Am înţeles. Voi solicita o anchetă completă, Nicholas.

— Sigur că da.

— Nu mă crezi?

— Cred că tu nu mă crezi.

— Nicholas, Nicholas... Firele lungi de iarbă ce începuseră să apară sub arborii imenşi oftară: Nu înţelegi că o anumită încredere între noi doi este esenţială?

— M-ai crezut?

— De ce întrebi? Să presupunem că aş fi răspuns afirmativ; ai fi crezut?

— Când mi-ai spus că fusesem reclasificat.

— Va trebui să fii re-testat, şi aici nu există condiţii pentru aşa ceva.

— Dacă m-ai crezut, de ce ai zis re-testat? Ţi-am spus că n-am fost deloc testat – dar oricum poţi şterge ăia nouă'şcinci.

— Nicholas, îmi este imposibl să-ţi planific terapia fără o estimare a inteligenţei tale, şi nu am nimic cu care să o pot înlocui.

(Continuare în numărul viitor)

Traducere de
Mihai-Dan Pavelescu

Am primit la redacţie

Stimate domnule Bugariu,

Am recurs la acest mijloc (demodat) de a vă scrie, pentru că în articolul dv. din *Revista Anticipaţia 532* v-aţi risipit timpul ocupându-vă excesiv de persoana mea. În ceea ce mă priveşte nu am de gând să transform spaţiul rubricii mele din *Jurnalul SF* într-o veşnică polemică cu dv.; nu am de gând nici să prelungesc în vreo altă formulă „duelul" cu dv., acesta este ultimul material din partea mea. Dacă doriţi, din spirit de *fair play* vă lansez invitaţia de a publica „la paritate" o eventuală replică a dv. în locul unui episod al „Anticriticii".

Nu am înţeles exact de ce a ignora opiniile unui critic (care are grijă să-şi repete în fiecare material calitatea) este o acţiune „suverană". Poate doar pentru că, din punct de vedere sociologic, precum alţi concetăţeni ai noştri, nu suportaţi ca altcineva să aibă idei care vă contrazic. „Boala" este destul de obişnuită şi nu mai merită atenţie.

Nu am înţeles exact (aşa cum s-a întâmplat de altfel şi cu faimosul termen „sefultură") pe ce bază aţi inventat termenul de „SF jockey"? De ce nu, mai simplu, SJ? („*scifilture jockey*" – mi-am permis să „traduc" în limba engleză, până la proba contrarie, invenţia dv.). Vă informez însă că istoria muzicii pop ar fi cu totul alta fără aceşti DJ pe care dv. îi consideraţi stăpâniţi de o „euforie invidiabilă", având „psihologia unui propagandist entuziast", care „se simte chemat să sprijine necondiţionat textele SF" (R.A. 530, pag. 5) – apropo, ce texte am sprijinit eu necondiţionat?

Nu am înţeles exact de ce aţi „dat înapoi" în ceea ce priveşte „blasfemiile" SF-ului românesc. Mi se pare de prost gust să subliniaţi ***exact dv.*** faptul că, atâta vreme cât nu are manifestări antisociale, „cultul Satanei nu este mai puţin plauzibil decât altele" (R.A. 532, pag. 4) şi să vă întăriţi afirmaţia cu un citat trunchiat din *Dicţionarul de mitologie generală*, după ce cu doar câteva rânduri mai sus mă acuzaţi ***pe mine*** că recurg la citate trunchiate. Să fim serioşi: cultul Satanei are, prin definiţie, caracter antisocial, propovăduind o inversare a valorilor religioase cunoscute pe care se bazează societatea creştină. Plauzabilitatea nu-i poate fi conferită decât printr-o examinare de tip comunist, care neagă rolul social al religiei.

Nu am înţeles de ce citatul meu „Ne asumăm acest risc, atâta vreme cât vom fiinţa peste o anumită limită a decenţei şi, de ce nu, a eleganţei" este o mostră de umor involuntar. „Peste o anumită limită" nu este totuna cu „dincolo de orice limită", fiind în plus şi o expresie uzuală. Vi se pare comic faptul că este subînţeleasă limita „de jos"? Vi se pare nostim că pot exista două limite pe o scară liniară?

Nu am înţeles de ce aţi introdus în portretul robot al aşa-numitului „SF jockey" nişte aspecte care nu au o altă destinaţie decât una pur peiorativă: „inginer", „cunoscător (până la proba contrarie) a limbii engleze", „posesor de PC", etc. Interesant este faptul că eliminând profesia de inginer, portretul robot se aplică perfect tuturor scriitorilor anglo-americani (deşi mulţi autori au pregătire ştiinţifică); Norman Spinrad, de pildă, este chiar preocupat, ce-i drept, nu până la obsesie, de mişcarea SF din România...

Nu am înţeles, în cele din urmă, modul în care vă încheiaţi diatriba: „Nu întâmplător, singurele formulări autentice din anticriticile lui C.I. exprimă melancolia amatorului damnat să salveze aparenţele într-o lume de profesionişti" (R.A. 532, pag. 5). Care aparenţe, dacă este vorba de o lume de profesionişti? Care lume de profesionişti, aceea în care Societatea „Ştiinţă şi tehnică", vă va plăti mai bine, iar dv. vă veţi putea lua, din banii pe un text „mai mult de două cărţi subţirele, de la Nemira" – aşa cum scriaţi chiar dv. exact pe aceeaşi pagină de revistă?!

Dar să presupunem, prin reducere la absurd, că dv. aveţi dreptate sută la sută şi eu sunt cel care greşeşte. Să presupunem că faceţi cu adevărat parte din acea lume de profesionişti, la care visaţi, şi sunteţi acreditat drept una dintre cele mai autorizate voci. Dar dacă de-acolo unde vă aflaţi, din vârful turnului de fildeş sau din biroul de decanat de unde conduceţi şcoala criticii româneşti, nu v-aţi pus niciodată o întrebare simplă şi extrem de firească în societatea românească actuală, atunci totul este denaturat într-o polemică murdărită de răbufniri de orgolii, golită de conţinut. Iar întrebarea la care mă refeream este: *avem critici profesionişti* – ***dar cine-i critică pe aceştia***?

Dacă dv. credeţi (aşa cum aţi lăsat să se înţeleagă până acum) că meseria unui om se judecă după ce diplomă are – sau nu are – în buzunar, vă înşelaţi amarnic. Dar cum sunt sigur că este inutil să vă mai spun că felul cum gândeşte un om este mult mai important decât diploma, sau calitatea pe care şi-o atribuie de unul singur, mă opresc aici cu rândurile mele şi pun stop definitiv polemicii.

Regret sincer că am greşit în aprecierile mele anterioare, când v-am socotit a fi un critic profesionist, dar omul cât trăieşte învaţă.

Cu tristeţe,
„anticriticul profesionist
Cătălin Ionescu

POŞTA REDACŢIEI

LUCA DRAGOŞ – "Contact..." tratează în modul cel mai banal o temă străveche. "Labirintul..." mi se pare reuşit, totuşi dimensiunile îl fac nepublicabil. "Invazia" are idei interesante (pe alocuri), dar modalitatea literară în care sunt transpuse e nefericit aleasă.

E.PINTILIE – Nici "Vizita" şi nici "Visul" nu depăşesc nivelul unor povestiri de debut. Îmi place însă stilul tău alert. Mai trimite. Desenele i-au parvenit lui Walter Riess.

RADU DANESCU – Din păcate, textul nu convinge nici prin idee (mai veche chiar decât conceptele vehiculate în "Justiţie...") şi nici ca realizare.

TEODORU TEODOR SOREL – Str. Ardealului, nr.26, bl.12, apt.28, Brăila, caută CPSF nr.57, 144, 151, 226, 306, 320, 393, 394, 400, 403, 416, 418, 421, 451. Oferă JSF nr.4, 5, 8, 9, 11, 12, 14-16, 18, 18, 21, 23-25, 27, 28, 42, 55, 60-65, 67, 70, 71, 74, 76-78, 81-87, 89-91, 100, 101, 106, 107, 109, 115-121.

LADISLAU DARADICI – Am transmis "Ultimul..." lui Voicu Bugariu. Mi-a plăcut "Şobolanul", care sună ca un Voiculescu bun, totuşi n-o văd repede publicabilă.

LUCIAN-DRAGOŞ BOGDAN – "Ceasul..." nu aduce nimic nou.

MIHAI-DAN PAVELESCU

ANUNŢ !

Începând cu toamna acestui an, CPSF Anticipaţia vă propune SCHIMBAREA mult dorită de către toţi. Nu există însă schimbare fără implicare. De aceea, rugăm pe toţi cititorii şi colaboratorii noştri să ne facă cunoscute părerile lor despre introducerea unor noi rubrici (Film SF, Jocuri SF, Bio-bibliografii române şi străine, Bandă Desenată SF etc.), precum şi apariţia unor numere tematice, cum ar fi: Sexy SF, Horror SF, Umor SF, Mistic SF, Politic SF, Absurd SF.

Redacţia

În atenţia colegilor editori!

Ne facem datoria de a-i informa pe cei care apelează la serviciile de difuzare de cărţi sau reviste ale întreprinzătorilor particulari asupra neseriozităţii unora dintre aceştia publicînd un top al răilor platnici. Vom reveni în numerele următoare pentru a completa lista.

OMILESCU TIBERIU
Oradea Str. Doina 3

LEHENE
Cluj-Napoca Calea Turzii 122

LOGIC
Bucureşti Calea Griviţei 136

GRAIUL MARAMUREŞULUI
Baia Mare Bd Bucureşti 125

DANIEL ZAMFIRA
Bucureşti Şoseaua Viilor 98

- ALEXANDRU MIRONOV
- VOICU BUGARIU
- DAVID WISHART
- LADISLAU DARADICI
- BOGDAN BUCHERU
- IHOȘ AUREL
- DAN LĂZĂRESCU
- ROBERT DAVID
- MIREL FLORICICĂ
- GENE WOLFE

I.S.S.N. 1220 - 8620